

Regeringens proposition

1999/2000:109

Ny insiderlagstiftning, m.m.

Prop.
1999/2000:109

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 8 juni 2000

Laila Freivalds

Bosse Ringholm
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en ny insiderlagstiftning. Den nya lagstiftningen ersätter den nuvarande insiderlagen (1990:1342) och bestämmelserna om otillbörlig kurspåverkan i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument. Insiderlagstiftningen delas upp i en lag med straffrättsliga bestämmelser – insiderstrafflagen – och en lag med administrativa bestämmelser om anmälningsskyldighet m.m. – lagen om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument.

Insiderstrafflagen föreslås reglera förbudet mot insiderhandel och otillbörlig kurspåverkan. Den nu gällande förbudsregeln mot insiderhandel utformas i stället som en ansvarsbestämmelse. Vidare införs en definition av insiderinformation. Straffet för insiderbrott och otillbörlig kurspåverkan av normalgraden skärps genom att böter utgår ur straffskalan.

Enligt gällande lagstiftning skall en domstol inte döma till ansvar för insiderbrott i fall som kan antas sakna betydelse för allmänhetens förtroende för värdepappersmarknaden eller annars är ringa. Det föreslås att dessa grunder för ansvarsfrihet avskaffas. Ett nytt brott – insiderförseelse – införs för insiderbrott som är att anse som ringa. Straffbarhet införs även vid ringa fall av otillbörlig kurspåverkan. Vidare införs ett nytt brott – obehörigt röjande av insiderinformation – för den som har anställning, uppdrag eller annan befattning, som normalt innebär att han eller hon får kännedom om omständigheter som har betydelse för kursen på finansiella instrument, och som på grund härav fått insiderinformation och som obehörigen röjer sådan information. Detsamma gäller den som fått insiderinformation beträffande ett aktiebolag i vilket han eller hon äger aktier och som obehörigen röjer sådan information.

Det finns enligt gällande lagstiftning inte någon reglering av vid vilken tidpunkt Finansinspektionen skall anmäla misstanke om brott till åklagare. En regel införs enligt vilken Finansinspektionen är skyldig att göra anmälan till åklagare när det finns anledning att anta att brott enligt insiderstrafflagen har begåtts.

De gällande bestämmelserna om anmälningsskyldighet för personer med insynställning m.m. och förbudet mot korttidshandel placeras i lagen om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument. Tidsfristen för anmälan om aktieinnehav eller ändring i innehavet kortas ned till fem dagar. Den som är anställd eller uppdragstagare vid ett värdepappersinstitut, en börs eller en auktoriserad marknadsplats och som normalt kan antas ha tillgång till icke offentliggjord information om sådant förhållande som kan påverka kursen på finansiella instrument, skall i fortsättningen till arbetsgivaren skriftligen anmäla eget och vissa närstående fysiska personers innehav av finansiella instrument och ändring i innehavet. Institutet skall föra en förteckning över sådana anmälningar.

Lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 januari 2001.

1	Förslag till riksdagsbeslut	5
2	Lagtext	6
2.1	Förslag till insiderstrafflag	6
2.2	Förslag till lag om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument.....	10
2.3	Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385)	17
2.4	Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100) ..	20
2.5	Förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713)	23
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.	25
2.7	Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619) ..	26
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar	27
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (1987:813) om homosexuella sambor	28
2.10	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument.....	29
2.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.....	31
2.12	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet.....	33
2.13	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker.....	34
2.14	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument.....	35
2.15	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:201) om ändring i sekretesslagen (1980:100).....	36
3	Ärendet och dess beredning	37
4	Behovet av en översyn av insiderlagstiftningen	38
4.1	Insiderlagstiftningen	38
4.2	Ett administrativt sanktionssystem	40
5	Ansvar för insiderfrågor	42
5.1	Bakgrund	42
5.2	Något om utredningsarbetet	42
5.3	Utredningsansvaret vid insiderbrottslighet och otillbörlig kurspåverkan	44
5.4	Finansinspektionens frågerätt.....	48
6	Två lagar	50
7	Insiderbrottslighet och otillbörlig kurspåverkan.....	52
7.1	En definition av insiderinformation	52
7.2	Skärpning av straffet	54
7.3	Straffansvar vid ringa brott och obehörigt röjande av insiderinformation	54

7.4	Exemplifieringen av typsituationer tas bort	57	Prop. 1999/2000:109
7.5	Finansiellt instrument.....	59	
7.6	Bör handel med valuta omfattas av bestämmelserna om insiderbrott?.....	61	
8	Anmälningsskyldigheten och förbudet mot korttidshandel	63	
8.1	Nuvarande reglering.....	63	
8.2	Insynsregister.....	65	
8.3	Förkortad tidsfrist för anmälan.....	66	
8.4	Anmälan innehåll.....	69	
8.5	Ändring av definitionen av moder- och dotterföretag.....	69	
8.6	Anmälningsskyldighet för personer verksamma i värdepappersinstitut, börs och auktoriserad marknadsplats.....	70	
8.7	Utökad ledningsprövning.....	77	
9	Ikraftträdande.....	79	
10	Ekonomiska effekter av förslagen	80	
11	Författningskommentar.....	81	
11.1	Förslaget till insiderstrafflag	81	
11.2	Förslaget till lag om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument.....	86	
11.3	Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).....	91	
11.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument.....	92	
11.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.....	94	
11.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet.....	95	
11.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument.....	96	
Bilaga 1	Promemorians lagförslag	97	
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanser som lämnat svar på Ds 2000:4 Ny insiderlagstiftning, m.m.....	111	
Bilaga 3	Lagrådsremissens lagförslag.....	112	
Bilaga 4	Lagrådets yttrande över lagrådsremissen om ny insiderlagstiftning, m.m.	141	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 8 juni 2000	146	
	Rättsdatablad.....	147	

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. insiderstrafflag,
2. lag om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument,
3. lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385),
4. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
5. lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713),
6. lag om ändring i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.,
7. lag om ändring i sparbankslagen (1987:619),
8. lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,
9. lag om ändring i lagen (1987:813) om homosexuella sambor,
10. lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,
11. lag om ändring i lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,
12. lag om ändring i lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet,
13. lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker,
14. lag om ändring i lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument,
15. lag om ändring i lagen (2000:201) om ändring i sekretesslagen (1980:100).

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till insiderstrafflag

Härigenom föreskrivs följande.

Definitioner

1 § I denna lag förstås med

1. *insiderinformation*: information om en icke offentliggjord eller inte allmänt känd omständighet som är ägnad att väsentligt påverka kursen på finansiella instrument,

2. *handel på värdepappersmarknaden*: handel på börs eller någon annan organiserad marknadsplats eller handel med eller genom någon som yrkesmässigt bedriver sådan verksamhet som avses i 1 kap. 3 § första stycket lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,

3. *finansiellt instrument*: fondpapper och annan rättighet eller förpliktelse avsedd för handel på värdepappersmarknaden,

4. *fondpapper*: aktie och obligation samt sådana andra delägarätter eller fordringsrätter som är utgivna för allmän omsättning, andel i värdepappersfond och aktieägars rätt gentemot den som för hans räkning förvarar aktiebrev i ett utländskt bolag (depåbevis).

Insiderbrotten

2 § Den som har anställning, uppdrag eller annan befattning, som normalt innebär att han eller hon får kännedom om omständigheter som har betydelse för kursen på finansiella instrument, och som på grund härav fått insiderinformation eller den som får insiderinformation som rör ett aktiebolag i vilket han eller hon äger aktier och

1. för egen eller någon annans räkning genom handel på värdepappersmarknaden förvärvar eller avyttrar sådana finansiella instrument som informationen rör, eller

2. använder informationen till att med råd eller på annat sådant sätt föranleda någon annan till förvärv eller avyttring som avses i 1, döms för *insiderbrott* till fängelse i högst två år.

3 § För *insiderbrott* döms också den som i annat fall än som anges i 2 § får insiderinformation som antingen måste ha röjts av någon som avses i 2 § eller på annat sätt kommit ut obehörigen och

1. för egen eller någon annans räkning genom handel på värdepappersmarknaden förvärvar eller avyttrar sådana finansiella instrument som informationen rör, eller

2. använder informationen till att med råd eller på annat sådant sätt föranleda någon annan till förvärv eller avyttring som avses i 1.

4 § Är brott som avses i 2 eller 3 § att anse som ringa, döms för *insiderförseelse* till böter eller fängelse i högst sex månader.

5 § Är brott som avses i 2 eller 3 § med hänsyn till affärens omfattning och övriga omständigheter grovt, döms för *grovt insiderbrott* till fängelse lägst sex månader och högst fyra år.

6 § Den som av grov oaktsamhet begår en gärning som anges i 2 eller 3 §, döms för *vårdslöst insiderförfarande* till böter eller fängelse i högst ett år.

7 § Den som har anställning, uppdrag eller annan befattning, som normalt innebär att han eller hon får kännedom om omständigheter som har betydelse för kursen på finansiella instrument, och som på grund härav fått insiderinformation och som obehörigen röjer sådan information, döms för *obehörigt röjande av insiderinformation* till böter eller fängelse i högst sex månader. Detsamma gäller den som fått insiderinformation beträffande ett aktiebolag i vilket han eller hon äger aktier och som obehörigen röjer sådan information.

För det fall informationen blir allmänt känd samtidigt med att den röjs döms dock inte till ansvar.

8 § Utan hinder av 2–6 §§ får

1. befattningshavare hos företag som driver värdepappersrörelse med stöd av 1 kap. 3, 3 c eller 3 d § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse fullgöra uppdrag som lämnats företaget att förvärva eller avyttra finansiella instrument samt, utan användande av insiderinformation, fullgöra verksamhet som följer av avtal om att upprätthålla en marknad i ett eller flera finansiella instrument,

2. förvärv ske av annat än option eller termin då insiderinformationen är ägnad att sänka kursen eller avyttring ske av annat än option eller termin då informationen är ägnad att höja kursen,

3. uppgifter fullgörs som åligger någon på grund av vad som föreskrivs i lag eller annan författning,

4. förvärv ske för en juridisk persons räkning av aktier i ett aktiebolag, om insiderinformationen endast utgörs av information om en åtgärd som syftar till och är ägnad att leda till ett offentligt erbjudande av den juridiska personen till en vidare krets om förvärv av aktier i aktiebolaget,

5. innehavare av option när optionens löptid går ut förvärva eller avyttra den underliggande tillgången eller avyttra optionen,

6. utfärdare av option i samband med lösen avyttra eller förvärva den underliggande tillgång som optionen avser,

7. den som förvärvat eller avyttrat termin fullgöra avtalet vid slutdag,

8. förvärv eller avyttring ske av andra finansiella instrument än aktier, om förvärvet eller avyttringen sker utan att insiderinformation används.

Vad som föreskrivs i denna paragraf om aktie skall också tillämpas på aktierelaterade finansiella instrument såsom teckningsrätt, interimsbevis, optionsbevis, konvertibelt skuldebrev, skuldebrev förenat med optionsrätt till nyteckning, vinstandelsbevis, aktieoption och aktietermin.

9 § Den som, vid handel på värdepappersmarknaden, i avsikt att otillbörligt påverka priset vid allmän omsättning av finansiella instrument

1. sluter avtal eller företar annan rättshandling för skens skull,
2. i hemlighet förenar avyttring av finansiella instrument med utfästelse att senare förvärva dessa till visst lägsta pris eller med villkor som begränsar rätten till fortsatt avyttring eller annars är avsedda att undandra instrumenten allmän omsättning,

döms för *otillbörlig kurspåverkan* till fängelse i högst två år eller, om brottet är ringa, till böter eller fängelse i högst sex månader.

Detsamma gäller, om någon, i annat fall än som avses i första stycket, vid handel på värdepappersmarknaden i avsikt att otillbörligt påverka priset vid allmän omsättning av finansiella instrument ingår köp- eller sälj-avtal, lämnar anbud om slutande av sådant avtal, vidtar annan liknande åtgärd eller föranleder någon annan till sådan rättshandling och åtgärden är ägnad att vilseleda köpare och säljare av finansiella instrument.

Är brottet med hänsyn till omfattningen av kurspåverkan eller övriga omständigheter att anse som grovt, skall dömas till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år.

Gemensam bestämmelse

10 § Ansvar enligt denna lag skall inte dömas ut vid affärer som genomförs för Sveriges riksbanks eller Riksgäldskontorets räkning.

Förverkande

11 § Vinning av brott enligt 2–6 §§ skall förklaras förverkad, om det inte är oskäligt.

Tillsyn m.m.

12 § Finansinspektionen övervakar att bestämmelserna i denna lag följs.

I 6 kap. 1 a § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument finns bestämmelser om Finansinspektionens rätt att få de uppgifter som den behöver för övervakningen av denna lag.

13 § För att bekosta Finansinspektionens övervakning enligt denna lag skall de institut som står under inspektionens tillsyn betala årliga avgifter enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar.

Anmälan om brott

14 § Finansinspektionen skall göra anmälan till åklagaren så snart det finns anledning att anta att brott enligt denna lag har begåtts.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.
Genom denna lag upphävs insiderlagen (1990:1342).

Härigenom föreskrivs följande.

Definitioner

1 § I denna lag förstås med

1. *finansiellt instrument*: fondpapper och annan rättighet eller förpliktelse avsedd för handel på värdepappersmarknaden,

2. *fondpapper*: aktie och obligation samt sådana andra delägarätter eller fordringsrätter som är utgivna för allmän omsättning, andel i värdepappersfond och aktieägares rätt gentemot den som för hans räkning förvarar aktiebrev i ett utländskt bolag (depåbevis),

3. *värdepappersinstitut*: vad som anges i 1 kap. 2 § 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,

4. *börs och auktoriserad marknadsplats*: vad som anges i 1 kap. 4 § 1 och 3 lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet,

5. *aktiemarknadsbolag*: svenskt aktiebolag som utgivit aktier vilka är noterade vid en börs eller en auktoriserad marknadsplats,

6. *moder- och dotterföretag*: vad som anges i 1 kap. 5 och 6 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) om moderbolag och dotterföretag, varvid vad som sägs om moderbolag skall tillämpas även på andra juridiska personer än aktiebolag. Om två juridiska personer äger så många aktier eller andelar i en annan svensk eller utländsk juridisk person att de har hälften var av rösterna för samtliga aktier eller andelar, är dock vid tillämpningen av denna lag de förstnämnda juridiska personerna att jämställa med moderföretag och den sistnämnda juridiska personen att jämställa med dotterföretag.

2 § Vad som föreskrivs om aktie skall också tillämpas på aktierelaterade finansiella instrument såsom teckningsrätt, interimsbevis, optionsbevis, konvertibelt skuldebrev, skuldebrev förenat med optionsrätt till nyteckning, vinstandelsbevis, aktieoption och aktietermin. Utfärdande av köpoption skall likställas med avyttring av de aktier optionen avser medan utfärdande av säljoption skall likställas med förvärv av aktierna.

Om finansiella instrument ägs av två eller flera med samäganderätt, skall en delägare vid tillämpningen av denna lag anses vara ägare till så många av instrumenten som svarar mot hans lott i det samfällda innehavet.

Anmälningsskyldighet

Insynsställning

3 § Följande fysiska personer anses enligt denna lag ha insynsställning i ett aktiemarknadsbolag:

1. ledamot eller suppleant i bolagets eller dess moderföretags styrelse,

2. verkställande direktör eller vice verkställande direktör i bolaget eller dess moderföretag,

3. revisor eller revisorssuppleant i bolaget eller dess moderföretag,

4. bolagsman i ett handelsbolag som är bolagets moderföretag, dock inte kommanditdelägare,

5. innehavare av annan ledande befattning i eller annat kvalificerat uppdrag av stadigvarande natur för bolaget eller dess moderföretag, om befattningen eller uppdraget normalt kan antas medföra tillgång till icke offentliggjord information om sådant förhållande som kan påverka kursen på aktierna i bolaget,

6. befattningshavare eller uppdragstagare enligt 1–3 eller annan ledande befattningshavare i ett dotterföretag, om denne normalt kan antas få tillgång till icke offentliggjord information om sådant förhållande som kan påverka kursen på aktierna i bolaget,

7. den som äger aktier i bolaget, motsvarande minst tio procent av aktiekapitalet eller av röstetalet för samtliga aktier i bolaget, eller äger aktier i denna omfattning tillsammans med sådan fysisk eller juridisk person som är aktieägaren närstående på det sätt som anges i 5 § första stycket.

Finansinspektionen skall på begäran av aktiemarknadsbolaget eller dess moderföretag pröva frågan om en befattningshavare eller uppdragstagare har en sådan ledande ställning eller ett sådant kvalificerat uppdrag som avses i första stycket 5 eller 6.

Anmälningsskyldighet för personer med insynsställning

4 § Den som har insynsställning i ett aktiemarknadsbolag skall skriftligen anmäla innehav av aktier i bolaget och ändring i innehavet till Finansinspektionen. Sådan anmälan skall också göras av ett aktiemarknadsbolag som innehar egna aktier, dock inte då det är fråga om innehav av egna aktier med stöd av 4 kap. 5 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

Anmälningsskyldighet gäller dock inte

1. innan den som avses i 3 § första stycket 5 eller 6 tagit emot under rättelse enligt 7 eller 8 §,

2. om innehavet inte uppgår till 200 aktier eller, om innehavet avser värdepapper som enligt 2 § första stycket likställs med aktier, understiger ett marknadsvärde motsvarande 50 000 kronor,

3. om ändring i innehavet efter den senast gjorda anmälningen inte uppgår till 200 aktier eller, om ändringen avser värdepapper som enligt 2 § första stycket likställs med aktier, understiger ett marknadsvärde motsvarande 50 000 kronor,

4. om ökning i innehavet föranletts av fondemission eller av att akties nominella belopp sänkts genom att aktien delats upp.

Av 5 § framgår att anmälningsskyldigheten även omfattar vissa närståendes aktieinnehav.

Finansinspektionen kan medge befrielse från anmälningsskyldigheten om motsvarande uppgifter kan erhållas på annat sätt.

5 § Vid tillämpning av 4 § första stycket första meningen skall följande aktier i aktiemarknadsbolaget likställas med den anmälningsskyldiges egna, nämligen sådana som ägs av

1. make eller sambo till den anmälningsskyldige,
2. omyndiga barn som står under den anmälningsskyldiges vårdnad,
3. juridisk person vars verksamhet den anmälningsskyldige har ett väsentligt inflytande över och i vilken den anmälningsskyldige eller någon som avses i 1 eller 2 eller flera av dem tillsammans innehar
  - ägarandel, uppgående till tio procent eller mer av aktiekapitalet eller av andelarna, eller
  - ekonomisk andel, innefattande rätt att uppbära tio procent eller mer av avkastningen, eller
  - röstandel, uppgående till tio procent eller mer av röstetalet för samtliga aktier eller av röstetalet hos det högsta beslutande organet,
4. juridisk person vars verksamhet den anmälningsskyldige har ett väsentligt inflytande över och i vilken den anmälningsskyldige eller någon som avses i 1–3 eller flera av dem tillsammans innehar en sådan ägarandel, ekonomisk andel eller röstandel som avses i 3.

Om flera personer är anmälningsskyldiga för samma aktieinnehav eller för ändring i innehavet, behöver anmälan endast göras av en av dem.

6 § Anmälan enligt 4 § om aktieinnehav eller ändring i innehavet skall ha kommit in till Finansinspektionen senast fem dagar efter det att

1. aktie i bolaget noterats vid en börs eller en auktoriserad marknadsplats,
2. insynsställning uppkommit enligt 3 § första stycket 1–4 eller 7 eller den som omfattas av 3 § första stycket 5 eller 6 tagit emot underrättelse enligt 7 eller 8 §,
3. den anmälningsskyldige förvärvat eller avyttrat aktier i bolaget eller annan ändring skett i aktieinnehavet, eller
4. den anmälningsskyldige fått vetskap om att närstående, som avses i 5 §, innehar, förvärvat eller avyttrat aktier i bolaget eller att annan ändring skett i den närståendes aktieinnehav.

Aktiemarknadsbolagens skyldigheter

7 § Ett aktiemarknadsbolag skall anmäla till Finansinspektionen vilka personer som har insynsställning i bolaget eller dess dotterföretag enligt 3 § första stycket 1–3, 5 och 6 och ändringar i sådan insynsställning senast fjorton dagar från det att insynsställningen uppkom eller förändrades. Aktiemarknadsbolaget skall samtidigt skriftligen underrätta personer med insynsställning enligt 3 § första stycket 5 eller 6 om anmälan.

8 § Ett aktiemarknadsbolags moderföretag skall anmäla till Finansinspektionen vilka personer i moderföretaget som har insynsställning enligt 3 § första stycket 1–5 och ändringar i sådan insynsställning senast fjorton dagar från det att insynsställningen uppkom eller förändrades. Moderföretaget skall samtidigt skriftligen underrätta personer med insynsställning enligt 3 § första stycket 5 om anmälan.

9 § Finansinspektionen skall föra eller låta föra register (*insynsregister*) över anmälningar som gjorts enligt 4, 7 och 8 §§ eller, i fall som avses i 4 § fjärde stycket, över däremot svarande uppgifter som lämnats från annat register.

Uppgifter som inte längre omfattas av anmälningskyldighet får avföras ur registret. Uppgifterna skall dock bevaras i minst tio år efter det att de avförts.

Registret skall föras med hjälp av automatisk databehandling. Finansinspektionen är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen (1998:204) för den behandling av personuppgifter som sker i registret. Inspektionen skall på lämpligt sätt underrätta de registrerade om registret.

Registret skall vara offentligt.

10 § Uppgifter som skall anmälas enligt 4 § får efter tillstånd av Finansinspektionen föras över till insynsregistret genom automatisk databehandling. Sådant tillstånd får ges endast till den som är förvaltare enligt 3 kap. 7 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument.

Anmälningskyldighet inom myndigheter och kommuner

11 § Om det behövs med hänsyn till tillgången på kurspåverkande information inom en myndighet, får regeringen besluta att det vid myndigheten skall föras en förteckning över innehav av finansiella instrument avseende ledamöterna i styrelsen samt de arbetstagare, uppdragstagare eller andra funktionärer som myndigheten bestämmer med hänsyn till deras insynsställning.

En kommun har motsvarande befogenhet som avses i första stycket i fråga om ledamöter och ersättare i kommunala organ samt arbetstagare, uppdragstagare och andra funktionärer hos kommunen.

Den som omfattas av en förteckning som upprättats med stöd av denna paragraf skall till myndigheten skriftligen anmäla sitt innehav av finansiella instrument och ändringar i innehavet.

Anmälningskyldighet för vissa anställda och uppdragstagare

12 § Den som är anställd eller uppdragstagare vid ett värdepappersinstitut, en börs eller en auktoriserad marknadsplats och som normalt kan antas ha tillgång till icke offentligtgjord information om sådant förhållande som kan påverka kursen på finansiella instrument, skall till arbetsgivaren skriftligen anmäla innehav av finansiella instrument och ändring i innehavet.

Vid tillämpningen av första stycket skall följande finansiella instrument likställas med den anmälningskyldiges egna, nämligen sådana som ägs av

1. make eller sambo till den anmälningskyldige,
2. omyndiga barn som står under den anmälningskyldiges vårdnad.

13 § Värdepappersinstitut, börs och auktoriserad marknadsplats skall föra förteckning över sådana anmälningar om innehav av finansiella instrument som gjorts enligt 12 §.

Om ett värdepappersinstitut, en börs eller en auktoriserad marknadsplats underlåter att föra en sådan förteckning som avses i första stycket, skall Finansinspektionen förelägga företaget att göra rättelse.

14 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela föreskrifter om vilka som är anmälningsskyldiga enligt 12 § och vad en förteckning enligt 13 § skall innehålla.

Förbud mot korttidshandel

15 § Om den som enligt 3 § första stycket 1–3 har insynsställning i ett aktiemarknadsbolag förvärvar aktier i bolaget, får aktier av samma slag upp till motsvarande antal inte avyttras mot vederlag tidigare än tre månader efter förvärvet.

Detsamma gäller för

1. fysiska och juridiska personer som förvärvar aktier i aktiemarknadsbolaget och vilkas aktier enligt 5 § skall likställas med aktier som innehas av personer som avses i första stycket, samt

2. aktiemarknadsbolag som förvärvar egna aktier.

Vad som sägs i andra stycket 2 skall inte tillämpas vid förvärv av egna aktier med stöd av 4 kap. 5 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse eller när en tidigare avyttring föreskrivs i lag.

16 § Utan hinder av 15 § får

1. aktier avyttras till marknadskurs om den är lägre än anskaffningskursen,

2. aktier avyttras enligt villkoren i ett offentligt erbjudande om köp av aktier,

3. avyttring ske av tilldelade emissionsrätter.

Om det finns synnerliga skäl, får Finansinspektionen medge ytterligare undantag från förbudet enligt 15 §.

Tillsyn

17 § Finansinspektionen övervakar att bestämmelserna i denna lag följs.

18 § Om det finns anledning att anta att en bestämmelse i denna lag har överträtts, har Finansinspektionen rätt att få de uppgifter som den behöver för sin utredning från

1. den som det finns anledning att anta har gjort överträdelsen,

2. ett aktiebolag eller en annan juridisk person vars finansiella instrument överträdelsen gäller,

3. moderföretaget till det aktiebolag eller den juridiska person som avses i 2,

4. annan förvaltningsmyndighet,

5. börs, auktoriserad marknadsplats eller clearingorganisation enligt 1 kap. 4 § lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet,

6. börsmedlem eller clearingmedlem enligt 1 kap. 4 § lagen om börs- och clearingverksamhet eller kontoförande institut enligt 3 kap. 1 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument,

7. den som driver värdepappersrörelse med stöd av 1 kap. 3, 3 c eller 3 d § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur uppgiftsskyldigheten skall fullgöras.

Vite

19 § Vite får sättas ut i förelägganden enligt 13 § andra stycket eller beslut som meddelats med stöd av 18 § första stycket 2, 3 eller 5–7.

Särskild avgift

20 § Finansinspektionen skall besluta att en särskild avgift skall tas ut, om någon

1. underlåter att inom föreskriven tid göra anmälan enligt 4, 7 eller 8 §,
2. lämnar oriktig eller vilseledande uppgift vid fullgörande av anmälningsskyldighet enligt någon av nämnda paragrafer eller vid fullgörande av uppgiftsskyldighet som avses i 18 § första stycket 2, 3 och 5–7,
3. avyttrar aktier i strid mot 15 §.

21 § Särskild avgift beräknas enligt följande:

1. vid underlåtenhet att göra anmälan enligt 4 § eller när oriktig eller vilseledande uppgift har lämnats vid fullgörande av anmälningsskyldighet enligt samma paragraf: 10 procent av vederlaget för aktierna eller, om vederlag inte har utgått, 15 000 kronor,
2. vid underlåtenhet att göra anmälan eller lämna uppgifter enligt 7 eller 8 § eller när oriktig eller vilseledande uppgift har lämnats vid fullgörande av anmälningsskyldighet enligt samma paragrafer: 15 000 kronor,
3. när oriktig eller vilseledande uppgift har lämnats vid fullgörande av uppgiftsskyldighet som avses i 18 § första stycket 2, 3 eller 5–7: 15 000 kronor,
4. vid överträdelse av 15 §: 90 procent av skillnaden mellan förvärvs- och avyttringspriset.

Avgift enligt första stycket 1 eller 4 skall uppgå till lägst 15 000 och högst 350 000 kronor.

22 § Särskild avgift tas ut av den som enligt bestämmelse som avses i 20 § 1 och 2 är skyldig att göra anmälan eller lämna uppgift som där åsyftas eller, såvitt avser 20 § 3, inte får avyttra aktier inom viss tid efter förvärvet.

Innan beslut om särskild avgift meddelas skall den berörde ges tillfälle att yttra sig i ärendet hos Finansinspektionen. Beslut om att ta ut avgift

får inte meddelas, om den berörde inte senast två år från det att överträdelsen ägde rum har delgetts upplysning om att frågan om särskild avgift har tagits upp av inspektionen.

23 § Om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller det annars finns synnerliga skäl, får särskild avgift efterges helt eller delvis.

24 § Särskild avgift skall betalas till Finansinspektionen och tillfaller staten. Bestämmelser om indrivning av sådan avgift finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar. Vid indrivning får verkställighet ske enligt utsökningsbalken.

Överklagande

25 § I 22 a § förvaltningslagen (1986:223) finns bestämmelser om överklagande hos allmän förvaltningsdomstol.

Inspektionen får i fråga om annat beslut än sådant som gäller särskild avgift förordna att beslutet skall gälla omedelbart.

Kostnad för tillsyn

26 § För att bekosta Finansinspektionens övervakning enligt denna lag skall de institut som står under inspektionens tillsyn betala årliga avgifter enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001. Av ikraftträdandebestämmelsen till insiderstrafflagen (2000:000) framgår att insiderlagen (1990:1342) upphävs.

2. Anmälan enligt 4 § om aktieinnehav eller ändring i innehavet som avser förhållanden före ikraftträdandet får göras inom den tid som föreskrivs i 13 § insiderlagen (1990:1342).

2.3 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385)

Prop. 1999/2000:109

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 1 §, 5 kap. 1 § och 8 kap. 37 § aktiebolagslagen (1975:1385)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §²

Aktiekapitalet kan ökas genom att aktier tecknas mot betalning (nyemission) eller genom att aktier ges ut eller aktiernas nominella belopp höjes utan ny betalning (fondemission).

Beslut om emission fattas av bolagsstämman, om ej annat följer av 14 eller 15 §. Sådant beslut får ej fattas förrän bolaget blivit registrerat. Behöver bolagsordningen ändras, skall beslut därom först fattas.

Bestämmelserna i 2 kap. 2 § äger motsvarande tillämpning vid nyemission. Vid fondemission får ej till aktiekapitalet överföras belopp som understiger summan av de nya aktiernas nominella belopp eller den sammanlagda höjningen av aktiernas nominella belopp.

Vid nyemission i bolag vars aktier är noterade vid en börs eller auktoriserad marknadsplats får aktier tecknas mot betalning av lägre belopp än det nominella, under förutsättning att skillnaden mellan vad som skall betalas för de nya aktierna och deras sammanlagda nominella belopp tillförs aktiekapitalet genom överföring från bolagets eget kapital i övrigt eller genom uppskrivning av värdet av anläggningstillgångar. Sådant överföring eller uppskrivning skall ske innan beslutet om nyemission registreras.

I fråga om aktiebolag, som enligt *insiderlagen* (1990:1342) utgör aktiemarknadsbolag, samt dotterbolag till sådana bolag gäller, förutom föreskrifterna i detta kapitel, bestämmelserna i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

I fråga om aktiebolag, som enligt *lagen* (2000:000) om *anmälnings skyldighet för vissa innehav av finansiella instrument* utgör aktiemarknadsbolag, samt dotterbolag till sådana bolag gäller, förutom föreskrifterna i detta kapitel, bestämmelserna i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

---

¹ Lagen omtryckt 1993:150.

² Senaste lydelse 1992:546.

5 kap.1 §³

Aktiebolag kan mot vederlag utge konvertibla skuldebrev eller skuldebrev förenade med optionsrätt till nyteckning. Sådana skuldebrev skall ställas till innehavaren eller till viss man eller order.

Konvertibla skuldebrev skall innehålla utfästelse från bolaget om att borgenär har rätt att helt eller delvis utbyta sin fordran enligt skuldebrevet mot aktier i bolaget. Skuldebrev förenade med optionsrätt till nyteckning skall ge borgenär rätt att teckna aktier i bolaget mot betalning i pengar.

Villkoren för utbyte eller nyteckning av aktier skall bestämmas så att utbyte eller nyteckning kan ske utan att bolagsordningen ändras. Vederlaget för konvertibelt skuldebrev får ej understiga det nominella beloppet på aktie som utlämnas vid utbyte, om ej mellanskillnaden täckes genom kontant betalning vid utbytet.

Optionsrätt till nyteckning kan knytas till optionsbevis fogade vid skuldebrevet. Borgenär får skilja optionsbevis från skuldebrev och förfoga över beviset särskilt, om ej i skuldebrevet föreskrives att beviset får avskiljas först efter viss tid.

I fråga om aktiebolag, som enligt *insiderlagen* (1990:1342) utgör aktiemarknadsbolag, samt dotterbolag till sådana bolag gäller, förutom föreskrifterna i detta kapitel, bestämmelserna i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

I fråga om aktiebolag, som enligt *lagen* (2000:000) om *anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument* utgör aktiemarknadsbolag, samt dotterbolag till sådana bolag gäller, förutom föreskrifterna i detta kapitel, bestämmelserna i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

Av lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument framgår att utfästelser som avses i ovan angivna skuldebrev och optionsbevis kan registreras enligt den lagen och att skuldebrev eller optionsbevis inte får utfärdas om registrering skall ske. I sådana fall gäller bestämmelserna i detta kapitel i tillämpliga delar.

8 kap.37 §⁴

En styrelseledamot och en verkställande direktör skall när de tillträder för införing i aktieboken anmäla sitt innehav av aktier i bolaget och i andra bolag inom samma koncern, om det inte har skett dessförinnan. Förändringar i aktieinnehavet skall anmälas inom en månad.

Första stycket gäller inte om anmälningsskyldighet föreligger enligt *insiderlagen* (1990:1342).

Första stycket gäller inte om anmälningsskyldighet föreligger enligt *lagen* (2000:000) om *anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument*.

³ Senaste lydelse 1998:1487.

⁴ Senaste lydelse 1998:760.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 §, 5 kap. 1 § och 8 kap. 5 § sekretesslagen (1980:100)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §²

Gäller förbud enligt denna lag mot att röja uppgift, får uppgiften inte heller i övrigt utnyttjas utanför den verksamhet i vilken sekretess gäller för uppgiften.

I *insiderlagen* (1990:1342) finns bestämmelser om förbud att utnyttja vissa uppgifter som är ägnade att väsentligt påverka kursen på finansiella instrument.

I *insiderstrafflagen* (2000:000) finns bestämmelser om förbud att utnyttja *eller röja* vissa uppgifter som är ägnade att väsentligt påverka kursen på finansiella instrument.

Bestämmelser som begränsar möjligheten att utnyttja vissa uppgifter som en svensk myndighet har fått från en myndighet i en annan stat finns i lagen (2000:000) om internationell rättslig hjälp i brottmål, lagen (2000:000) om internationellt polisiärt samarbete samt lagen (2000:000) om Schengens informationssystem.

5 kap.

1 §³

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till

1. förundersökning i brottmål,
2. angelägenhet, som avser användning av tvångsmedel i sådant mål eller i annan verksamhet för att förebygga brott,
3. verksamhet som rör utredning i frågor om näringsförbud,
4. åklagarmyndighets, polismyndighets, skattemyndighets, Tullverkets eller Kustbevakningens verksamhet i övrigt för att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott, eller
5. Finansinspektionens verksamhet som rör övervakning enligt *insiderlagen* (1990:1342) *eller efterlevnaden av 7 kap. 1 § lagen* (1991:980) *om handel med finansiella instrument,*

5. Finansinspektionens verksamhet som rör övervakning enligt *insiderstrafflagen* (2000:000),

om det kan antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas om uppgiften röjs.

För uppgift som hänför sig till sådan underrättelseverksamhet som avses i 3 § polisdatalagen (1998:622) eller som i annat fall hänför sig till

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Lydelse enligt bet. 1999/2000:JuU19 Internationell rättslig hjälp i brottmål.

³ Senaste lydelse 1999:407.

Säkerhetspolisens verksamhet för att förebygga eller avslöja brott mot rikets säkerhet eller förebygga terrorism gäller sekretess, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas. Detsamma gäller uppgift som hänför sig till sådan underrättelseverksamhet som avses i 2 § lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar.

Sekretess enligt första och andra styckena gäller i annan verksamhet hos myndighet för att biträda åklagarmyndighet, polismyndighet, skattemyndighet, Tullverket eller Kustbevakningen med att uppdaga, utreda eller beivra brott samt hos tillsynsmyndighet i konkurs och inom exekutionsväsendet för uppgift som angår misstanke om att en gäldenär har begått brott som avses i 11 kap. brottsbalken eller annat brott som har samband med gäldenärens näringsverksamhet.

I fråga om uppgift i allmän handling som hänför sig till sådan underrättelseverksamhet som avses i andra stycket gäller sekretessen i högst sjuttio år. I fråga om uppgift i allmän handling i övrigt gäller sekretessen i högst fyrtio år.

8 kap.

5 §⁴

Sekretess gäller i statlig myndighets verksamhet, som består i tillståndsgivning eller tillsyn med avseende på bank- och kreditväsendet, värdepappersmarknaden eller försäkringsväsendet, för uppgift om

1. affärs- eller driftförhållanden hos den som myndighetens verksamhet avser, om det kan antas att han lider skada om uppgiften röjs,
2. ekonomiska eller personliga förhållanden för annan, som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som myndighetens verksamhet avser.

I ärende hos statlig myndighet om innehav av

1. aktier i bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag, värdepappersbolag eller försäkringsaktiebolag,
2. andelar i medlemsbank eller kreditmarknadsförening, eller
3. aktier eller andelar i börs, auktoriserad marknadsplats eller clearingorganisation

gäller sekretess för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Sekretess gäller inte för beslut av myndigheten och inte heller för uppgift som erhållits från annan myndighet om uppgiften inte är sekretessbelagd där.

Sekretess gäller vidare i statlig myndighets verksamhet, som består i övervakning enligt *insiderlagen* (1990:1342), övervakning enligt lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument eller kontroll enligt valutaväx-

Sekretess gäller vidare i statlig myndighets verksamhet, som består i övervakning enligt *insiderstrafflagen* (2000:000), *övervakning enligt lagen* (2000:000) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument,

⁴ Lydelse enligt prop. 1999/2000:145.

lingslagen (1996:1006), för sådan uppgift om enskilda ekonomiska eller personliga förhållanden, vilken på begäran har lämnats av någon som är skyldig att lämna uppgifter till myndigheten. Rör uppgiften den uppgiftsskyldige gäller dock sekretess endast om denne kan antas lida skada eller men om uppgiften röjs och sekretess inte motverkar syftet med uppgiftsskyldigheten.

övervakning enligt lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument eller kontroll enligt lagen (1996:1006) om valutaväxling och betalningsöverföring, för sådan uppgift om enskilda ekonomiska eller personliga förhållanden, vilken på begäran har lämnats av någon som är skyldig att lämna uppgifter till myndigheten. Rör uppgiften den uppgiftsskyldige gäller dock sekretess endast om denne kan antas lida skada eller men om uppgiften röjs och sekretess inte motverkar syftet med uppgiftsskyldigheten.

Sekretess gäller, i den mån riksdagen har godkänt avtal härom med främmande stat eller mellanfolklig organisation, hos myndighet i verksamhet som avses i första-tredje styckena för sådan uppgift om affärs- eller driftförhållanden och ekonomiska eller personliga förhållanden som myndigheten erhållit enligt avtalet. Samma sekretess gäller hos Finansinspektionen, i den mån regeringen föreskriver det, om inspektionen från utländsk myndighet eller utländskt organ erhållit uppgifter enligt annat avtal. Föreskrifterna i 14 kap. 1-3 §§ får inte i fråga om denna sekretess tillämpas i strid med avtalet.

Regeringen kan för särskilt fall förordna om undantag från sekretessen enligt första stycket 1, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas.

Utan hinder av sekretess får uppgift enligt första stycket lämnas till en börs om uppgiften behövs för att börsen skall kunna fullgöra sina uppgifter enligt lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet eller annan författning.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 1 §, 5 kap. 2 § och 8 kap. 6 § försäkringsrörelselagen (1982:713)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §²

Aktiekapitalet kan ökas genom att aktier tecknas mot betalning (nyemission) eller genom att aktier ges ut eller aktiernas nominella belopp höjs utan ny betalning (fondemission). En fondemission kan endast ske i skadeförsäkringsbolag och i livförsäkringsbolag som får dela ut vinst.

Beslut om emission fattas av bolagsstämman, om något annat inte följer av 16 eller 17 §. Sådana beslut får inte fattas förrän bolaget har blivit registrerat. Behöver bolagsordningen ändras skall beslut om detta fattas först. Ett beslut om emission får fattas innan ändringen stadfästs om beslutet görs beroende av att stadfästelse meddelas.

Vid nyemission får betalning för aktier inte understiga det nominella beloppet.

Vid fondemission får inte till aktiekapitalet föras över belopp som understiger summan av de nya aktiernas nominella belopp eller den sammanlagda höjningen av aktiernas nominella belopp.

I fråga om försäkringsaktiebolag, som enligt *insiderlagen* (1990:1342) utgör aktiemarknadsbolag, samt *dotteraktiebolag* till sådana bolag gäller, förutom föreskrifterna i detta kapitel, bestämmelserna i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

I fråga om försäkringsaktiebolag, som enligt *lagen* (2000:000) om *anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument* utgör aktiemarknadsbolag, samt *dotterbolag* till sådana bolag gäller, förutom föreskrifterna i detta kapitel, bestämmelserna i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

5 kap.

2 §³

Skadeförsäkringsaktiebolag och livförsäkringsaktiebolag som får dela ut vinst till aktieägarna kan mot ersättning ge ut konvertibla skuldebrev eller skuldebrev förenade med optionsrätt till nyteckning. Sådana skuldebrev skall ställas till innehavaren eller till viss man eller order.

Konvertibla skuldebrev skall innehålla en utfästelse från bolaget om att borgenären har rätt att helt eller delvis byta ut sin fordran enligt skulde-

---

¹ Lagen omtryckt 1995:1567.

² Senaste lydelse 1999:600.

³ Senaste lydelse 1999:600.

breven mot aktier i bolaget. Skuldebrev förenade med optionsrätt till nyteckning skall ge borgenären rätt att teckna aktier i bolaget mot betalning i pengar.

Villkoren för utbyte eller nyteckning av aktie skall bestämmas så att utbyte eller nyteckning kan ske utan att bolagsordningen ändras. Ersättningen för ett konvertibelt skuldebrev får inte understiga det nominella beloppet på aktie som lämnas ut vid utbyte, om inte mellanskillnaden täcks genom kontant betalning vid utbytet. Skall ett konvertibelt skuldebrev kunna betalas med annan egendom än pengar (apport) gäller bestämmelserna i 2 kap. 2 §.

Optionsrätt till nyteckning kan knytas till optionsbevis som är fogade till skuldebreven. Borgenären får avskilja ett optionsbevis från ett skuldebrev och förfoga över beviset särskilt, om det inte i skuldebrevet föreskrivs att beviset får avskiljas först efter viss tid.

I fråga om försäkringsaktiebolag, som enligt *insiderlagen* (1990:1342) utgör aktiemarknadsbolag, samt dotterbolag till sådana bolag gäller, förutom föreskrifterna i detta kapitel, bestämmelserna i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

I fråga om försäkringsaktiebolag, som enligt *lagen* (2000:000) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument utgör aktiemarknadsbolag, samt dotterbolag till sådana bolag gäller, förutom föreskrifterna i detta kapitel, bestämmelserna i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

Av lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument framgår att utfästelser som avses i de i denna paragraf angivna skuldebreven och optionsbevisen kan registreras enligt den lagen och att skuldebrev eller optionsbevis inte får utfärdas om registrering skall ske. I sådana fall gäller bestämmelserna i detta kapitel i tillämpliga delar.

8 kap. 6 §⁴

Styrelseledamöterna och verkställande direktören i försäkringsaktiebolag skall senast när de tillträder sin befattning, för införande i aktieboken anmäla sitt innehav av aktier i bolaget och i bolag inom samma koncern. Detsamma gäller motsvarande befattningshavare i ömsesidiga försäkringsbolag i fråga om innehav av aktier i bolag inom koncern där det ömsesidiga bolaget ingår. Förändringar i aktieinnehaven skall anmälas inom en månad.

Första stycket gäller inte i den mån anmälningsskyldighet föreligger enligt *insiderlagen* (1990:1342).

Första stycket gäller inte i den mån anmälningsskyldighet föreligger enligt *lagen* (2000:000) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

---

⁴ Senaste lydelse 1990:1350.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

Prop. 1999/2000:109

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag gäller då aktiebolag, som enligt *insiderlagen* (1990:1342) utgör aktiemarknadsbolag, eller dotterbolag till sådana bolag fattar beslut om

1. nyemission av aktier eller emission av konvertibla skuldebrev eller skuldebrev förenade med optionsrätt till nyteckning, eller

2. överlåtelse av aktier eller skuldebrev av detta slag som har utfärdats av ett bolag inom samma koncern.

1 §¹

Denna lag gäller då aktiebolag, som enligt *lagen (2000:000) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument* utgör aktiemarknadsbolag, eller dotterbolag till sådana bolag fattar beslut om

1. nyemission av aktier eller emission av konvertibla skuldebrev eller skuldebrev förenade med optionsrätt till nyteckning, eller

2. överlåtelse av aktier eller skuldebrev av detta slag som har utfärdats av ett bolag inom samma koncern.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

---

¹ Senaste lydelse 1991:995.

2.7 Förslag till lag om ändring i sparbankslagen
(1987:619)

Prop. 1999/2000:109

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 5 § sparbankslagen (1987:619)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.
5 §²

Styrelseledamot skall, när han tillträder sitt uppdrag, för införelse i aktiebok anmäla sitt innehav av aktier i aktieföretag inom samma koncern som sparbanken, om det inte har skett dessförinnan. Förändringar i aktieinnehavet skall anmälas inom en månad.

Första stycket gäller inte, om anmälningsskyldighet föreligger enligt *insiderlagen* (1990:1342).

Första stycket gäller inte, om anmälningsskyldighet föreligger enligt *lagen* (2000:000) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

---

¹ Lagen omtryckt 1996:1005.

² Senaste lydelse 1990:1352.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

Prop. 1999/2000:109

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 5 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

5 §¹

Styrelseledamöterna och verkställande direktören skall när de tillträder sina uppdrag för införelse i aktiebok anmäla sitt innehav av aktier i aktieföretag inom samma koncern som föreningen, om det inte har skett dessförinnan. Förändringar i aktieinnehavet skall anmälas inom en månad.

Första stycket gäller inte, om anmälningsskyldighet föreligger enligt *insiderlagen (1990:1342)*.

Första stycket gäller inte, om anmälningsskyldighet föreligger enligt *lagen (2000:000) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

---

¹ Senaste lydelse 1990:1354.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:813) om homosexuella sambor

Prop. 1999/2000:109

Härigenom föreskrivs att lagen (1987:813) om homosexuella sambor¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Om två personer bor tillsammans i ett homosexuellt förhållande, skall vad som gäller i fråga om sambor enligt följande lagar och bestämmelser tillämpas även på de homosexuella samborna:

1. lagen (1987:232) om sambors gemensamma hem,
2. ärvdabalken,
3. jordabalken,
4. 10 kap. 9 § rättegångsbalken,
5. 4 kap. 19 § första stycket utsökningsbalken,
6. inkomstskattelagen (1999:1229),
7. lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
8. bostadsrättslagen (1991:614),
9. lagen (1981:131) om kallelse på okända borgenärer,
10. 5 kap. 18 § tredje stycket fastighetsbildningslagen (1970:988),
11. 10 § insiderlagen (1990:1342),
11. 5 och 12 §§ lagen (2000:000) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument,
12. 14 kap. 3 §, 4 § tredje stycket och 8 § tredje stycket vallagen (1997:157),
13. 36 § första stycket lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigeval, m.m.,
14. 4 § lagen (1997:159) om brevröstning i vissa fall,
15. 10 kap. 18 §, 11 kap. 2, 15 och 16 §§, 12 kap. 7 och 8 §§ samt 16 kap. 7 och 9 §§ föräldrabalken,
16. säkerhetsskyddslagen (1996:627),
17. lagen (1996:1231) om skattereduktion för fastighetsskatt i vissa fall vid 1997-2001 års taxeringar,
18. lagen (1993:737) om bostadsbidrag,
19. 35 § andra stycket socialtjänstlagen (1980:620),
20. 26 § tredje stycket hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), samt
21. 2 kap. 4 § utlänningslagen (1989:529).

Förutsätter dessa lagar eller bestämmelser att samborna skall vara ogifta, gäller det också de homosexuella samborna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

---

¹ Lydelse enligt prop. 1999/2000:43.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument¹

dels att 7 kap. skall upphöra att gälla,

dels att nuvarande 8 kap. skall betecknas 7 kap.,

dels att 6 kap. 3 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 6 kap. 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

1 a §

För övervakningen av efterlevnaden av bestämmelserna i denna lag, lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet och insiderstrafflagen (2000:000), har Finansinspektionen rätt att få de uppgifter som den behöver för sin tillsyn från

1. ett aktiebolag eller annan juridisk person vars finansiella instrument tillsynen gäller,

2. en juridisk person som lämnat offentligt erbjudande om aktieförvärv,

3. moderföretag eller annan större ägare till sådant aktiebolag eller sådan annan juridisk person som avses i 1 och 2,

4. annan förvaltningsmyndighet,

5. börs, auktoriserad marknadsplats eller clearingorganisation enligt 1 kap. 4 § lagen om börs- och clearingverksamhet,

6. börsmedlem eller clearingmedlem enligt 1 kap. 4 § lagen om börs- och clearingverksamhet eller kontoförande institut enligt 3 kap. 1 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument,

---

¹ Lagen omtryckt 1992:558.

7. den som driver värdepappersrörelse med stöd av 1 kap. 3, 3 c, eller 3 d § lagen om värdepappersrörelse.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur uppgiftsskyldigheten skall fullgöras.

3 §

Finansinspektionen får vid vite förelägga någon att göra rättelse om han inte fullgör skyldigheten att

1. upprätta och till Finansinspektionen lämna in prospekt enligt bestämmelserna i 2 kap.,

2. göra anmälan till aktiebolag och till börs eller auktoriserad marknadsplats enligt 4 kap. 1 §,

3. offentliggöra uppgifterna i en anmälan enligt 4 kap. 4 §,

3. offentliggöra uppgifterna i en anmälan enligt 4 kap. 4 §,

4. lämna uppgifter enligt 6 kap. 1 a § 1–3 eller 5–7.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

2.11 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:981) om värdepappersrörelse

Prop. 1999/2000:109

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:981) om värdepappersrörelse

dels att i 2 kap. 5 § ordet ”ecu” skall bytas mot ”euro”,

dels att 3 kap. 10 §, 6 kap. 1 § och 7 kap. 1 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

10 §¹

Om ett svenskt värdepappersinstitut organiserar handel i finansiella instrument skall institutet övervaka handeln och kursbildningen och se till att handeln inte sker i strid med *insiderlagen* (1990:1342), andra författningar eller god sed på värdepappersmarknaden.

Om ett svenskt värdepappersinstitut organiserar handel i finansiella instrument skall institutet övervaka handeln och kursbildningen och se till att handeln inte sker i strid med *insiderstrafflagen* (2000:000), andra författningar eller god sed på värdepappersmarknaden.

Första stycket gäller inte om övervakning sker enligt 4 kap. 2 § andra stycket eller 7 kap. 2 § första stycket lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om övervakningen av handeln och kursbildningen vid ett värdepappersinstitut.

6 kap.

1 §

Värdepappersinstitut står under tillsyn av Finansinspektionen. Institutet skall lämna inspektionen de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär.

I 6 kap. 1 a § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument finns bestämmelser om Finansinspektionens rätt att få de uppgifter som den behöver för övervakningen av denna lag.

7 kap.

1 §²

Finansinspektionens beslut enligt 6 kap. 6 § och 10 § andra stycket får inte överklagas.

---

¹ Senaste lydelse 1998:266.

² Senaste lydelse 1995:86.

Beslut som Finansinspektionen meddelar med stöd av 1 kap. 3 §, 2 kap. 3 och 7 §§, 3 kap. 4 § och 6 kap. 9 § får överklagas hos kammarrätten.

Andra beslut som inspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas hos länsrätten. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten av länsrättens avgörande.

Andra beslut som inspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas hos länsrätten. *Detta gäller dock inte beslut som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten av länsrättens avgörande.

Inspektionen får bestämma att ett beslut om förbud eller föreläggande enligt 6 kap. 7 eller 8 § eller om återkallelse enligt 9 § skall gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

2.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:543) om
börs- och clearingverksamhet

Prop. 1999/2000:109

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 1 § lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

1 §

Företag med auktorisation eller tillstånd enligt denna lag står under tillsyn av Finansinspektionen. Företagen skall lämna inspektionen de uppgifter om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär.

I 6 kap. 1 a § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument finns bestämmelser om Finansinspektionens rätt att få de uppgifter som den behöver för övervakningen av denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

2.13 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1570) om
medlemsbanker

Prop. 1999/2000:109

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 5 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

5 §

När en styrelseledamot tillträder sitt uppdrag, skall han för införelse i aktiebok anmäla sitt innehav av aktier i aktieföretag inom samma koncern som medlemsbanken, om det inte har skett dessförinnan. Förändringar i aktieinnehavet skall anmälas inom en månad.

Första stycket gäller inte, om anmälningsskyldighet föreligger enligt *insiderlagen (1990:1342)*.

Första stycket gäller inte, om anmälningsskyldighet föreligger enligt *lagen (2000:000) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

2.14 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument

Prop. 1999/2000:109

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 3 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

3 §

Om Finansinspektionen eller åklagare finner anledning att anta att brott enligt 7 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument har begåtts eller att en bestämmelse i *insiderlagen* (1990:1342) har överträtts, skall den centrala värdepappersförvararen på begäran lämna inspektionen eller åklagaren besked om ett avstämningregisters innehåll i den omfattning det har anknytning till överträdelsen. Beskedet skall lämnas utan avgift. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur skyldigheten att lämna sådana besked till inspektionen skall fullgöras.

Om Finansinspektionen *behöver uppgifter för övervakningen av att bestämmelserna i insiderstrafflagen* (2000:000) *följs* eller åklagare finner anledning att anta att brott enligt *samma lag* har begåtts eller *Finansinspektionen finner anledning att anta att en bestämmelse i lagen* (2000:000) *om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument* har överträtts, skall den centrala värdepappersförvararen på begäran lämna inspektionen eller åklagaren besked om ett avstämningregisters innehåll i den omfattning det har anknytning till *tillsynen eller överträdelsen*. Beskedet skall lämnas utan avgift. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur skyldigheten att lämna sådana besked till inspektionen skall fullgöras.

Regeringen får föreskriva att Finansinspektionen skall ha terminalåtkomst till avstämningregistren för inhämtande av uppgifter som avses i första stycket och som har anknytning till ett ärende hos inspektionen.

Uppgifter som skall anmälas enligt 9 § *insiderlagen* får genom automatisk databehandling lämnas ut till det *insiderregister* som förs enligt 16 § *samma lag*.

Uppgifter som skall anmälas enligt 4 § *lagen* (2000:000) *om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument* får genom automatisk databehandling lämnas ut till det *insynsregister* som förs enligt 9 § *samma lag*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

2.15 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:201) om
ändring i sekretesslagen (1980:100)

Prop. 1999/2000:109

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 23 § sekretesslagen (1980:100) i paragrafens lydelse enligt lagen (2000:201) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.
23 §¹

Sekretess gäller för sådan uppgift hos myndighet om innehav av finansiella instrument som har lämnats till myndigheten till följd av särskilt beslut enligt 11 § *insiderlagen* (1990:1342) eller till följd av 9 kap. 5 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank, 7 kap. 2 § lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) eller 5 kap. 2 § lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör lider skada eller men.

Sekretess gäller för sådan uppgift hos myndighet om innehav av finansiella instrument som har lämnats till myndigheten till följd av särskilt beslut enligt 11 § *lagen* (2000:000) om anmälnings-skyldighet för vissa innehav av finansiella instrument eller till följd av 9 kap. 5 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank, 7 kap. 2 § lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) eller 5 kap. 2 § lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör lider skada eller men.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

---

¹ Senaste lydelse 2000:201.

I promemorian Ny insiderlagstiftning, m.m. (Ds 2000:4) föreslås en ny lagstiftning som ersätter den nuvarande insiderlagen (1990:1342) och bestämmelserna om otillbörlig kurspåverkan i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument. Insiderlagstiftningen delas upp i två lagar, varav en med straffrättsliga bestämmelser och en med administrativa bestämmelser om anmälningsskyldighet m.m.

Vidare föreslås i promemorian förändringar av den nu gällande förbudsregeln mot insiderhandel, omfattningen av straffbarheten rörande insiderbrott och otillbörlig kurspåverkan samt vissa bestämmelser om anmälningsskyldigheten för personer med insynsställning i aktiemarknadsbolag. Dessutom föreslås att även vissa anställda och uppdragstagare i svenska värdepappersinstitut skall bli anmälningsskyldiga för sina innehav av finansiella instrument. Promemorian innehåller även förslag på organisatoriska förändringar innebärande att utredningsansvaret för insiderbrott och otillbörlig kurspåverkan flyttas över från Finansinspektionen till Ekobrottsmyndigheten.

Regeringen behandlar i detta ärende de förslag som läggs fram i promemorian. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 1*.

Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En sammanställning över remissyttrandena finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi2000/305).

I en skrivelse till regeringen i juni 1999 hemställde Finansinspektionen dels att kretsen av de personer som skall ledningsprövas enligt 2 kap. 1 § 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse utvidgas, dels att det i samma lag tas in en ny bestämmelse om att värdepappersinstitut skall hålla en aktuell förteckning över anställdas och närståendes affärer med finansiella instrument och utländsk valuta (Fi1999/2280).

I en gemensam skrivelse till regeringen i juli 1999 hemställde Ekobrottsmyndigheten och Finansinspektionen att regeringen skall tillsätta en utredning med uppgift att göra en allmän översyn av insiderlagen (Fi1999/2477).

Regeringen behandlar i detta ärende även dessa framställningar.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 18 maj 2000 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 3*.

Lagrådets yttrande finns i *bilaga 4*.

Regeringen har i allt väsentligt godtagit Lagrådets förslag och synpunkter. I förhållande till lagrådsremissen har också gjorts vissa andra ändringar av redaktionell natur.

4 Behovet av en översyn av insiderlagstiftningen

Prop. 1999/2000:109

4.1 Insiderlagstiftningen

Regeringens bedömning: Åtgärder bör vidtas för att förbättra gällande lagstiftning. Ytterligare utredningsåtgärder bör avvakta utvecklingen på området inom EU.

Promemorian tar inte upp denna fråga.

Remissinstanserna: *Ekobrottsmyndigheten*, *Finansinspektionen* och *Sveriges Försäkringsförbund* anser att en utredning skall tillsättas med uppdrag att göra en total översyn av insiderlagstiftningen.

Ekobrottsmyndigheten och Finansinspektionen har även i en gemensam skrivelse till regeringen i juli 1999 hemställt att regeringen skall tillsätta en utredning med uppgift att göra en allmän översyn av insiderlagstiftningen (Fi1999:2477).

Skälen för regeringens bedömning

Bakgrund

Den första lagstiftningen i Sverige om insiderhandel kom till under 1970-talet genom lagen (1971:827) om registrering av aktieinnehav. Lagen innebar i huvudsak en skyldighet för vissa personkategorier att registrera sina aktieinnehav i noterade aktiebolag. Aktieinnehavet eller ändringar i innehavet anmäldes till den som förde aktieboken, dvs. bolaget eller Värdepapperscentralen, numera VPC AB (VPC), som förde en förteckning över gjorda anmälningar. Uppgiftsskyldigheten var straffsanktionerad.

Ett direkt förbud mot insiderhandel – om än något begränsat – infördes först genom lagen (1985:571) om värdepappersmarknaden. Dåvarande bankinspektionen anförtroddes att utöva tillsynen över efterlevnaden av handelsförbudet. För att kunna utreda överträdelser av bestämmelserna infördes en frågerätt för inspektionen. Genom lagstiftningen infördes också en skyldighet för inspektionen att föra register över gjorda anmälningar (insynsställningsregister). Samtidigt upphörde VPC:s åliggande att föra nyssnämnda förteckning.

Genom den nu gällande insiderlagen (1990:1342), som trädde i kraft den 1 februari 1991, utvidgades den personkrets som omfattas av handelsförbudet till att omfatta var och en som genom anställning, uppdrag eller annan befattning fått kännedom om en icke offentliggjord kurspåverkande omständighet samt den som på annat sätt fått reda på sådan omständighet, om omständigheten obehörigen röjts. Även aktieägare i bolag omfattas av förbudet. Handelsförbudet utvidgades också, liksom bankinspektionens frågerätt. Vidare ålades VPC genom den nya lagstiftningen att föra ett register (det s.k. insiderregistret) över gjorda anmälningar, eftersom VPC ansågs bäst lämpad att vara registerförande institut på grund av att samtliga aktiemarknadsbolag hade sina aktieböcker

upplagda hos VPC. Den 1 januari 1993 övertog dock inspektionen uppgiften att föra insiderregistret.

Handelsförbudet i insiderlagen omfattar sedan den 1 januari 1997 samtliga finansiella instrument som är föremål för handel på värdepappersmarknaden. Vid samma tidpunkt infördes även dels ett förbud för vissa ledande befattningshavare och uppdragstagare i aktiemarknadsbolag att göra korttidsaffärer med aktier i bolaget, dels ett förbud mot otillbörlig kurspåverkan (kursmanipulation) i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument. Vidare avkriminaliserades anmälningskyldigheten till insiderregistret och skyldigheten att lämna andra uppgifter till Finansinspektionen. Påföljderna för brott mot dessa bestämmelser ersattes med särskilda avgifter.

Tillämpningen av insiderlagen

Finansinspektionen har sedan den första regleringen av otillåten insiderhandel tillkom anmält ett 40-tal misstänkta fall av insiderbrott till åklagaren. Nio av dessa anmälningar har lett till åtal varav fem resulterat i fällande domar. Av dessa har fyra vunnit laga kraft. Ett mål har nyligen avgjorts vid tingsrätt. När det gäller otillbörlig kurspåverkan, har fem fall anmälts till åklagaren, varav ett har lett till åtal. Finansinspektionen utreder numera årligen 40–60 fall av misstänkt insiderhandel och otillbörlig kurspåverkan. Under slutet av 1998 och större delen av 1999 har Finansinspektionen noterat en viss ökning av antalet ärenden.

Insiderregleringen i framtiden

De finansiella marknaderna har under det senaste årtiondet varit föremål för en närmast explosiv utveckling. I början av 1990-talet gjordes t.ex. på Stockholms Fondbörs, numera OM Stockholmsbörsen AB, ca 1 000 avslut per dag. I dag genomförs i genomsnitt 60 000–70 000 avslut per dag. Dessutom har IM Marknadsplats AB och AktieTorget AB erhållit tillstånd som auktoriserade marknadsplatser. Vidare har OM Stockholmsbörsen AB och Köpenhamns Fondbörs A/S inlett ett samarbete, Norex, som innebär att en integrerad marknad i Norden skapas. Därtill kommer att antalet mäklare och kunder har ökat markant.

Den gränsöverskridande handeln på de finansiella marknaderna har ytterligare ökat i betydelse. Utvecklingen inom EU har bidragit till en ökad handel över gränserna och ytterligare harmonisering av regelsystemen i medlemsstaterna. Dessutom sker en omfattande gränsöverskridande handel vid marknadsplatser belägna utanför EU, främst i USA. Även den tekniska utvecklingen av handels- och informationssystemen samt utvecklandet av nya finansiella instrument har bidragit till en ökad handel. Handel över exempelvis Internet har blivit en allt vanligare företeelse.

De bestämmelser som är till för att upprätthålla allmänhetens förtroende för de finansiella marknaderna bör vara anpassade till de krav som kan ställas på en väl fungerande handel med finansiella instrument och även vara förenliga med utvecklingen av denna handel. Otillåten insider-

handel påverkar allmänhetens förtroende för de finansiella marknaderna på ett mycket negativt sätt. Det får därför antas finnas ett gemensamt intresse för såväl lagstiftare och myndigheter som aktörer på de finansiella marknaderna att komma till rätta med sådan handel.

Insiderlagen har nu tillämpats i ett flertal år. Erfarenheterna av lagstiftningen har visat på vissa oklarheter i bestämmelsernas utformning. Det är av vikt att insiderlagstiftningen fungerar och har en preventiv verkan. Ändringar i lagstiftningen synes därför nödvändiga. Målsättningen bör därvid vara att regleringen av insiderhandel är tydlig och funktionell. Det måste stå klart för aktörerna på de finansiella marknaderna att överträdelser av förbudet mot insiderhandel löper risk att upptäckas och att utredningar om sådana överträdelser handläggs snabbt och effektivt. Detta tillsammans med en kraftfull självreglering på de finansiella marknaderna bör ge goda förutsättningar för att allmänhetens förtroende för marknaderna upprätthålls.

Några remissinstanser anser att en utredning skall tillsättas med uppdrag att göra en total översyn av insiderlagstiftningen. Sedan insiderlagen trädde i kraft år 1991 har den varit föremål för en översyn av en särskild utredare år 1994 och en genomgång genom nu aktuellt arbete. I EG-kommissionen pågår arbete med framtagande av ett nytt direktiv på detta område rörande bl.a. åtgärder mot marknadsmanipulationer och förslag kan komma att lämnas redan vid årsskiftet 2000/2001. Enligt regeringens mening bör därför åtgärder vidtas nu för att förbättra gällande lagstiftning. Frågan om ytterligare utredningsåtgärder bör avvakta utvecklingen på detta område, främst inom EU.

4.2 Ett administrativt sanktionssystem

Regeringens bedömning: Något administrativt sanktionssystem bör inte införas.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Ekobrottsmyndigheten*, *Finansinspektionen*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* anser att frågan om ett administrativt sanktionssystem bör utredas. *Brottsförebyggande rådet* anser att ett administrativt sanktionssystem för insiderbrott med lågt straffvärde bör övervägas. *Åklagarmyndigheten i Malmö* och *Sveriges Advokatsamfund* delar promemorians bedömning att ett sådant sanktionssystem inte bör införas.

Skälen för regeringens bedömning: Finansinspektionen och Ekobrottsmyndigheten har i en rapport den 9 juli 1999 (Fi1999:2477) påpekat att det finns skäl som talar för att komplettera nuvarande sätt att utreda och lagföra otillåten insiderhandel med ett administrativt sanktionssystem. Ett sådant förfarande skulle, enligt myndigheterna, kunna medföra en snabbare reaktion från samhällets sida än vad som är fallet i dag. Enligt myndigheterna skulle ett administrativt sanktionssystem innebära att resurser hos i vart fall polis och åklagare frigörs och därmed kunna användas till bekämpning av annan brottslighet. Myndigheterna

har i denna del hänvisat till att anmälningsskyldigheten för aktieinnehav i insiderlagen fr.o.m. den 1 januari 1997 avkriminaliserats genom att den tidigare straffbestämmelsen ersatts av en administrativ sanktionsavgift som beslutas av Finansinspektionen.

Regeringen har vid olika tillfällen uttryckt uppfattningen att förseelser med lågt straffvärde bör avföras från det kriminaliserade området för att rättsväsendets resurser skall kunna användas på ett ändamålsenligt och effektivt sätt (se t.ex. prop. 1994/95:23 s. 41 ff och 52 ff).

I samband med att straffsanktionen avskaffades vid underlåten anmälningsskyldighet till insiderregistret och ersattes av en sanktionsavgift, konstaterade regeringen därför att införandet av en sådan avgift låg väl i linje med detta. Vid bedömningen av om prövningen av avgiftsskyldigheten skulle läggas på domstol eller på en administrativ myndighet, konstaterades att denna fråga hängde samman med vad som bör gälla för det subjektiva rekvisitet. Vidare anfördes att de aktuella överträdelserna är sådana att det får anses föreligga en presumtion för att i vart fall oaktsamhet normalt föreligger. Regeringen ansåg därför att det inte kunde riktas några invändningar mot en övergång till ett strikt ansvar (prop. 1995/96:215 s. 47 ff). Även förbudet mot korttidshandel avgiftssanktionerades (a. prop. s. 69).

Den som uppsåtligen bryter mot handelsförbudet i 4 § insiderlagen döms enligt 20 § samma lag för insiderbrott till böter eller fängelse i högst två år. Som exempel kan nämnas att straffvärdet i huvudsak motsvarar vad som gäller för bedrägeri. Insiderbrott kan således inte anses vara en förseelse med lågt straffvärde som bör avföras från det kriminaliserade området.

För att en gärning som avses i 4 § insiderlagen skall vara straffbar krävs det att uppsåt eller grov oaktsamhet föreligger. Prövning av gärningar som kräver uppsåt görs i Sverige av domstol på talan av åklagare. Det är också domstolen som dömer ut straffet. Att lägga prövningen av en sådan gärning på en administrativ myndighet skulle kräva att strikt ansvar infördes. Detta är inte aktuellt för insiderbrott och inte heller för insiderbrott med lågt straffvärde som *Brottsförebyggande rådet* föreslagit. Att vid sidan av ett straffrättsligt förfarande införa ett administrativt sanktionssystem, kan inte heller anses helt förenligt med svensk rättsordning.

Vid en samlad bedömning, kan det inte anses finnas skäl att komplettera den nuvarande ordningen att lagföra otillåten insiderhandel med ett administrativt sanktionssystem. Som nämnts tidigare finns det inte behov av att för närvarande ytterligare utreda insiderlagstiftningen. Den framförda åsikten att en översyn över insiderlagstiftningen även bör omfatta ett administrativt sanktionssystem leder inte heller till något annat ställningstagande av regeringen. I föregående avsnitt har påpekats att arbete pågår inom EU med ett direktivförslag rörande bl.a. marknadsmanipulationer. Eftersom ett sådant förslag kan komma att behandla frågor rörande administrativa sanktioner kan det finnas skäl för regeringen att senare återkomma i denna fråga.

5.1 Bakgrund

För att allmänhetens förtroende för de finansiella marknaderna skall upprätthållas krävs bl.a. en väl fungerande insiderlagstiftning. En viktig förutsättning för att lagstiftningen skall ha den åsyftade verkan är att ärenden om överträdelser av förbudet mot insiderhandel handläggs så snabbt och effektivt som möjligt. Det är därför av stor betydelse att inhämtande av information om affärer och säkerställande av bevis sker utan onödig tidsutdräkt. Behovet av en effektiv hantering av dessa frågor gäller såväl handläggningen hos Finansinspektionen och åklagare som förfarandet sedan åtal väckts fram till dess att målet prövats i domstol.

Inom Justitiedepartementet pågår för närvarande ett arbete med att modernisera rättsväsendet för att tillgodose medborgarnas krav på effektivitet och snabbhet med bibehållen rättssäkerhet. Detta har senast kommit till uttryck i 2000 års ekonomiska vårproposition, där det påtalas att i de mål som uppställs ingår att öka rättsväsendets förmåga och effektivitet när det gäller att förebygga och bekämpa bl.a. ekonomisk brottslighet (prop. 1999/2000:100 s. 175). Inom ramen för åklagarväsendets och polisens samverkan pågår även ett omfattande arbete för att förbättra förundersökningarnas kvalitet och effektivisera utredningsarbetet. I avvaktan på detta arbete, bör prövas hur hanteringen av frågor om insiderbrottslighet hos Finansinspektionen och åklagarmyndigheten kan göras effektivare. Motsvarande gäller för utredningar om otillbörlig kurspåverkan.

5.2 Något om utredningsarbetet

Hur utredningsarbetet bedrivs behandlas utförligt i promemorian (s. 33–39). I detta avsnitt skall endast erinras om huvuddragen samt för vissa andra former av brottsutredning.

Finansinspektionens utredningsansvar

Finansinspektionen skall enligt 17 § insiderlagen övervaka efterlevnaden av bestämmelserna i lagen. I denna uppgift ingår såväl att utreda misstänkta överträdelser av handelsförbudet som att utreda och besluta om särskild avgift vid överträdelser av anmälningsskyldigheten och förbudet mot korttidshandel. För detta ändamål har inspektionen fått en viss frågerätt, dvs. rätt att enligt 18 § insiderlagen få de uppgifter som den behöver för sin utredning. Uppgiftsskyldigheten omfattar den som det finns anledning anta har gjort överträdelser. Den omfattar även vissa juridiska personer och myndigheter. Vidare omfattas den som driver värdepappersrörelse i vissa fall, börser, auktoriserade marknadsplatser eller clearingorganisationer och börs- och clearingmedlemmar eller kontoförande institut. Slutligen gäller frågerätten också annan som köpt eller sålt finansiella instrument, om det finns anledning anta att köpet eller försäljningen föranletts av otillåtet råd eller annan sådan åtgärd som

avses i 4 § insiderlagen. Om någon inte fullgör sin uppgiftsskyldighet kan inspektionen enligt 19 § insiderlagen i vissa fall förelägga vite. Möjlighet till vitesföreläggande mot den som är misstänkt att ha gjort överträdelsen finns dock inte.

Inspektionen har getts motsvarande frågerätt som i insiderlagen vid utredningar om otillbörlig kurspåverkan.

I förarbetena har uttalats att åklagaren bör överta ansvaret för utredningen i och med att någon är skäligen misstänkt (prop. 1990/91:42 s. 64).

Andra former av brottsutredningar

Det är inte endast hos polis och åklagare som brottsutredning kan företas. Sådan utredning kan även utföras av tullmyndighet, Kustbevakningen och skattemyndighet med stöd av särskilda bestämmelser. I det följande redogörs för den verksamhet som bedrivs vid brottsutredande enhet inom skattemyndighet.

Enligt lagen (1997:1024) om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar (prop. 1997/98:10, bet. 1997/98:SkU10, rskr. 1997/98:70) har skattemyndigheterna möjligheter att medverka vid förundersökning i fråga om brott på skatteområdet. Åklagare som leder förundersökning på skattebrottsområdet får enligt 2 § samma lag begära biträde av brottsutredande enheter inom skattemyndigheterna, skattebrottsenheter, för att verkställa förundersökningen. Sådant biträde får även begäras i fråga om utredning av brott innan förundersökning inletts, dvs. vid en förutredning. I sådana fall kan åklagaren välja mellan att låta skattebrottsenheten eller polisen utföra arbetet.

Skattemyndigheten får i enkla fall, utan att biträde begärs av åklagare, genomföra en förenklad brottsutredning. Detta gäller i fall som avses i 23 kap. 22 § rättegångsbalken, dvs. vid utredningar om brott som inte kan antas föranleda någon annan påföljd än böter, och under förutsättning att den misstänkte kan antas erkänna gärningen.

Slutligen får skattemyndigheterna i fråga om brott på skatteområdet bedriva spaning och verksamhet som består i att samla och bearbeta information för att klarlägga om brottslig verksamhet har utövats eller kan komma att utövas och som inte utgör förundersökning enligt 23 kap. rättegångsbalken. Straffprocessuella åtgärder verkställs emellertid av polisen.

Skattebrottsenheterna är organisatoriskt avskilda enheter som är självständiga från skattemyndigheternas verksamhet i övrigt, för att undvika att den brottsutredande funktionen sammanblandas med skattemyndigheternas andra funktioner. Organisationen motsvarar vad som gäller för tullen, där tullkriminalen driver sin förundersökning åtskild från Tullverkets fiskala utredningar.

Genom den organisatoriska åtskildheten råder det sekretess mellan skattebrottsenhet och annan enhet inom skattemyndigheten. Sekretessen har emellertid sina begränsningar men är likväl betydelsefull. Vidare utgör organisationen i sig en garanti för att den s.k. ändamålsprincipen upprätthålls. Därmed avses att en åtgärd i skatteutredningen endast får vidtas i den mån det kan motiveras för att fullgöra syftet med utred-

ningen, dvs. att ta fram ett korrekt underlag för beskattning. En åtgärd inom brottsutredningen får på motsvarande sätt vidtas endast om den kan motiveras från brottsutredningssynpunkt. Det är alltså inte tillåtet att med stöd av regelverket för skatteutredningar ta fram uppgifter som inte behövs i brottsutredningar eller tvärtom.

5.3 Utredningsansvaret vid insiderbrottslighet och otillbörlig kurspåverkan

Regeringens förslag: Finansinspektionen skall även fortsättningsvis ha ansvaret för övervakningen av efterlevnaden av bestämmelserna om insiderbrottslighet och otillbörlig kurspåverkan. Finansinspektionen skall göra anmälan till åklagare så snart det finns anledning att anta att insiderbrottslighet eller otillbörlig kurspåverkan har begåtts.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås det att Finansinspektionens utredningsansvar vid insiderbrottslighet och otillbörlig kurspåverkan flyttas till Ekobrottsmyndigheten.

Remissinstanserna: Av 31 remissinstanser som yttrat sig i frågan tillstyrker sex instanser förslaget om överflyttning av utredningsansvaret, däribland *Riksbanken*, *Uppsala universitet* och *Sveriges Advokatsamfund*. Flera av dessa har pekat på behovet av att Ekobrottsmyndigheten tillförs ökade resurser. Sju instanser lämnar förslaget utan erinran. Av övriga instanser kan nämnas att tio instanser, bl.a. *Stockholms tingsrätt* och *Rikspolisstyrelsen*, är tveksamma till en överflyttning, främst för att Finansinspektionen anses ha bäst kännedom om de finansiella marknaderna och ett väl fungerande internationellt samarbete med andra utländska tillsynsmyndigheter. *Stockholms tingsrätt* anser dock att en uppdelning av tillsynsansvaret och utredningsansvaret kan vara ändamålsenligt ur ett rent juridiskt och teoretiskt perspektiv. *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* anser att utredningsmetoderna i stället borde förbättras inom nuvarande institutionella ram med möjlighet till åklagarledda förundersökningar med hjälp av personal från Finansinspektionen. *Ekobrottsmyndigheten* anser att de organisatoriska frågorna inte analyserats tillräckligt och att det finns behov av att göra en översyn av hela insiderlagen, men att det i avvaktan på en sådan bör införas en skyldighet för inspektionen att anmäla misstänkta brott till åklagare tidigare än i dag. Återstående åtta remissinstanser avstyrker förslaget. *Riksåklagaren* anser att inspektionen bör ha kvar frågerätten, men att en anmälan till åklagare skall göras så snart det finns anledning att anta att brott har begåtts. *Justitieombudsmannen* anser att Finansinspektionen har fullgjort sitt utredningsansvar som tillsynsmyndighet när det klarlagts om det finns grund för att göra en anmälan om brottsmisstanke till åklagare eller inte och att det inte är lämpligt att förhållandet mellan Finansinspektionen och åklagaren endast bygger på förarbetsuttalanden och inte på en lagreglering. *Finansinspektionen* avstyrker förslaget i första hand på grund av det internationella samarbetet med andra tillsynsmyndigheter. Flera

remissinstanser, däribland *OM Stockholmsbörsen AB*, föreslår att polis- och åklagarkompetens skall tillföras Finansinspektionen. *Brottsförebyggande rådet* föreslår att motsvarande organisation som gäller vid utredningar om skattebrott byggs upp på Finansinspektionen.

Skälen för regeringens förslag

Utredningsansvaret

Den nuvarande ordningen väcker vissa frågor om gränsdragningen mellan Finansinspektionens utrednings- och frågerätt å ena sidan och åklagarens inledande av förundersökning å den andra.

Vid lagens tillkomst förutsattes att ett effektivt samarbete borde kunna fungera mellan inspektionen, åklagarmyndigheten och fondbörsen, där deras olika kompetens kunde utnyttjas till fullo. Formerna för detta samarbete ansågs kunna utarbetas informellt utan närmare författningsstöd. Ansvar för utredningen ansågs kunna övertas av åklagare i och med att någon är skäligen misstänkt. Detta skulle leda till en snabbt påbörjad brottsutredning. Det ansågs att inspektionen borde ha kvar sin frågerätt även efter det att åklagaren övertagit ansvaret för utredningen. Inspektionen och åklagare ansågs vidare i varje enskilt fall kunna samråda om huruvida vissa uppgifter lämpligen skall utföras av inspektionen trots att åklagaren inlett förundersökning. Det betonades dock att det inte får råda någon tvekan om att det i detta skede är åklagaren som är förundersökningsledare enligt rättegångsbalken och ansvarig för utredningen. Ansvar för förhör och liknande åtgärder av förundersökningskaraktär åvilar således åklagare (prop. 1990/91:42 s. 64).

I promemorian föreslås att Finansinspektionens utredningsansvar vid insiderbrottslighet och otillbörlig kurspåverkan flyttas till Ekobrottsmyndigheten. Som skäl för förslaget anförs följande. En utredning om insiderbrottslighet eller otillbörlig kurspåverkan skall lämnas över från Finansinspektionen till åklagare när någon är skäligen misstänkt för ifrågavarande brottslighet. Det ankommer därefter på åklagaren att pröva om en förundersökning skall inledas i ärendet. Nya utredare under ledning av åklagaren tar därmed över ärendet och sätter sig in i de aktuella frågorna, vilket i allmänhet medför att nya förhör hålls med misstänkta och vittnen. Förfarandet kan således innebära att en del av det utredningsarbete som redan gjorts av inspektionen företas på nytt av polis och åklagare. I praktiken förekommer därför ett visst dubbelarbete hos de båda myndigheterna. Utredningarna tenderar på grund därav att ta onödigt lång tid och det dröjer ofta innan ett beslut om väckande av åtal kan fattas. Det torde även finnas viss risk för att inspektionens frågerätt leder till att misstänkta personer i ett ärende förvarnas, vilket kan försvåra säkerställandet av bevisning. Det erinras även i promemorian om att inspektionens övervakning enligt insiderlagen och lagen om handel med finansiella instrument innefattande brottsutredningar bekostas av de institut som står under inspektionens tillsyn, vilket torde vara ovanligt.

Enligt regeringens mening är det vid bedömningen om var utredningsansvaret för de aktuella bestämmelserna skall ligga av intresse att försöka klarlägga var gränsen mellan tillsyn och brottsutredning går.

Finansinspektionens utredningar kan på grund av gällande förhållanden uppfattas som brottsutredningar. En sådan ordning väcker betänkligheter, inte minst av rättssäkerhetsskäl.

Begreppet brottsutredning har inte definierats i lag. Den brottsutredande och brottsbeivrande verksamheten skall emellertid som huvudprincip stå helt fri från den statliga förvaltningen i övrigt. Några undantag från denna princip är bl.a. sådan brottsutredande verksamhet som i enlighet med särskilda bestämmelser utförs av tullmyndighet och skattemyndighet. Lösningar som vissa remissinstanser förordar, innebärande att det ges möjlighet till åklagarledda förundersökningar med hjälp av personal från Finansinspektionen respektive att polis- och åklagarkompetens tillförs inspektionen, bör ske endast på det sätt som har skett beträffande undantagen från huvudprincipen. Detta ställer krav på en organisatorisk åtskillnad mellan brottsutredande enheter och myndighetens övriga enheter. Vidare måste sekretessbestämmelserna och den s.k. ändamålsprincipen beaktas.

Omfattningen av en myndighets utredning rörande misstankar om brott är beroende av vid vilken tidpunkt anmälan skall göras till polis eller åklagare. Om en anmälan inte behöver göras förrän vid en tidpunkt efter den då förundersökningen inleds, kommer ju faktiskt sett personer vid myndigheten att fullgöra vissa av en förundersökningsledares uppgifter under en del av utredningsstadiet. Denna del av utredningen kan komma att bedömas utgöra brottsutredning. Om däremot tidpunkten för anmälan sammanfaller med den tidpunkt då förundersökning skall inledas, kommer någon tveksamhet inte råda om fördelningen av ansvaret vid utredningar. En sådan ordning leder även till att risken för dubbelarbete minskar. Vidare tillgodoses den enskildes rättssäkerhetsintressen genom en sådan gränsdragning.

Inom åklagarväsendet finns den kompetens och erfarenhet av brottsutredningar som kan anses erforderlig för att utreda den typ av brott som nu är aktuell. Vid tillkomsten av insiderlagen ansåg departementschefen att även den del av inspektionens löpande bevakning av marknaden som är inriktad på att finna insiderbrott med en mer polisiär inriktning skulle kunna läggas på åklagaren, men att den kunskap om värdepappersmarknaden som erfordras för en sådan roll i så fall skulle behöva tillföras åklagarväsendet (prop. 1990/91:42 s. 63). Genom tillkomsten av Ekobrottsmyndigheten torde den specialistkunskap om värdepappersmarknaden som erfordras vid sådana förundersökningar i viss utsträckning ha ökat.

Finansinspektionen är dock givetvis genom sin ställning som tillsynsmyndighet för institut på den finansiella marknaden den myndighet som har bäst kännedom om värdepappersmarknaden.

Värdepappersmarknaden har som nämnts genomgått en närmast explosiv utveckling de senaste åren. Kännetecken för denna utveckling är exempelvis internationaliseringen och den mycket kraftiga ökningen av omsättningen. Utvecklingen på värdepappersmarknaden har medfört ökade krav på övervakningen och tillsynen av denna marknad. Bland annat bör misstänkta transaktioner kunna upptäckas så snabbt som möjligt och upplysningar inhämtas snabbt och effektivt för att bedöma orsa-

kerna till kursrörelser. Detta gäller i hög grad även vid gränsöverskridande affärer.

Det är därför viktigt att tillsynen sker så nära marknaden som möjligt och att marknadsplatserna engageras genom sin fortlöpande marknadsövervakning. Bestämmelserna om insiderbrottslighet och otillbörlig kurspåverkan är också sådana som förutsätter särskilda kunskaper om värdepappersmarknaden och de finansiella instrument som omsätts på denna. En effektiv tillsyn förutsätter också ett väl fungerande internationellt samarbete.

Ett skäl som anfördes i förarbetena till insiderlagen för den valda ansvarsfördelningen var inspektionens deltagande i det internationella samarbetet på tillsynsområdet. Den ökade internationella handeln på de finansiella marknaderna ställer krav på ett ökat samarbete och kontakter mellan berörda myndigheter i olika länder. Inspektionen deltar i det samarbete som finns mellan tillsynsmyndigheterna på de finansiella marknaderna såväl inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) som genom världsomspännande organisationer. Samarbetet har intensifierats under senare år och samordningen har förbättrats. Inspektionen har härutöver ingått ett flertal överenskommelser med utländska tillsynsmyndigheter runt om i världen med möjligheter till informationsutbyte i skiftande omfattning.

Finansinspektionens ställning på den finansiella marknaden och det väl uppbyggda internationella samarbete talar, såsom vissa remissinstanser påtalat, för att övervakningen av aktuella straffbestämmelser även fortsättningsvis skall ligga kvar hos inspektionen. Emellertid kan nu gällande ordning vad avser inspektionens utredningsverksamhet inte anses helt tillfredsställande. Om däremot inspektionens utredningsansvar preciseras till den ovan angivna tidpunkten då förundersökning skall inledas, så kan en godtagbar fördelning uppnås. Härigenom klarläggs också myndigheternas ansvar på ett tydligt sätt. Med en sådan lösning kan också de båda myndigheternas kompetens utnyttjas till fullo och leda till större effektivitet och en snabbare hantering av utredningarna. I det här sammanhanget skall även erinras om den möjlighet som finns enligt 15 § förordningen (1997:898) med instruktion för Ekobrottsmyndigheten att vid Ekobrottsmyndigheten placera personal från en myndighet i den utsträckning som Ekobrottsmyndigheten och respektive centrala förvaltningsmyndighet kommer överens om.

Ansvar för övervakningen av efterlevnaden av bestämmelserna om insiderbrottslighet och otillbörlig kurspåverkan bör således ligga kvar hos Finansinspektionen. Inspektionens utredningsansvar bör, såsom *Justitieombudsmannen*, *Ekobrottsmyndigheten* och *Riksåklagaren* anser, klarläggas genom att en skyldighet införs för inspektionen att göra anmälan till åklagare så snart det finns anledning att anta att brott har begåtts. Som *Justitieombudsmannen* påtalat har inspektionen fullgjort sitt utredningsansvar som tillsynsmyndighet när det klarlagts om det finns grund för att göra en anmälan om brottsmisstanke till åklagare eller inte. Genom att klarlägga inspektionens uppgift i detta hänseende tillgodoses även det arbete inom Finansdepartementet som syftar till att renodla inspektionens tillsynsroll. Det skulle i och för sig finnas möjlighet att, som *Brottsförebyggande rådet* anser, låta Finansinspektionen kunna

utföra brottsutredande verksamhet på det sätt som t.ex. skattebrottsenheterna gör. En sådan lösning ställer dock stora krav på organisatoriska förändringar inom inspektionen. Vidare medför sekretessbestämmelserna och den s.k. ändamålsprincipen att inspektionens arbete inte i någon större omfattning skulle gagnas av en sådan indelning. Inspektionen skulle därvid behöva såväl en tillsynsenhet som en brottsutredande enhet. Den enligt regeringen föreslagna indelningen torde ge större effektivitet.

Internationellt samarbete

I det samarbete med andra tillsynsmyndigheter som Finansinspektionen deltar i behandlas som nämnts frågor om insiderhandel och otillbörlig kurspåverkan. I detta samarbete uppkommer frågor som har inriktning på den straffrättsliga regleringen. Som exempel kan nämnas att en särskild grupp inom the Forum of European Securities Commissions (FESCO) har utrett behovet av regler inom EU beträffande bl.a. marknadsmanipulationer. Regeringen utgår från att Finansinspektionen bereder likartade frågor noga med brottsbekämpande myndigheter.

När frågor om insiderhandel och otillbörlig kurspåverkan behandlas i internationella sammanhang, särskilt frågor som har inriktning på den straffrättsliga regleringen, är det lämpligt att såväl tillsynsmyndigheter som brottsbekämpande myndigheter deltar i diskussionen. Eftersom så inte synes vara fallet i vissa sammanhang anser regeringen att det föreligger grund för att i framtiden närmare diskutera vilka myndigheter som bör delta när frågor om insiderhandel och otillbörlig kurspåverkan behandlas. Regeringen har därför för avsikt att i lämpliga fora initiera en diskussion om deltagandet när dessa frågor diskuteras.

5.4 Finansinspektionens frågerätt

Regeringens förslag: Finansinspektionens frågerätt anpassas till inspektionens tillsyn över handeln på värdepappersmarknaden.

Promemorians förslag: Frågerätten föreslås endast finnas kvar beträffande bestämmelserna om anmälningsskyldighet och förbudet mot korttidshandel.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser lämnar promemorians förslag utan erinran. *Riksåklagaren*, som avstyrker en överflyttning av utredningsansvaret, anser att Finansinspektionen bör ha kvar sin frågerätt för att kunna utöva sin tillsynsskyldighet. *Justitieombudsmannen* anser att frågerätten inte får syfta till att utreda brott. *Finansinspektionen* anser att frågerätten bör begränsas och överföras till lagen om handel med finansiella instrument.

Skälen för regeringens förslag: Finansinspektionen har för sin utredningsverksamhet en viss frågerätt enligt 18 § insiderlagen, dvs. en rätt att få de uppgifter som den behöver för sin utredning (se vidare

avsnitt 5.2). Ansvaret för övervakningen av efterlevnaden över bestämmelserna om insiderbrottslighet och otillbörlig kurspåverkan föreslås även fortsättningsvis att ligga på Finansinspektionen. Omfattningen av inspektionens frågerätt har ifrågasatts av *Justitieombudsmannen*. För att kunna utföra en effektiv tillsyn är det nödvändigt att inspektionen har en möjlighet att kunna inhämta uppgifter från aktörerna på värdepappersmarknaden. Frågerätten får emellertid inte användas så att det blir fråga om brottsutredande verksamhet. Frågerätten bör därför utformas på ett mer begränsat sätt jämfört med nu gällande frågerätt.

Finansinspektionen föreslår i sitt yttrande att frågerätten flyttas över till lagen om handel med finansiella instrument. Handeln på värdepappersmarknaden är av stor betydelse för huvuddelen av de institut som står under inspektionens tillsyn. Regeringen delar därför inspektionens uppfattning. Det finns emellertid inget som hindrar att inspektionen, efter det att anmälan om brott har skett till åklagare, använder sig av frågerätten enligt 6 kap. 1 a § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument i sitt arbete att biträda åklagaren under förundersökningen.

Med beaktande härav bör enligt regeringens mening kostnaden för övervakningen av handeln på värdepappersmarknaden, som i viss mindre omfattning även omfattar de straffrättsliga bestämmelserna, även fortsättningsvis belasta de institut som står under inspektionens tillsyn.

Inspektionen kommer även fortsättningsvis att ansvara för frågor rörande anmälningsskyldigheten till insiderregistret och efterlevnaden av förbudet mot korttidshandel. För att inspektionen skall kunna fullgöra sina skyldigheter bör frågerätten såvitt avser dessa bestämmelser finnas kvar. Denna frågerätt får givetvis användas endast i syfte att utreda överträdelser enligt nu nämnda bestämmelser.

Regeringens förslag: Insiderlagen (1990:1342) delas upp i två nya lagar, nämligen insiderstrafflagen och lagen om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument. Bestämmelserna om otillbörlig kurspåverkan i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument flyttas över till den nya insiderstrafflagen.

Promemorians förslag stämmer i huvudsak överens med regeringens, dock att den straffrättsliga lagen föreslås få rubriken lag om brott på värdepappersmarknaden.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. Av de remissinstanser som tillstyrker förslaget, däribland *Finansinspektionen*, anser flera att ändringen medför mindre risk för missförstånd och en mer överskådlig lagstiftning. *Svea hovrätt* och *Stockholms tingsrätt*, som i och för sig lämnar förslaget utan erinran, påpekar att förslag om upphävande av insiderlagen saknas. Vidare påpekar *Riksåklagaren*, *Justitieombudsmannen* och *Ekobrottsmyndigheten* att lagförslagen saknar övergångsbestämmelser. Riksåklagaren uppger därvid att eftersom insiderbrottet får en ny straffskala måste övergångsbestämmelserna anpassas till regleringen i 5 § lagen (1964:163) om införande av brottsbalken (BrP).

Skälen för regeringens förslag

Insiderlagen

Insiderlagen kan huvudsakligen delas in i tre delar. Den första delen innehåller bestämmelser om förbud mot insiderhandel. Den andra delen består av regler om anmälningsskyldighet till insiderregistret för personer med insynsställning. Den tredje delen innefattar ett förbud mot korttidshandel för vissa personer. Bestämmelserna om anmälningsskyldighet och korttidshandel är sanktionerade genom särskilda avgifter som tas ut av Finansinspektionen. Lagen blir härigenom relativt svåröverskådlig eftersom den innehåller både straffrättsliga och administrativa bestämmelser. I praktiken har det visat sig svårt för den enskilde att vid tillämpning av lagen skilja mellan de olika bestämmelserna. Som ett exempel på ett sådant missförstånd kan nämnas att en inte alltför ovanlig uppfattning är att endast de personer som är anmälningsskyldiga till insiderregistret omfattas av handelsförbudet i 4 § insiderlagen och därför kan dömas för insiderbrottslighet. Benämningen på det register som Finansinspektionen för kan också ha bidragit till detta missförstånd.

Det finns således mot denna bakgrund skäl att dela upp bestämmelserna i två olika lagar, insiderstrafflagen och lagen om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument. I lagrådsremissen kallades lagen med de straffrättsliga bestämmelserna för lagen om brott på värdepappersmarknaden. Rubriken har dock på förslag av *Lagrådet* ändrats till insiderstrafflag. Vid ikraftträdandet av de båda lagarna bör föreskrivas att insiderlagen skall upphöra att gälla (se vidare avsnitt 9).

I 7 kap. 1 § lagen om handel med finansiella instrument finns bestämmelsen om otillbörlig kurspåverkan. Bestämmelsen innebär en kriminalisering av olika åtgärder som vidtas i kursdrivande syfte. Som förutsättning för straffbarhet gäller att åtgärden vidtas vid handel på värdepappersmarknaden. Vid bestämmelsens tillkomst ansågs det mest lämpligt att den placerades i lagen om handel med finansiella instrument (prop. 1995/96:215 s. 74). Därmed kom Finansinspektionens övervakande uppgifter att även gälla i fråga om otillbörlig kurspåverkan.

Bestämmelsen om otillbörlig kurspåverkan har liksom reglerna om förbud mot insiderhandel i insiderlagen till syfte att förhindra otillbörliga affärer på de finansiella marknaderna. Mot bakgrund därav är det naturligt att även flytta över den aktuella bestämmelsen till den föreslagna nya insiderstrafflagen.

7 Insiderbrottslighet och otillbörlig kurspåverkan

Prop. 1999/2000:109

7.1 En definition av insiderinformation

Regeringens förslag: En definition av insiderinformation införs som anger att med insiderinformation avses information om en icke offentliggjord eller inte allmänt känd omständighet som är ägnad att väsentligt påverka kursen på finansiella instrument.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Av de åtta remissinstanser som yttrat sig i frågan tillstyrker *OM Stockholmsbörsen AB* och *AktieTorget AB* förslaget. De övriga sex remissinstanserna – *Stockholms tingsrätt*, *Ekobrottsmyndigheten*, *Riksåklagaren*, *Uppsala Universitet*, *Sveriges Advokatsamfund* och *Sveriges Aktiesparares Riksförbund* – påpekar att en av svårigheterna med definitionen av insiderinformation i praktiken är att bedöma i vad mån en viss omständighet är av det slag att den är ägnad att väsentligt påverka kursen. Sveriges Advokatsamfund och Sveriges Aktiesparares Riksförbund anser att det finns anledning att närmare utreda hur väsentlighetsrekvisitet skall definieras. Ekobrottsmyndigheten ifrågasätter om väsentlighetsrekvisitet uppfyller de krav på tydlighet och förutsägbarhet som legalitetsprincipen ställer på all straffrättslig lagstiftning och föreslår som alternativ att det ändras till ”kan påverka kursen”.

Skälen för regeringens förslag

Insiderinformation

I rådets direktiv 89/592/EEG av den 13 november 1989 om samordning av föreskrifter om insiderhandel (insiderdirektivet) finns en definition av insiderinformation. Med sådan information avses icke offentliggjord information av specifik natur, som hänför sig till en eller flera emittenter av värdepapper eller till ett eller flera värdepapper och som, om den offentliggjordes eller blev allmänt känd, skulle kunna förväntas ha en väsentlig inverkan på priset för det eller de ifrågavarande värdepapperen.

Handelsförbudet i 4 § insiderlagen (1990:1342) omfattar situationer där någon under vissa i bestämmelsen närmare angivna förutsättningar har fått information eller kunskap om en inte offentliggjord eller inte allmänt känd omständighet som är ägnad att väsentligt påverka kursen på finansiella instrument. När insiderfrågor behandlas i förarbeten och doktrin brukar information eller kunskap om en sådan omständighet benämnas insiderinformation. Med insiderinformation avses således information om en omständighet som leder till att handelsförbudet blir tillämpligt.

Som ett led i att förenkla lagtexten och uppnå större överensstämmelse med såväl insiderdirektivet som allmänt språkbruk, föreslås därför att en definition av insiderinformation införs. Med insiderinformation bör

därvid avses information om en icke offentliggjord eller inte allmänt känd omständighet som är ägnad att väsentligt påverka kursen på finansiella instrument. Det som avses är således sådan information eller kunskap om en omständighet som i dag omfattas av handelsförbudet i 4 §.

Väsentlighetsrekvisitet

Väsentlighetsrekvisitets innebörd har flera gånger tidigare varit föremål för behandling i lagmotiv. I propositionen till lagen (1985:571) om värdepappersmarknaden uttalades beträffande väsentlighetsrekvisitet bl.a. att det inte går att ange rekvisitets innebörd i procent eftersom bedömningen bör påverkas av den allmänna tendensen på marknaden, av om marknadsvärdet på papperet är högt eller lågt eller om det normalt är föremål för kraftiga fluktuationer. Till ledning för bedömningen angavs dock att en tioprocentig ändring av kursen på ett papper i allmänhet är att anse som väsentlig (prop. 1984/1985:157 s. 89). Även i propositionen till insiderlagen uttalades att det är svårt att ange en procentuell gräns för vad som skall anses vara väsentlig kurspåverkan och att innebörden av begreppet varierar mellan olika marknader. Exempelvis kan på marknaden för räntebärande instrument mycket små kursförändringar anses vara väsentliga medan en tioprocentig kursförändring på optionsmarknaden brukar vara fullt normal (prop. 1990/91:42 s. 82 f). Vidare har flera gånger betonats att kraven för att handelsförbud skall inträda enligt insiderlagen bör vara högre än de som gäller för börsbolagens informationsskyldighet enligt avtalen med Stockholms Fondbörs (numera OM Stockholmsbörsen AB). Detta eftersom kraven på händelsens karaktär bör ställas högre när det är fråga om en straffrättslig lagstiftning (prop. 1984/85:157 s. 40, prop. 1990/91:42 s. 52 och prop. 1995/96:215 s. 36). Slutligen har i förarbetena påpekats att det avgörande är om en omständighet erfarenhetsmässigt påverkar kursen då den offentliggörs (prop. 1984/85:157 s. 89, prop. 1990/91:42 s. 51 f, prop. 1995/96:215 s. 35).

Regeringen anser att det med gällande lagstiftning finns utrymme att bedöma kursrörelser som väsentliga med tillämpning av flera olika parametrar. Ett sätt kan vara att utgå från den procentuella kursavvikelsen och ett annat att utgå från kursförändringar i form av standardavvikelse individuellt för varje aktie. I detta sammanhang skall även anmärkas att någon egentlig prövning av rekvisitet inte, såvitt är känt, har gjorts av någon högre instans.

Den av *Ekobrottsmyndigheten* föreslagna ändringen av väsentlighetsrekvisitet till "kan påverka kursen" skulle enligt regeringen innebära en alltför stor utvidgning av det straffbara området. Detta eftersom en sådan ändring i praktiken skulle leda till ett förbud för de personer som anses ha insynsställning i ett aktiemarknadsbolag att handla i bolagets aktier. Det skulle i och för sig kunna övervägas att ersätta rekvisitet med ett annat. En sådan ändring bör emellertid ske först om särskilda skäl som föranleder det framkommit, t.ex. efter en prövning av högre instans.

Regeringen finner således inte skäl att nu ändra väsentlighetsrekvisitet.

Regeringens förslag: Straffet för insiderbrott och otillbörlig kurspåverkan av normalgraden skärps genom att böter utgår ur straffskalan. Straffet för dessa brott skall således vara fängelse i högst två år.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: De flesta av remissinstanserna som yttrat sig i frågan är positiva till förslaget. *Sveriges Advokatsamfund* avstyrker emellertid att straffskalan för insiderbrott skärps men lämnar motsvarande ändring beträffande otillbörlig kurspåverkan utan erinran. Motivet härför anges vara att rekvisiten för insiderbrott typiskt sett innefattar ett mindre straffvärt beteende än rekvisiten för otillbörlig kurspåverkan. *Åklagarmyndigheten i Malmö* påpekar att problem kan uppstå beträffande var gränsen mellan ringa brott och brott av normalgraden skall sättas, dvs. om de gärningar som tidigare varit att bedöma som brott av normalgraden och förskyllt bötesstraff i fortsättningen skall bedömas som ringa brott.

Skälen för regeringens förslag: Som tidigare nämnts, är det av stor vikt att förtroendet för marknadens funktionssätt inte skadas. Under senare tid har synen på insiderbrott och otillbörlig kurspåverkan skärpts. Brotten får anses ha ett relativt högt straffvärde och det ena brottet kan inte anses som mer straffvärt än det andra. Straffvärdet är sådant att påföljderna bör motsvara dem som gäller för förmögenhetsbrotten. Som exempel kan nämnas att den som gör sig skyldig till svindleri, enligt 9 kap. 9 § brottsbalken, döms till fängelse i högst två år. Det är rimligt att samma straffskala införs för den brottslighet som nu är aktuell. Böter bör därför inte ingå i straffskalan vid sådan brottslighet. Beträffande påpekandet av *Åklagarmyndigheten i Malmö* kan det förtydligandet göras att brott av normalgraden som tidigare förskyllt ett bötesstraff naturligtvis fortfarande skall bedömas på samma sätt.

7.3 Straffansvar vid ringa brott och obehörigt röjande av insiderinformation

Regeringens förslag: Straffansvar införs för ringa insiderbrott, insiderförseelse, och för otillbörlig kurspåverkan, som är ringa. För dessa brott skall dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Vidare införs straffansvar för den som har anställning, uppdrag eller annan befattning, som normalt innebär att han eller hon får kännedom om omständigheter som har betydelse för kursen på finansiella instrument, och som på grund härav fått insiderinformation och som obehörigen röjer sådan information. Detsamma gäller den som fått insiderinformation beträffande ett aktiebolag i vilket han eller hon äger aktier och som obehörigen röjer sådan information.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag med undantag för att promemorian även föreslår att insiderförseelse ska få åtalas av åklagare endast om åtal är påkallat från allmän synpunkt.

Remissinstanserna: *Finansinspektionen, Åklagarmyndigheten i Västerås, Uppsala universitet, OM Stockholmsbörsen AB, Svenska Bankföreningen och Svenska Fondhandlareföreningen* är i huvudsak positivt inställda till eller tillstyrker de föreslagna ändringarna. *Ekobrottsmyndigheten* tillstyrker kriminaliseringen av otillbörlig kurspåverkan, ringa brott, och obehörigt röjande av insiderinformation men kritiserar införandet av en åtalsprövningsregel. Även *Riksåklagaren, Åklagarmyndigheten i Malmö, Åklagarmyndigheten i Västerås och Fondbolagens förening* är negativt inställda till åtalsprövningsregeln och några av dem menar att rättegångsbalkens bestämmelser om åtalsunderlåtelse istället bör kunna tillämpas. *Svea hovrätt* och *Stockholms tingsrätt* påpekar att en särskild preskriptionsregel även bör införas för insiderförseelse och otillbörlig kurspåverkan, ringa brott. De påpekar vidare att en analys saknas beträffande hur en kriminalisering av obehörigt röjande av information förhåller sig till reglerna om meddelarfrihet i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen.

Skälen för regeringens förslag

Grunderna för ansvarsfrihet vid insiderbrottslighet avskaffas

Enligt 20 § fjärde stycket insiderlagen skall – i sådana fall som kan antas sakna betydelse för allmänhetens förtroende för värdepappersmarknaden eller som annars är ringa – inte dömas till ansvar enligt paragrafen.

Som tidigare påtalats, torde all insiderbrottslighet skada allmänhetens förtroende för de finansiella marknaderna. Att ha en bestämmelse som leder till att en domstol skall pröva om en transaktion kan antas sakna betydelse för allmänhetens förtroende för värdepappersmarknaden kan därför inte anses ändamålsenlig. Denna grund för ansvarsfrihet bör därför utgå ur lagtexten.

Med hänsyn härtill och till vad som anförts ovan om en strängare syn på insiderbrottslighet och straffvärdet för sådan brottslighet, finns det skäl att även döma till ansvar vid ringa insiderbrott. Även för insiderbrott som är att anse som ringa, bör det därför dömas till ansvar. Det föreslås att brottet benämns insiderförseelse och att straffet bestäms till böter eller fängelse i högst sex månader. Vid bedömningen av vad som skall anses vara ringa brott bör en helhetsbedömning av gärningen göras. Därvid bör beaktas bl.a. affärens omfattning och gärningsmannens ställning.

Straffansvar vid otillbörlig kurspåverkan som är ringa

I likhet med vad som anförts ovan om en strängare syn på insiderbrottslighet, bör inte heller straffrihet föreligga vid otillbörlig kurspåverkan som är ringa. För att en gärning enligt bestämmelsen i 7 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument skall vara straffbar krävs att den görs i avsikt att otillbörligt påverka priset vid allmän om-

sättning av finansiella instrument. Vid bedömningen av vad som skall anses vara ringa brott används samma bedömningsgrunder som vid insiderförseelse.

Straffet för ringa brott bör bestämmas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Ingen särskild åtalsprövningsregel

I promemorian föreslås en åtalsprövningsregel med innebörd att insiderförseelse får åtalas av åklagare endast om åtal är påkallat från allmän synpunkt. Förslaget har kritiserats av flera remissinstanser. Därvid har bl.a. påpekats att förseelser av helt bagatellartade slag bör kunna hanteras inom ramen för rättegångsbalkens regler om åtalsunderlåtelse. Regeringen delar uppfattningen att det inte finns skäl att införa en regel av det slag som föreslagits i promemorian.

Straffansvar för obehörigt röjande av insiderinformation

Enligt 4 § första och andra styckena insiderlagen får de däri nämnda personerna, s.k. primära insiders, innan en omständighet som där avses blivit allmänt känd eller upphört att ha betydelse för kursställningen, inte använda informationen eller kunskapen till att med råd eller på annat sådant sätt föranleda någon annan till köp eller försäljning av finansiella instrument som omfattas av insiderinformationen. Frågan om gränsdragningen för yrkesmässig rådgivning har berörts i tidigare förarbeten (prop. 1995/96:215 s. 75 f).

Enligt artikel 3 i EG:s insiderdirektiv skall alla som omfattas av förbudet att handla med utnyttjande av insiderinformation i artikel 2 inte bara förbjudas att på grundval av insiderinformation föreslå eller föranleda tredje man att förvärva eller överlåta finansiella instrument, utan även förbjudas att röja sådan information till tredje man. Undantag görs då röjandet sker som ett normalt led i fullgörande av tjänst, verksamhet eller åligganden.

Bestämmelsen i 4 § första stycket insiderlagen innebär i stor utsträckning en begränsning för den personkrets som där avses att sprida insiderinformation. Något uttryckligt förbud för denna att röja sådan insiderinformation finns emellertid inte i 4 §. För att nå en bättre överensstämmelse med insiderdirektivets lydelse bör en motsvarande bestämmelse införas i svensk lagstiftning. Att låta själva röjandet av insiderinformation omfattas av bestämmelserna om insiderbrott, skulle emellertid föra för långt. Den som har anställning, uppdrag eller annan befattning, som normalt innebär att han eller hon får kännedom om omständigheter som har betydelse för kursen på finansiella instrument, och som på grund härav fått insiderinformation och som obehörigen röjer sådan information bör därför dömas för obehörigt röjande av insiderinformation. Detsamma skall, såsom *Lagrådet* påpekat, enligt direktivet gälla den som fått insiderinformation beträffande ett aktiebolag i vilket han eller hon äger aktier och som obehörigen röjer sådan information. Straffet bör bestämmas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om det obehöriga röjandet av insiderinformationen innebär att informationen samtidigt blir allmänt känd bör inte dömas till ansvar enligt denna bestämmelse, eftersom ett sådant röjande inte kan anses skada allmänhetens förtroende för de finansiella marknaderna.

Beträffande *Svea hovrätts* och *Stockholms tingsrätts* påpekande angående meddelarfrihet kan följande anföras. Grundlagarna innehåller den högsta rättsliga regleringen och äger enligt huvudprincipen företräde framför vanlig lag. Vid konflikt mellan vanlig lag och grundlag viker den vanliga lagen. I de fall bestämmelsen om obehörigt röjande av insiderinformation kommer i konflikt med meddelarfriheten eller rätten till anonymitet enligt tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen skall meddelarfriheten respektive rätten till anonymitet sålunda äga företräde och nu aktuell bestämmelse bli utan verkan.

Preskriptionstid

Det har tidigare framhållits att det för en fungerande insiderlagstiftning är viktigt att överträdelser av förbud mot insiderhandel handläggs så snabbt och effektivt som möjligt. Mot bakgrund härav kan det inte anses nödvändigt att ha en förlängd preskriptionstid beträffande något förbud mot insiderhandel.

7.4 Exemplifieringen av typsituationer tas bort

Regeringens förslag: De exemplifieringar som finns i nuvarande 5 och 6 §§ insiderlagen av omständigheter som är ägnade att väsentligen påverka kursen på finansiella instrument tas bort.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Ekobrottsmyndigheten*, *Finansinspektionen*, *Sveriges Advokatsamfund* och *OM Stockholmsbörsen AB* instämmer i eller tillstyrker i huvudsak förslaget. *Uppsala Universitet* och *Svea hovrätt* kritiserar förslaget eftersom uttrycklig lagtext ersätts med s.k. lagstiftning genom motiv. *Stockholms tingsrätt* påpekar att det inte är ovanligt att straffrättsliga regler innehåller exempel på omständigheter som skall beaktas vid domstols prövning och att en sådan exemplifiering snarare underlättar än försvårar rättstillämpningen.

Skälen för regeringens förslag: I samband med att den nuvarande insiderlagen infördes, fick förbudet mot insiderhandel i 4 § en ny lydelse (prop. 1990/91:42 s. 41). Det ansågs att insiderlagstiftningen borde ges en sådan utformning att den kunde möta de krav som en föränderlig och komplex värdepappersmarknad reser utan att kontinuerligt återkommande revideringar av lagstiftningen måste göras. Frågor om insiderhandel ansågs inte kunna regleras i alla detaljer utan att lagtexten förlorar i överskådlighet och flexibilitet inför nytillkommande situationer. Med hänsyn härtill fann föredragande statsrådet lämpligast att föreslå en huvudregel av generell karaktär med förbud mot insiderhandel. Då flera av dem som berördes av insiderregleringen ansett det värdefullt med

klara och distinkta regler för vissa situationer, föreslogs dock att den generella huvudregeln skulle kompletteras med vissa hjälpregler. Hjälpreglerna återfinns i 5 och 6 §§ insiderlagen. Avsikten med dessa exempel är dock inte att de skall täcka samtliga situationer som kan bli aktuella, utan endast ange vissa konkreta fall och samtidigt vara en vägledning vid bedömning av frågan, om vilka andra förhållanden som bör omfattas av förbuden i huvudregeln.

Bestämmelserna i 5 och 6 §§ innehåller således exempel på omständigheter som kan vara ägnade att påverka kursen på finansiella instrument. Enligt 5 § 1 kan en åtgärd som syftar till och är ägnad att leda till ett offentligt erbjudande av en juridisk person till en vidare krets om förvärv av aktier i ett aktiebolag, vara exempel på omständigheter som enligt 4 § är ägnade att väsentligt påverka kursen. I 6 § preciseras ytterligare att en sådan åtgärd alltid skall anses ha vidtagits i vissa fall, t.ex. när frågan om offentligt erbjudande väckts i den juridiska personens styrelse eller någon annan som kan fatta beslut om erbjudandet. Paragrafen behandlar endast offentliga uppköpserbjudanden och lämnar besked på tre typiska situationer vilka anses vara omständigheter som är ägnade att väsentligt påverka kursen. När någon av dessa situationer föreligger kan handelsförbudet i 4 § aktualiseras (prop. 1990/91:42 s. 88).

Uppräkningen i 5 § tar sikte på omständigheter som vanligtvis kan anses kurspåverkande. Den täcker emellertid bara ett begränsat antal omständigheter som kan väsentligt påverka kursen på finansiella instrument. Genom hänvisningen i 6 § till ett av exemplen i 5 §, kan viss tveksamhet uppkomma om hur bestämmelserna skall tolkas i det enskilda fallet. Det är inte särskilt vanligt att använda sig av exempel direkt i lagtexten vid utformningen av en bestämmelse som är straffrättsligt sanktionerad. Sådana exempel kan i och för sig såsom Stockholms tingsrätt påpekat underlätta tillämpningen av straffrättsliga regler. Nackdelen med en sådan lagstiftningsteknik är emellertid att det kan bli svårt att bedöma det straffbara området. Hjälpreglerna kan försvåra tolkningen av lagen i stället för att underlätta densamma. Det finns också en viss risk för att exemplen kan uppfattas som uttömmande av dem som skall tillämpa lagen. Bestämmelserna i 5 och 6 §§ bör med hänsyn därtill utgå från lagtexten. De exempel som där nämns kan dock – i likhet med tidigare uttalanden i förarbetena – även i fortsättningen ge vägledning vid tolkningen av ansvarsbestämmelsen om insiderbrottslighet.

I prop. 1995/96:215 s. 37 har i det här sammanhanget följande fråga tagits upp med anledning av ett remissvar från Sveriges Advokatsamfund (se även bet. 1996/97:NU4 s. 4). Om ett bolag avser att lämna ett offentligt bud på aktierna i ett annat företag, och om en företrädare för ett tredje bolag får kunskap om detta, är det senare bolaget förbjudet att handla med aktier i det bolag som är föremål för uppköp innan informationen har blivit offentlig. I propositionen medgavs att handelsförbudet kan få de konsekvenser som Advokatsamfundet påpekat. Frågan ansågs emellertid inte ha blivit föremål för beredning, varför förutsättningar saknades för att i propositionen föreslå någon lämplig lagstiftningsåtgärd. Den beskrivna situationen, torde få de konsekvenser som Advokatsamfundet pekade på.

I ingressen till insiderdirektivet sägs följande. Eftersom ett förvärv eller en avyttring av finansiella instrument med nödvändighet föregås av ett beslut av den som företar transaktionen, skall förvärvet eller avyttringen inte i sig anses innebära att insiderinformation har utnyttjats. Det sägs dock ingenting om förvärv eller avyttring som görs med annan insiderinformation. I artikel 2 krävs att medlemsstaterna förbjuder personer att *dra nytta* av informationen.

Ett generellt undantag från straffbestämmelserna vid offentliga erbjudanden torde strida mot bestämmelsen i artikel 2 i insiderdirektivet (jfr SOU 1994:68 s. 38). Ett undantag skulle dock kunna utformas på så sätt att det inte skall dömas till ansvar i sådana situationer, om insiderinformation inte har *använts*. Det skulle emellertid vara förenat med stora bevissvårigheter vid tillämpning av straffbestämmelserna om ett sådant krav infördes. Något förslag till lagstiftningsåtgärd lämnas därför inte i den här delen.

7.5 Finansiellt instrument

Regeringens bedömning: Definitionen av begreppet finansiellt instrument i insiderstrafflagen bör inte ändras i förhållande till nuvarande definition i insiderlagen.

Promemorians förslag innebär att en ny definition av begreppet finansiellt instrument tas in i förslaget till den straffrättsliga lagen.

Remissinstanserna: Ett flertal remissinstanser lämnar promemorians förslag utan erinran. *Sveriges Advokatsamfund* instämmer i förslaget att det är angeläget att en särskild definition bör införas i den straffrättsliga regleringen. *AktieTorget AB* anser på liknande grunder att en definition är motiverad. Flera remissinstanser, däribland *Svea hovrätt*, *Stockholms tingsrätt*, *Finansinspektionen*, *Svenska Bankföreningen*, *Svenska Fondhandlareföreningen* och *OM Stockholmsbörsen AB* anser att det inte är lämpligt att ha olika definitioner av samma begrepp inom samma rättsområde, varför definitionen bör överensstämma med motsvarande definition i lagen om handel med finansiella instrument. *Alfred Berg Holding AB* och *Alfred Berg Fondkommission AB* anser att det med hänsyn till att avvikande definitioner lätt kan ge upphov till bl.a. sammanblandning och missförstånd bör krävas starka skäl för att tillämpa olikartade definitioner av samma begrepp.

Bakgrund

Fondpapper och andra finansiella instrument

Beträffande definitionen av begreppet finansiellt instrument hänvisar insiderlagen till 1 kap. 1 § lagen om handel med finansiella instrument. Där anges att med finansiellt instrument förstås fondpapper eller annan rättighet eller förpliktelse avsedd för handel på värdepappersmarknaden. Fondpapper definieras i sin tur som aktie och obligation samt sådana

andra delägarätter eller fordringsrätter som är utgivna för allmän omsättning, andel i värdepappersfond och aktieägares rätt gentemot den som för hans räkning förvarar aktiebrev i utländskt bolag (depåbevis). Annat finansiellt instrument än fondpapper utgörs av rättigheter eller förpliktelser som är avsedda för handel på värdepappersmarknaden.

I lagen om handel med finansiella instrument definieras inte begreppet handel på värdepappersmarknaden. I insiderlagen finns en för den lagen gällande definition av begreppet. Definitionen i insiderlagen anses vara vägledande även vid tillämpning av lagen om handel om finansiella instrument (se prop. 1994/95:130 s. 21, jfr prop. 1990/91:142 s. 85 f och 141).

Utanför definitionen av finansiellt instrument faller rättigheter och förpliktelser som inte är avsedda för handel på värdepappersmarknaden.

Begreppet finansiellt instrument har ansetts rymma alla instrument som omfattas av rådets direktiv 89/592/EEG av den 13 november 1989 om samordning av föreskrifter om insiderhandel.

Olika regler för aktie och annat finansiellt instrument

Enligt insiderlagen gäller delvis olika regler för ett finansiellt instrument som är aktie eller därmed jämställt instrument och ett finansiellt instrument som inte är aktie eller jämställt instrument.

Med aktie jämställs emissionsbevis, interimsbevis, optionsbevis, konvertibelt skuldebrev, skuldebrev förenat med optionsrätt till nyteckning, vinstandelsbevis, aktieoption och aktietermin (2 § andra stycket insiderlagen). Vad som föreskrivs för en aktie gäller alltså även för sådant finansiellt instrument vars värde har ett nära samband med värdeutvecklingen på aktien.

För utfärdande av köp- eller säljoption finns det särskilda bestämmelser i 2 § andra stycket andra meningen. Där föreskrivs att utfärdande av köpoption skall likställas med försäljning av de aktier optionen avser, medan utfärdande av säljoption skall likställas med köp av aktierna. Den som har information om en omständighet ägnad att väsentligt höja kursen på en aktie, får därför varken köpa aktien eller utfärda en säljoption avseende en sådan aktie. Om omständigheten i stället är ägnad att sänka kursen, är det förbjudet att sälja aktien eller att utfärda en köpoption avseende en sådan aktie.

Skälen för regeringens bedömning: I promemorian anges att ambitionen bör vara att så klart som möjligt avgränsa det straffbara området. I linje med detta föreslås att det i den föreslagna straffrättsliga lagen förtydligas vilka finansiella instrument som omfattas av regleringen.

Begreppet finansiellt instrument är av stor betydelse vid tillämpningen av den straffrättsliga regleringen när det gäller såväl insiderbrottslighet som otillbörlig kurspåverkan. Den i insiderlagen nuvarande hänvisningen till lagen om handel med finansiella instrument kan leda till vissa svårigheter att direkt i lagen utläsa det straffbara området. För att underlätta tillämpningen av insiderstrafflagen bör därför en fullständig definition av begreppet finansiellt instrument tas in i lagen.

För en straffrättslig lagstiftning bör gälla att endast det som är tydligt straffbelagt bör få föranleda straffrättsliga ingripanden (se prop. 1993/94:130 s. 17). Genom en lagändring som trädde i kraft den 1 januari 1997 (SFS 1996:1019, prop. 1995/96:215, bet. 1996/97:NU4, rskr. 1996/97:10) utvidgades förbudet mot insiderhandel till att omfatta samtliga slag av finansiella instrument. Det ansågs inte föreligga några hinder mot en sådan utvidgning trots att ändringen fick straffrättsliga effekter, eftersom kravet på att ett straffstadgande skall vara klart och exakt ansågs väl tillgodosett genom den begränsning som ligger i att endast finansiella instrument som är avsedda för handel på värdepappersmarknaden omfattas (a. prop. s. 30). Enligt regeringens mening får den nuvarande definitionen i insiderlagen fortfarande anses uppfylla detta krav.

Med hänsyn härtill och att det är mindre lämpligt att definitioner av begrepp inom samma rättsområde har olika betydelser, bör enligt regeringens mening någon ändring av definitionen inte göras för närvarande.

7.6 Bör handel med valuta omfattas av bestämmelserna om insiderbrott?

Regeringens bedömning: Insiderlagens förbud mot insiderhandel bör inte heller i fortsättningen omfatta handel med valuta.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna invänder inte mot förslaget. *Ekobrottsmyndigheten* påpekar dock att en eventuell allmän översyn av insiderlagen även bör omfatta denna fråga.

Bakgrund: I betänkandet *Otillbörlig kurspåverkan* och vissa insiderfrågor (SOU 1994:68) föreslog insiderutredningen att förbudet mot insiderhandel även skulle omfatta handel med valuta.

Enligt utredningen borde ett förbud begränsas till sådana affärer som sker med begagnande av insiderinformation. Avgörande för att låta även valuta omfattas av handelsförbudet var enligt utredningen intresset av att förstärka allmänhetens förtroende för handeln på valuta- och räntemarknaderna. Utredningen ansåg dessutom att det är ologiskt att behandla dessa marknader på olika sätt eftersom kurssättningarna på dessa marknader påverkas av i stort sett samma omständigheter som aktiemarknaden. Det nära sambandet mellan marknaderna beskrevs som "kommunicerande kärn". För båda marknaderna gäller samma förutsättningar, nämligen att det är möjligt att med tillgång till kunskap om icke offentliggjorda omständigheter skapa en vinst eller minimera en förlust innan marknaden har fått del av informationen.

De skäl som talade mot en ändring var enligt utredningen följande. Det saknas liknande lagstiftning i andra länder, fränsett i Finland där det finns ett förbud mot insiderhandel med valutaderivat. Frågan har inte heller tagits upp inom EU. Förbudet skulle därför lätt kunna kringgås genom att handeln flyttas utomlands. Eftersom det för lagföring i Sverige i sådana

fall krävs att gärningen är kriminaliserad även på den ort där brottet begicks genom kravet på dubbel straffbarhet, skulle det i praktiken bli omöjligt att tillämpa bestämmelsen. En reglering skulle dessutom främst komma att gälla små, relativt begränsade grupper av befattningshavare för vilka det i stor utsträckning redan finns en omfattande självreglering. Svårigheter finns även att skapa ett lika effektivt övervakningssystem som för handeln på aktiemarknaden.

Regeringen fann i prop. 1995/96:215 (s. 32 ff) att frågan var svårbedömd och behövde övervägas ytterligare.

Skälen för regeringens bedömning: Valutaderivat och derivat med räntebärande instrument som underliggande tillgång är exempel på instrument som i dag omfattas av handelsförbudet i 4 § insiderlagen. Det kan ifrågasättas om det finns någon anledning att behandla handel med dessa instrument och övrig valutahandel på olika sätt. En utvidgning av ansvarsområdet för insiderbrott till att även omfatta handel med valuta skulle innebära att bestämmelsen blev mera konsekvent. Vidare skulle en sådan utvidgning kunna ha en förtroendeskapande effekt.

Mot en utvidgning talar den omständigheten att någon liknande lagstiftning inte finns i flertalet andra länder. Förbudet skulle sålunda lätt kunna kringgå genom att handeln flyttas utomlands. Införandet i vissa medlemsstater av den gemensamma valutan, euron, kan dessutom komma att innebära att valutahandeln får en minskad betydelse för aktörerna på den svenska finansiella marknaden. Möjligheterna till spekulativa transaktioner kan därigenom komma att minska något.

En reglering skulle vidare främst komma att träffa förhållandevis begränsade grupper av befattningshavare inom regeringskansliet, Riksgäldskontoret och Riksbanken samt i de banker och andra värdepappersinstitut som sysslar med valuta- och penningmarknadshandel. Såsom framgår av prop. 1995/96:215 s. 33 f, finns det för vissa av dessa grupper redan en omfattande självreglering med restriktioner för de anställdas egna affärer och anmälningsskyldighet till arbetsgivaren, och för vissa andra bestämmelser i lagstiftningen som reglerar dessa frågor. Som exempel kan nämnas att tjänstemän inom regeringskansliet samt befattningshavare vid Riksbanken och Riksgäldskontoret omfattas av bestämmelserna i 3 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100) om sekretess för uppgifter som angår rikets centrala finanspolitik, penningpolitik eller valutapolitik, om det kan antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas om uppgiften röjs. Av 1 kap. 4 § första stycket samma lag följer att, om det är förbjudet att röja uppgiften, den inte heller på annat sätt får utnyttjas utanför den verksamhet i vilken sekretess gäller. Överträdelse av förbudet är enligt 20 kap. 3 § brottsbalken kriminaliserat som brott mot tystnadsplikt och kan bestraffas med böter eller fängelse i högst ett år. Till detta kan tilläggas att det inte heller är möjligt att skapa ett lika effektivt övervakningssystem på valutamarknaden som det som gäller för handeln på aktiemarknaden.

Vid en samlad bedömning, torde skälen för att utvidga ansvarsområdet för insiderbrottslighet till att även omfatta valutahandel inte vara tillräckligt starka. Någon lagstiftning i den delen föreslås därför inte.

8 Anmälningsskyldigheten och förbudet mot korttidshandel

Prop. 1999/2000:109

8.1 Nuvarande reglering

Aktiemarknadsbolag

Personer som anses ha insynsställning i ett aktiemarknadsbolag är enligt insiderlagen (1990:1342) skyldiga att skriftligen anmäla eget och närståendes innehav av aktier i bolaget och ändring i innehavet till Finansinspektionen. Anmälan om sådant innehav skall göras senast 14 dagar efter det att anmälningsskyldigheten uppkommit. Vissa undantag från anmälningsskyldigheten finns dock, främst beträffande mindre innehav.

Den kategori som anses ha sådan insynsställning omfattar i första hand personer som har särskilt goda förutsättningar att få tillgång till förtrolig information avseende bolaget. Till denna krets räknas ledamöter och suppleanter i bolagets styrelse, verkställande direktör och vice verkställande direktör samt revisor och revisorssuppleant. Även motsvarande befattningshavare i eller uppdragstagare till bolagets moderföretag och dotterföretag räknas dit. Insynsställning kan även uppkomma på grund av aktieinnehav, nämligen för den som äger aktier i bolaget motsvarande minst tio procent av aktiekapitalet eller röstetalet för samtliga aktier i bolaget. Härutöver kan bl.a. vissa andra ledande befattningshavare och uppdragstagare i aktiemarknadsbolaget och dess moderföretag samt ledande befattningshavare i bolagets dotterföretag i vissa fall anses ha insynsställning.

Finansinspektionen för ett register, insiderregistret, över anmälningar som gjorts enligt 9, 14 och 15 §§ insiderlagen eller – i fall som avses i 9 § andra stycket – över däremot svarande uppgifter som lämnats från annat register. Anteckningarna i registret förs med hjälp av automatisk databehandling och görs på grundval av skriftliga anmälningar från de anmälningsskyldiga eller genom överföring med hjälp av automatisk databehandling från annat register. Registret är offentligt. En av de främsta anledningarna till detta är att den information som finns i registret har betydelse för genomlysningen av aktiemarknadsbolagen. Det är av intresse för marknaden att kunna följa de förändringar som sker i de innehav som personer med insynsställning i aktiemarknadsbolagen har. I insiderregistret registreras de anmälningsskyldigas och deras närståendes innehav av aktier i aktiemarknadsbolag. Med aktier i detta hänseende avses även aktierelaterade instrument, såsom vinstandelsbevis, aktieoptioner m.m. Inspektionen offentliggör varje dag en sammanställning av de transaktioner som inspektionen registrerat under dagen. Sammanställningen distribueras dagligen till nyhetsbyråer, större tidningar och andra prenumeranter. Sammanställningen finns även tillgänglig på inspektionens hemsida på Internet.

Uppgifterna i insiderregistret används i de utredningsregister som Finansinspektionen med stöd av insiderförordningen (1996:1023) får föra i ärenden som rör utredning om brott eller annan överträdelse som kan föranleda påföljd eller sanktionsavgift enligt insiderlagen eller enligt 7 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument.

Sedan den 10 mars 2000 gäller enligt 9 § insiderlagen anmälningsskyldigheten till insiderregistret även aktiemarknadsbolag som innehar egna aktier (SFS 2000:69, prop. 1999/2000:34, bet. 1999/2000:LU9, rskr. 1999/2000:135).

Myndigheter

Även i andra fall kan det föreligga en skyldighet att anmäla innehav av aktier och andra finansiella instrument. Om det med hänsyn till tillgången på kurspåverkande information inom en myndighet är påkallat för kontroll av att insiderlagens handelsförbud efterlevs, får regeringen nämligen enligt 11 § insiderlagen besluta att det vid myndigheten skall föras en förteckning över innehav av finansiella instrument. Förteckningen skall omfatta ledamöterna i styrelsen samt de arbetstagare, uppdragstagare eller andra funktionärer som myndigheten bestämmer med hänsyn till deras särskilda insynsställning. Den som omfattas av en sådan förteckning skall till myndigheten anmäla sitt innehav av finansiella instrument och ändringar i innehavet. Motsvarande befogenhet finns beträffande kommuner.

Syftet med bestämmelsen är, förutom kontroll av att handelsförbudet efterlevs, att funktionärerna skall avhållas från att göra insideraffärer som kan påverka allmänhetens förtroende för myndighetens verksamhet. Vidare skall bestämmelsen enligt förarbetena ses som en ordningsregel (prop. 1990/91:42 s. 98).

Sekretess gäller enligt 9 kap. 23 § sekretesslagen (1980:100) för sådan uppgift i förteckning hos myndighet om innehav av finansiella instrument, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör lider skada eller men. Enligt förarbetena (prop. 1990/91:42 s. 49) skulle en total offentlighet av gjorda anmälningar innebära ett allvarligt ingrepp i den personliga integriteten. Något behov som motiverar ett sådant ingrepp har inte ansetts föreligga i detta sammanhang, eftersom de berörda personerna normalt inte har den anknytning till fondpapperen som är typisk för personer med insynsställning i ett aktiemarknadsbolag.

Finansinspektionens föreskrifter

Finansinspektionen har i sina föreskrifter om handel och tjänster på värdepappersmarknaden uppställt krav på att värdepappersinstitut skall ha regler rörande anställdas och närståendes egna affärer med finansiella instrument och utländsk valuta (FFFS 1998:21, 1 kap. 9–11 §§). Reglerna skall beträffande värdepappersbolag omfatta alla anställda, dock får undantag göras för anställda i filial i ett annat land. Beträffande bankinstitut skall enligt föreskrifterna vissa angivna personer omfattas av reglerna. Dessutom skall av reglerna framgå att anställda som omfattas av dem får placera i finansiella instrument endast om avsikten är att innehavstiden skall överstiga tre månader. Därutöver regleras omfattningen av anmälningsskyldigheten, placeringsregler och vissa undantag.

Det förekommer en viss självreglering på den finansiella marknaden, bl.a. genom restriktioner för de anställdas egna affärer och anmälningskyldighet till arbetsgivaren. Ett sådant exempel är Svenska Fondhandlareföreningens rekommendationer för anställda inom värdepappersinstitut. Reglerna, som omfattar även handel med valuta, innebär bl.a. följande. De personer som omfattas av rekommendationerna är anställda i värdepappersbolag samt inom bankers fond- och notariatrörelse, valutahandelsrörelse, värdepappersrörelse eller liknande. Rekommendationerna gäller även för närstående till sådana anställda. Med närstående förstås make, sambo eller omyndigt barn under 18 år som står under den anställdes vårdnad. De personer som omfattas av rekommendationerna får placera i svenska och utländska marknadsnoterade värdepapper och i derivatinstrument avseende utländsk valuta endast om innehavstiden överstiger tre månader. Detsamma gäller för utländsk valuta som köps avista för annat ändamål än betalning av varor, tjänster eller resor. Värdepapper eller utländsk valuta som innehas då anställningen påbörjas skall anses vara innehavda i mer än tre månader. Med köp och försäljning jämställs byte av värdepapper eller valuta. En mer utförlig redogörelse av rekommendationerna återfinns i prop. 1995/96:215 s. 65 f.

Förbudet mot korttidshandel

Enligt 7 a § insiderlagen får vissa personer som har insynsställning i ett aktiemarknadsbolag mot vederlag överlåta förvärvade aktier i bolaget tidigast tre månader efter förvärvet. Detsamma gäller närstående till dessa personer. Vissa undantag från denna bestämmelse finns i 7 b §. Förbudet mot korttidshandel gäller sedan den 10 mars 2000 även aktiemarknadsbolags egna aktier (SFS 2000:69, prop. 1999/2000:34, bet. 1999/2000:LU9, rskr. 1999/2000:135).

Värdepappersinstituten har, som nyss berörts, för anställda en självreglering beträffande bl.a. korttidshandel.

Vissa myndigheter har också i interna föreskrifter förbud mot korttidshandel för anställda, såsom Riksbanken och Finansinspektionen.

8.2 Insynsregister

Regeringens förslag: Insiderregistret skall i fortsättningen benämnas insynsregister.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna lämnar förslaget utan erinran. *Finansinspektionen*, *OM Stockholmsbörsen AB* och *AktieTorget AB* avstyrker förslaget. Finansinspektionen och OM Stockholmsbörsen AB anser att begreppet insiderregister är väl etablerat. Finansinspektionen anser dessutom att de missförstånd som skapats bör

lösas genom dels den uppdelning av insiderlagen som föreslås, dels en ökad informationsverksamhet om den straffrättsliga lagstiftningen. AktieTorget AB anser att då någon saklig ändring inte är avsedd framstår ändringen som onödig.

Skälen för regeringens förslag: Genom lagen (1985:571) om värdepappersmarknaden infördes en skyldighet för dåvarande bankinspektionen att föra register över anmälningar om aktieinnehav av vissa personer med insynställning. Registret benämndes insynsställningsregister. I samband med att Värdepappersmarknadskommittén i sitt betänkande (SOU 1989:72) lämnade förslag till en lag om insynshandel på värdepappersmarknaden, föreslog kommittén att anmälningsskyldigheten till insynsställningsregistret skulle flyttas över till VPC. I sitt yttrande över lagrådsremissen föreslog Lagrådet att den korta, träffande och i allmänt språkbruk väl inarbetade termen "insider" borde godtas i beteckningen på lagen. När detta steg tagits, ansåg Lagrådet att termen också borde kunna användas i vissa av lagens bestämmelser när det var praktiskt motiverat (prop. 1990/91:42 s. 196). Med hänvisning till detta, föreslog Lagrådet att registret gavs beteckningen "insiderregister". Den föreslagna termen infördes också i insiderlagen.

Beteckningen insiderregister har skapat en del missförstånd vid tillämpning av insiderlagen. Som ett exempel kan nämnas att en vanlig uppfattning är att endast de personer som är anmälningsskyldiga till insiderregistret omfattas av handelsförbudet i 4 § insiderlagen och därför kan dömas för insiderbrottslighet. För att undvika sådana missförstånd bör registret i fortsättningen kallas insynsregister. Detta bör ske fastän beteckningen insiderregistret är väl inarbetat och inga sakliga ändringar är avsedda. Genom den föreslagna uppdelningen av insiderlagstiftningen synes det vara bättre att låta registret få en ny beteckning som utvisar syftet med registret, snarare än att som *Finansinspektionen* föreslagit med ökad informationsverksamhet försöka få aktörer och allmänhet att få en riktig uppfattning om registret.

8.3 Förkortad tidsfrist för anmälan

Regeringens förslag: Anmälan om aktieinnehav eller ändring i innehavet skall ha kommit in till Finansinspektionen senast fem dagar efter anmälningsskyldighetens uppkomst.

Tidsfristen för aktiemarknadsbolags och dess moderföretags skyldighet att anmäla till Finansinspektionen vilka personer som har insynsställning i bolaget skall även fortsättningsvis vara 14 dagar.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Ett flertal remissinstanser tillstyrker eller lämnar promemorians förslag utan erinran. *Fondbolagens förening* och *Sveriges Försäkringsförbund* anser att fristen skall avse fem bank- eller vardagar. Sveriges Försäkringsförbund anser vidare att anmälningsskyldigheten

skall anses fullgjord i och med att anmälan avlämnas och inte först när den mottas av Finansinspektionen. *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* anser att det bör vara fråga om fem vardagar enligt definitionen i 1 kap. 5 § andra stycket lagen (1936:81) om skuldebrev samt att det bör framgå från vilken tidpunkt tidsfristen skall beräknas och då från den likviddag som gäller för transaktionen enligt avräkningsnota. *OM Stockholmsbörsen AB* anser att även helgdagar skall inräknas i tidsfristen. *VPC AB* anser att tidpunkten för tidsfristens början skall vara avvecklingsdagen samt att regeln om dispens för automatisk anmälan till insiderregistret bör vara en huvudregel snarare än ett undantag. *Sveriges Aktiesparares Riksförbund* anser att rapporteringen bör vara omedelbar. *Sveriges Industriförbund* och *Stockholms Handelskammare* anser att förslaget förutsätter att det först skapas tekniska system som möjliggör att information om förändring i innehav via automatisk dataöverföring förs in i registret samt att nu gällande tidsfrist bör gälla även fortsättningsvis beträffande aktiemarknadsbolags anmälningsskyldighet av vissa befattningshavare enligt 14 § insiderlagen. *Sveriges Advokatsamfund* avstyrker förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Anmälan om aktieinnehav eller ändring i innehavet skall enligt 13 § insiderlagen göras senast 14 dagar efter det att anmälningsskyldighet uppkommit.

Insiderregistret utgör en del av den information som marknaden kan ta del av för att kunna erhålla en god genomlysning av aktiemarknadsbolagen. Det är därför av intresse att de uppgifter som finns i registret är så aktuella som möjligt. Den utveckling som skett på det tekniska området på senare tid har bl.a. inneburit nya och snabbare kommunikationsvägar. Mot den bakgrunden och med beaktande av att det i övrigt ställs höga krav på att information som kan ha betydelse för värderingen av bolag offentliggörs så snart som möjligt, får det anses otillfredsställande att marknaden får information om transaktioner som företas av personer med insynsställning så sent som efter 14 dagar. Fristen för anmälningsskyldighet till insiderregistret bör därför ändras till fem dagar.

Eftersom det är fråga om en tidsfrist som är angiven i en lag, blir bestämmelserna i lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid tillämpliga. Enligt 2 § första stycket denna lag får en åtgärd, som enligt lag eller författning skall vidtas senast en söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, vidtas nästa vardag. Bestämmelserna om skuldebrevs förfallotid i lagen om skuldebrev motsvarar i stort sett nyss nämnda bestämmelser. Det finns i detta sammanhang inte skäl att frånga principen i lagen om beräkning av lagstadgad tid. Inte heller bör tidsfristen göras kortare, eftersom en än kortare tidsfrist för närvarande kan komma att skapa problem för främst anmälaren. För en sådan ordning bör, utöver de möjligheter som enligt 9 § sista stycket insiderlagen finns till överföring av uppgifter till registret genom automatisk databehandling, de tekniska förutsättningarna vara mer anpassade, exempelvis genom en mer utbredd användning av elektronisk överföring av uppgifter bestyrkta med avsändarens digitala signatur eller liknande. Däremot får dagens kommunikationsmöjligheter anses tillräckliga för att en anmälan skall kunna lämnas till

Finansinspektionen senast fem dagar efter anmälningsskyldighetens uppkomst.

Anmälan om aktieinnehav eller ändring i innehavet skall skriftligen anmälas till Finansinspektionen. Detta skall, som nämnts ovan, ske enligt regeringens förslag fem dagar efter det att anmälningsskyldigheten uppkommit. Med detta avses att anmälan inom den föreskrivna tiden skall ha kommit inspektionen tillhanda. Anmälningsskyldigheten kan inte som *Sveriges Försäkringsförbund* gör gällande anses fullgjord endast genom avlämnandet. För tydlighetens skull kan emellertid detta förhållande klart framgå av bestämmelsen så att missförstånd inte uppstår. Av bestämmelsen bör det således framgå att anmälan skall ha kommit in till inspektionen inom den föreskrivna tiden.

Tidpunkten för tidsfristens början bör hänföras till den tidpunkt då äganderätten till aktien eller annat finansiellt instrument övergår. Detta kan beroende på förhållandena hänföras till likviddagen enligt avräkningsnota, avvecklingsdagen eller annan tidpunkt då äganderätten övergår. Det går emellertid inte att hänföra tidpunkten för anmälningsskyldighetens uppkommande till endast en specifik dag som till exempel likviddagen enligt avräkningsnota, eftersom det här även är fråga om transaktioner som kan företas utanför värdepappersmarknaden.

I promemorian föreslås att även tidsfristen för aktiemarknadsbolags och dess moderföretags skyldighet enligt 14 och 15 §§ insiderlagen att anmäla vilka personer som har insynsställning kortas ned till fem dagar. *Sveriges Industriförbund* och *Stockholms Handelskammare* anser att tidsfristen beträffande aktiemarknadsbolags anmälningsskyldighet av vissa befattningshavare som anses ha insynsställning enligt 14 § insiderlagen även fortsättningsvis bör vara 14 dagar. De befattningshavare det är fråga om är de som avses i 8 § punkterna 5 och 6 insiderlagen.

Bestämmelserna i 14 och 15 §§ insiderlagen tar sikte på ett aktiemarknadsbolags och dess moderföretags egna rutiner vid anställningar m.m., eftersom det är aktiemarknadsbolaget eller dess moderföretag som skall anmäla vilka personer som har insynsställning och i vissa fall även bedöma – vid behov i samråd med Finansinspektionen – t.ex. vilka ledande befattningshavare som skall anses ha insynsställning. Syftet med den egentliga anmälningsskyldigheten, dvs. att marknaden informeras om de transaktioner som personer med insynsställning företar, är inte lika starkt i detta hänseende. Här är det ju fråga om vilka som är eller skall bli anmälningsskyldiga, frågor som i främst sistnämnda fall kan orsaka administrativa problem. Detta är särskilt påtagligt när det gäller till exempel utländska dotterbolag. Det kan erinras om att anmälningsskyldigheten enligt 9 § insiderlagen gäller för de personer som anses ha insynsställning enligt 8 § första stycket punkterna 1–4 i och med att dessa förutsättningar uppfylls och inte beroende på när t.ex. en person som anses ha insynsställning tagit emot en underrättelse från aktiemarknadsbolaget, såsom är fallet avseende punkterna 5 och 6 samma stycke. Det finns därför enligt regeringen anledning att låta den nu gällande tidsfristen gälla även fortsättningsvis avseende aktiemarknadsbolags och dess moderföretags anmälningsskyldighet enligt 14 och 15 §§ insiderlagen.

I detta sammanhang kan erinras om den möjlighet en anmälningsskyldig har att, efter erhållet tillstånd av Finansinspektionen, få uppgifter som

skall anmälas överförda till registret genom automatisk databehandling. Härigenom kan t.ex. VPC till Finansinspektionen vidareförmedla en ändring av aktieinnehavet som görs i den anmälningsskyldiges avstämningskonto. Den tidigare gällande avgiften för sådan dispensansökan har nyligen avskaffats.

8.4 Anmälans innehåll

Regeringens förslag: Bestämmelsen om vad en anmälan skall innehålla tas bort.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag, dock föreslås en särskild delegationsregel.

Remissinstanserna tillstyrker eller lämnar promemorians förslag utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: En anmälan om aktieinnehav eller ändring i innehavet skall innehålla vissa uppgifter som räknas upp i 12 § insiderlagen.

Att i lag föreskriva vad en anmälan skall innehålla innebär att varje ändring måste beslutas av riksdagen genom lag. Det innebär också att lagstiftningen belastas med en bestämmelse som är av mer administrativ karaktär. Då ett av syftena med nu aktuellt förslag är att göra insiderlagstiftningen mer tillgänglig, kan det ifrågasättas om det är ändamålsenligt att ha en sådan bestämmelse i lagen.

Det synes därför inte vara påkallat att regleringen av anmälans innehåll behöver ske i insiderlagstiftningen. *Lagrådet* har påpekat att en i detta sammanhang införd delegationsregel torde avse föreskrift av verkställighetskaraktär. Regeringen delar Lagrådets bedömning och en sådan regel bör därför inte tas i lagen. Regeringen vill dock erinra om att den enligt regeringsformen kan överlåta åt myndighet under regeringen att meddela bestämmelser i ämnet.

8.5 Ändring av definitionen av moder- och dotterföretag

Regeringens förslag: Definitionen av moder- och dotterföretag i insiderlagstiftningen skall motsvara den definition som finns i aktiebolagslagen (1975:1385).

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna tillstyrker eller lämnar promemorians förslag utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: I 3 § insiderlagen finns en koncerndefinition som bygger på den definition som tidigare fanns i 1 kap. 5 § aktiebolagslagen. Insiderlagens koncerndefinition är dock något vidare genom att även s.k. 50/50-bolag omfattas, dvs. två juridiska personer som äger så många aktier eller andelar i en annan svensk eller utländsk juridisk person att de har hälften var av rösterna för samtliga röster eller

andelar. Sedan den 1 januari 1996 gäller en ny koncerndefinition i aktiebolagslagen som – till skillnad från den tidigare – innebär att bl.a. konsortialavtal mellan delägare i aktiebolag kan ge upphov till ett koncernförhållande.

Frågan om det mot bakgrund av ändringen i aktiebolagslagen kan finnas anledning att göra en justering av insiderlagens definition togs upp i prop. 1995/96:215 (s. 40). Regeringen ansåg vid detta tillfälle att frågan emellertid behövde övervägas ytterligare.

Insiderlagens koncerndefinition är av betydelse för bestämmande av vilka företag som är moder- och dotterföretag till aktiemarknadsbolag. Detta är i sin tur avgörande för vilka personer som är skyldiga att anmäla innehav av aktier i bolaget till insiderregistret. Koncerndefinitionens utformning är således av stor betydelse för aktiemarknadsbolagen.

Det får anses vara en fördel om den koncerndefinition som finns i insiderlagen överensstämmer med aktiebolagslagens, inte minst på grund av att olika definitioner kan leda till tolkningsproblem. Överensstämmer insiderlagstiftningens definition med aktiebolagslagens, kan den praxis som finns beträffande aktiebolagslagens definition även tjäna som vägledning vid tillämpningen av insiderlagstiftningens definition. Likartade definitioner underlättar också tillämpligheten av insiderlagstiftningen. Koncerndefinitionen bör därför ändras så att den motsvarar aktiebolagslagens definition. Eftersom en sådan överensstämmelse bör finnas kontinuerligt, bör detta komma till uttryck i lagtexten genom en hänvisning till aktiebolagslagens definition.

Emellertid finns det skäl att fortfarande låta s.k. 50/50-bolag omfattas av koncerndefinitionen i insiderlagstiftningen. Härvid hänvisas till vad regeringen i tidigare sammanhang har uttalat (prop. 1990/91:42 s. 80).

8.6 Anmälningsskyldighet för personer verksamma i värdepappersinstitut, börs och auktoriserad marknadsplats

Regeringens förslag: Den som är anställd eller uppdragstagare vid ett värdepappersinstitut, en börs eller en auktoriserad marknadsplats och som normalt kan antas ha tillgång till inte offentliggjord information om sådant förhållande som kan påverka kursen på finansiella instrument, skall till arbetsgivaren skriftligen anmäla eget och vissa närstående fysiska personers innehav av finansiella instrument och ändring i innehavet. Värdepappersinstitut, börs och auktoriserad marknadsplats skall föra förteckning över sådana anmälningar.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får rätt att förordna om vad en förteckning skall innehålla.

Om ett institut underlåter att föra en sådan förteckning, skall Finansinspektionen vid vite förelägga det att göra rättelse.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag, dock föreslås närståendes innehav inte vara anmälningsskyldiga enligt lag.

Remissinstanserna: Ett flertal remissinstanser tillstyrker eller lämnar promemorians förslag utan erinran. Några remissinstanser, *Svenska Bankföreningen*, *Svenska Fondhandlareföreningen* och *OM Stockholmsbörsen AB*, anser att det med hänsyn till Finansinspektionens föreskrifter och nuvarande självreglering på området inte finns något behov av en lagstiftning. *OM Stockholmsbörsen AB* anser vidare, liksom *VPC AB*, att förslaget leder till minskade krav i jämförelse med nuvarande reglering, samt ifrågasätter att börser och auktoriserade marknadsplatser skall omfattas av sådana bestämmelser. *Fondbolagens förening* anser att inte enbart värdepappersinstitut skall omfattas av regleringen utan även börser m.fl. samt att – i likhet med *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* – kretsen av anmälningsskyldiga bör motsvara den som omfattas av Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 1998:21) och att det bör vara tillräckligt att arkivera avräkningsnotor eller liknande i stället för att föra förteckning. *Finansinspektionen* anser att anmälningsskyldigheten även skall omfatta vissa närstående. *Sveriges Aktiesparares Riksförbund* anser att värdepappersinstituten bör åläggas att kvartalsvis skicka in sammanställningar över förteckningarna till Finansinspektionen. *AktieTorget AB* anser det nödvändigt för att förslaget skall kunna godtas att en avgränsning sker av de värdepappersinnehav som skall omfattas av anmälningsskyldigheten och att ett klarläggande sker av de arbetsrättsliga påföljderna av insideraffärer. *Sveriges Advokatförbund* avstyrker förslaget främst med hänsyn till berörda enskildas integritet.

Finansinspektionen har även i en skrivelse till regeringen i juni 1999 hemställt att det i lagen om värdepappersrörelse tas in en ny bestämmelse om att värdepappersinstitut skall hålla en aktuell förteckning över anställdas och närståendes affärer med finansiella instrument och utländsk valuta (Fi1999/2280).

Skälen för regeringens förslag

Bör anmälningsskyldigheten utvidgas?

Bestämmelserna om anmälningsskyldighet för innehav av finansiella instrument och förbud mot korttidshandel syftar till att reducera risken för att de som omfattas av skyldigheten och förbudet genomför otillbörliga affärer.

Motiven avseende anmälningsskyldigheten för de personer som har insynsställning i aktiemarknadsbolag har behandlats utförligt i prop. 1990/91:42 (s. 53 f). Därvid anfördes att den bärande tanken bakom anmälningsskyldigheten, förutom betydelse för kontrollen av förbudens efterlevnad, är att den förmodas minska intresset för otillåten handel. Detta beror på att den som normalt har tillgång till intern bolagsinformation tvingas att öppet redovisa sina och närståendes affärer med aktier i det bolag vari han har insynsställning. Genom att fullgöra anmälningsskyldigheten kan dessa personer också värja sig mot misstankar om obehörigt beteende. Det kan invändas att det är orealistiskt att tänka sig att en person med insynsställning självmant skulle anmäla brottsliga affärer. Den psykologiska funktionen av en anmälningsskyldighet får

emellertid inte underskattas. En underlåtenhet att göra anmälan vid förändring av anmälningspliktiga aktieinnehav kan anses utgöra indicium på att otillåtet handlande förekommit. En person som hävdar att han inte haft tillgång till inte offentliggjord information bör enligt motivuttalanden därför ha lättare att bli trodd om han anmält förändringen i föreskriven ordning än om han inte gjort det.

Motiven till införandet av ett förbud mot korttidshandel var i huvudsak att förbudet utgör ett komplement till insiderlagens handelsförbud, att förbudet har en preventiv effekt mot insiderbrott eftersom ett längre innehav ökar osäkerheten om kursutvecklingen samt att förbudet stärker allmänhetens och de olika aktörernas förtroende för värdepappersmarknaden (prop. 1995/96:215 s. 66 f).

Det är av vikt att så långt som möjligt undanröja alla betänkligheter om förekomsten av insiderhandel, så att allmänhetens förtroende för de finansiella marknaderna upprätthålls. Mot denna bakgrund bör det övervägas att i lag införa anmälningskyldighet även för andra kategorier än dem som i dag omfattas av en sådan.

I värdepappersinstituterna pågår kontinuerligt en mängd aktiviteter som har anknytning till de finansiella marknaderna. Det är inte bara fråga om mäklaruppdrag och analyser av dessa marknader, utan även uppdrag att bistå bolag vid emissionsförfaranden och förvärvserbjudanden samt vid noteringar på börser och andra marknadsplatser. Värdepappersinstitutens agerande på de finansiella marknaderna spelar en central roll för att upprätthålla allmänhetens förtroende.

Som framgått i avsnitt 7.1, omfattas anställda vid vissa sådana institut redan av en självreglering, främst genom Svenska Fondhandlareföreningens rekommendationer. Härtill kommer kravet i Finansinspektionens föreskrifter på att värdepappersinstitut skall ha regler rörande anställdas och närståendes egna affärer med finansiella instrument och valuta. Inspektionens föreskrifter riktar sig mot värdepappersinstituterna men berör de anställda i instituten. Föreskrifterna synes grunda sig på det i lagen om värdepappersrörelse upptagna sundhetskravet för bedrivandet av värdepappersrörelse. Föreskrifterna medför en relativt omfattande anmälningskyldighet för de anställda i värdepappersinstituterna. Det kan emellertid ifrågasättas om det kan anses lämpligt att genom föreskrifter riktade till instituten ålägga anställda en sådan skyldighet.

Av remissinstanserna påtalar några att det med hänsyn till Finansinspektionens föreskrifter och nuvarande självreglering inte finns något behov av en lagstiftning och några andra att promemorians förslag leder till minskade krav i jämförelse med nuvarande reglering.

Det föreligger ett gemensamt intresse för såväl lagstiftare och myndigheter som aktörerna på de finansiella marknaderna att förhindra insiderhandel. Värdepappersinstituterna bör därvid ta ett större ansvar för att stävja att bl.a. de anställda ägnar sig åt sådan handel. Ett institut som upptäcker att en anställd ägnar sig åt olämpliga affärer, bör självfallet vidta åtgärder för att rätta till detta. För att instituten skall kunna ha kontroll över de affärer med finansiella instrument som görs av personer som är verksamma i institutet, bör en lagstadgad anmälningskyldighet införas. En sådan anmälningskyldigheten bör dock inte omfatta handel med utländsk valuta.

Föreslagen anmälningsskyldighet torde bidra till att dessa personer avhåller sig från otillbörliga transaktioner på värdepappersmarknaden. Sådana transaktioner i ett värdepappersinstitut kan, utöver skada förtroendet för marknaden, leda till problem för institutet gentemot såväl kunder som tillsynsmyndighet. Det är därför motiverat att dessa personer åläggs en anmälningsskyldighet. Mot denna bakgrund kan anmälningsskyldigheten, så som *Sveriges Advokatsamfund* hävdar, inte anses utgöra en oberättigad inskränkning av de enskildas integritet.

Promemorians förslag tar sikte på svenska värdepappersinstitut. Det finns emellertid enligt regeringens mening skäl att låta anställda vid samtliga värdepappersinstitut omfattas av anmälningsskyldigheten, dvs. även de utländska företag som driver värdepappersrörelse från filial här i landet.

I detta sammanhang bör det övervägas om inte anmälningsskyldighet även bör införas för personer verksamma vid börs eller auktoriserad marknadsplats. *Fondbolagens förening* har förespråkat en utvidgning medan *OM Stockholmsbörsen AB* har motsatt sig en sådan. Med beaktande av att börser och auktoriserade marknadsplatser dagligen får ta del av en omfattande information om noterade bolag och finansiella instrument och även icke offentliggjord information, såsom t.ex. vid en diskussion om ett eventuellt börsstopp, finner regeringen att det finns anledning att låta personer verksamma i dessa institut också omfattas av föreslagen anmälningsskyldighet.

De institut som omfattas av nu aktuell anmälningsskyldighet motsvarar de som är definierade som värdepappersinstitut i lagen (1991:981) om värdepappersrörelse och som börser och auktoriserade marknadsplatser i lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet.

Ansvar för att de anställda fullgör sin anmälningsskyldighet bör ligga på instituten, som skall föra förteckningar över innehaven. Finansinspektionen bör i sin tur ges möjlighet att ingripa mot institut som inte fullgör sina skyldigheter.

Anmälningsskyldighet för närståendes innehav

Den reglering som för närvarande finns på området har tillämpats en längre tid och de flesta värdepappersinstitut har en uppbyggd organisation för att löpande handlägga ärenden av detta slag. Detsamma torde gälla börser och auktoriserade marknadsplatser. Promemorians förslag skiljer sig emellertid något i förhållande till den reglering som finns i dag. Bland annat omfattar förslaget uppdragstagare men inte närstående. Det föreligger även skillnad avseende anmälningsskyldighetens omfattning.

Några remissinstanser anser att kretsen av anmälningsskyldiga bör motsvara den som omfattas av inspektionens föreskrifter.

När det gäller vilka personer som anmälningsskyldigheten skall avse, bör enligt regeringens mening sådana personer omfattas som är anställda eller uppdragstagare i nämnda institut och som normalt kan antas ha tillgång till inte offentliggjord information om sådana förhållanden som kan påverka kursen på finansiella instrument. Promemorians förslag skiljer sig emellertid något i förhållande till den reglering som finns i

dag. Bland annat omfattar förslaget inte närstående. Med beaktande av den anmälningsskyldighet för närståendes innehav som gäller för de personer som har insynsställning i aktiemarknadsbolag, finns det enligt regeringen anledning att låta även nu aktuella anställda och uppdragstagare bli anmälningsskyldiga för vissa närståendes innehav. Det finns emellertid anledning att i detta sammanhang låta kretsen av närstående vara något snävare än vad som gäller för anmälningsskyldigheten för de personer som har insynsställning i aktiemarknadsbolag. Med närstående avses därför i detta sammanhang make, sambo och omyndigt barn till den som är anmälningsskyldig.

Hur bör anmälningsskyldigheten för personer verksamma i värdepappersinstitut m.fl. utformas?

Det bör ankomma på instituten att upprätta förteckningar över vilka kategorier av anställda och uppdragstagare som skall omfattas av anmälningsskyldigheten. Som exempel på uppdragstagare kan nämnas styrelseledamöterna i ett värdepappersbolag. Dessa omfattas redan i dag av anmälningsskyldighet till insiderregistret om värdepappersbolaget är ett aktiemarknadsbolag, men denna skyldighet avser i så fall endast styrelseledamots innehav i just det bolaget. Den anmälningsskyldighet till institutet som nu föreslås, kommer därmed att bli mer omfattande än motsvarande anmälan till insiderregistret.

Lagstiftningen bör utformas som en rambestämmelse med möjlighet för regeringen eller, efter bemyndigande av regeringen, Finansinspektionen att meddela föreskrifter om vilka anställda i avsedda institut som skall vara anmälningsskyldiga.

Anmälningarna över de anställdas innehav av finansiella instrument och ändringar i innehavet bör ges in till instituten. Dessa skall föra register över sådana anmälningar. Anmälningsskyldigheten bör inte bara omfatta en persons innehav av finansiella instrument i det institut där han är verksam, utan avse det totala innehavet av sådana instrument, dvs. även hans innehav i andra bolag. Att avgränsa denna anmälningsskyldighet på det sätt *AktieTorget AB* gör gällande kan inte göras utan att ett flertal svåra bedömningar får göras av vilken kurspåverkande information på värdepapper varje anställd vid var tid normalt får tillgång till och medför att olika personer skall anmäla olika värdepapper. En sådan avgränsning bör således inte ske.

Hur skall anställdas anmälningar om innehav föras?

En skyldighet för anställda och uppdragstagare att anmäla eget och vissa närståendes innehav av finansiella instrument medför vissa administrativa krav på instituten. Vissa invändningar har framförts angående det sätt förteckningen skall föras. *Fondbolagens förening*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* anser att det bör vara tillräckligt att arkivera avräkningsnotor eller liknande i stället för att föra förteckning.

Det är viktigt att bestämmelserna om anmälningsskyldighet till institutet inklusive hur förteckningen skall föras är tydliga och enhetliga. Risk finns annars för att redovisningen av innehaven får olika utformning beroende på hos vilket institut registret förs. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, inspektionen bör därför kunna meddela närmare föreskrifter om registerföringen.

Det av Finansinspektionen förda insiderregistret är offentligt bl.a. på grund av att marknaden skall kunna följa förändringarna i de innehav som personer med insynsställning i aktiemarknadsbolag har. Något motsvarande intresse kan emellertid inte anses finnas beträffande nu aktuell anmälningsskyldighet. Mot denna bakgrund och med hänsyn till att ett offentliggörande av uppgifterna i ett sådant register utgör ett ingrepp i den personliga integriteten, bör registret inte vara offentligt. Det finns inte heller något intresse av att institutet kvartalsvis skall skicka in sammanställningar över förteckningarna till inspektionen som *Sveriges Aktiesparares Riksförbund* har föreslagit. Detta skulle innebära ett påtagligt merarbete för både institutet och inspektionen som inte skulle ha någon egentlig betydelse för övervakningen av handeln på värdepappersmarknaden. Inspektionen har i stället att i sin löpande tillsyn kontrollera att institutet sköter sina åligganden i denna del.

För att den föreslagna regleringen skall bli effektiv, krävs att Finansinspektionen har möjlighet att kontrollera att institutet för register över sina anställdas aktieinnehav och kan ingripa mot företag som underlåter att följa bestämmelserna i lagen. Berörda institut står redan i dag under tillsyn av inspektionen enligt bl.a. lagen om värdepappersrörelse och lagen om börs- och clearingverksamhet. Inspektionen bör i samband med de inspektioner som görs inom ramen för den operativa tillsynen av ett institut även kontrollera att institutet för ett register över sina anställdas och uppdragstagares innehav av finansiella instrument. Institutet skall givetvis även ha listor över de personkategorier som skall anmäla sina innehav av finansiella instrument. Listorna bör hållas tillgängliga för inspektionen.

Om ett institut underlåter att föra ett sådant register, bör inspektionen ha möjlighet att förelägga det att göra rättelse. Ett sådant föreläggande bör få förenas med vite. Skulle institutet, trots föreläggandet, inte vidta rättelse, bör inspektionen kunna besluta om vite. Vid fortsatt underlåtenhet att följa förelägganden, torde Finansinspektionen i sista hand ha möjlighet att tillgripa de sanktioner mot institutet som i övrigt står till buds, dvs. varning eller återkallelse av tillståndet.

Institutens möjligheter att ingripa

Ett institut som upptäcker att en anställd ägnar sig åt insideraffärer, bör vidta åtgärder för att rätta till detta. De åtgärder som föreligger är i första hand av arbetsrättslig art. Anställda som i strid med instruktioner från arbetsgivaren underlåter att fullgöra den föreslagna anmälningsskyldigheten torde alltså kunna bli föremål för åtgärder från arbetsgivarens sida enligt arbetsrätten. De regler på arbetsrättens område som är tillämpliga är närmast lagen (1982:80) om anställningsskydd (LAS). En arbetstagare kan sägas upp om det finns saklig grund för uppsägning

respektive avskedas om han grovt har åsidosatt sina åligganden mot arbetsgivaren. LAS gäller för arbetstagare i allmän eller enskild tjänst, men däremot inte för styrelseledamöter och verkställande direktörer i ett företag.

Bestämmelser om möjligheterna att entlediga styrelseledamöter och i vissa fall verkställande direktörer finns bl.a. i aktiebolagslagen och i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. En styrelseledamot eller en verkställande direktör i nu aktuella institut torde sålunda enligt de allmänna bestämmelserna i dessa lagar kunna bli entledigad vid otillåten insiderhandel.

Enligt 2 kap. 1 § första stycket 4 lagen om värdepappersrörelse får tillstånd för ett värdepappersbolag meddelas endast om de som avses ingår i bolagets styrelse och vara verkställande direktör eller dennes ställföreträdare har de insikter och den erfarenhet som måste krävas av den som deltar i ledningen av ett värdepappersbolag och även i övrigt är lämpliga för en sådan uppgift. Ett värdepappersbolags tillstånd skall enligt 6 kap. 9 § tredje stycket 2 återkallas av Finansinspektionen om någon som ingår i bolagets styrelse eller är verkställande direktör eller dennes ställföreträdare inte uppfyller de krav som anges i 2 kap. 1 § första stycket 4. I sådana fall får emellertid enligt fjärde stycket samma paragraf tillståndet återkallas bara om inspektionen först beslutat att anmärka på att personen ingår i styrelsen eller är verkställande direktör eller dennes ställföreträdare och han eller hon, sedan en av inspektionen bestämd tid av högst tre månader gått, fortfarande finns kvar i styrelsen eller är verkställande direktör eller dennes ställföreträdare. Motsvarande bestämmelser finns angående svenska bankinstitut i 7 kap. 16 § första stycket 8 och andra stycket bankrörelselagen (1987:617) och angående börser och auktoriserade marknadsplatser i 11 kap. 7 § lagen om börs- och clearingverksamhet. Särskilda bestämmelser beträffande utländska företag finns i 6 kap. 8 b–8 d §§ lagen om värdepappersrörelse och beträffande utländska bankföretag i 7 kap. 18–19 §§ bankrörelselagen.

Dessa bestämmelser om återkallelse av tillstånd respektive oktroj torde innebära ytterligare skäl för instituten att vidta åtgärder mot en styrelseledamot eller verkställande direktör som ägnar sig åt insiderhandel.

De möjligheter som finns för instituten att ingripa mot anställda samt styrelseledamöter och verkställande direktör får anses tillräckliga. Några nya sanktioner mot dessa föreslås därför inte.

Finansinspektionens möjligheter att ingripa

Som nämnts tidigare kan Finansinspektionen förelägga ett institut som underlåter att föra en förteckning över anställdas m.fl. innehav av finansiella instrument att göra rättelse. Ett sådant föreläggande kan förenas med vite.

Om t.ex. ett värdepappersinstitut överträder bestämmelserna i lagen om värdepappersrörelse eller föreskrift som meddelats med stöd av lagen eller på annat sätt visar sig olämpligt att utöva sådan rörelse som tillståndet avser, kan institutet enligt 6 kap. 9 § samma lag meddelas varning eller i sista hand återkallelse av tillståndet att driva den tillstånds-

pliktiga verksamheten. Särskilda bestämmelser beträffande utländska företag finns i 6 kap. 8 b–8 d §§ samma lag. Finansinspektionen har således möjlighet att enligt denna bestämmelse ingripa mot ett institut där insiderhandel förekommer. Frågan är om inspektionen bör ges vidgade sanktionsmöjligheter i sådana fall.

En översyn av vissa rörelse- och tillsynsregler på bankområdet har nyligen gjorts av Banklagskommittén i delbetänkandet *Reglering och tillsyn av banker och kreditmarknadsföretag*, SOU 1998:160. Kommittén konstaterar i betänkandet att det nuvarande sanktionssystemet inte ger Finansinspektionen tillräckliga möjligheter att ingripa på ändamålsenliga sätt. Det föreslås därför att inspektionen får fler ingripandemedel till sitt förfogande och ges större utrymme att bedöma vilken åtgärd som är lämplig i en viss situation. Varning föreslås få ett utsträckt tillämpningsområde som alternativ till återkallelse av oktroj respektive tillstånd. Inspektionen föreslås, vid mindre allvarliga överträdelser, få möjlighet att förutom utfärda föreläggande att vidta åtgärd och förbjuda verkställighet av beslut, också få möjlighet att meddela anmärkning. Betänkandet bereds för närvarande inom Finansdepartementet.

Förslagen i betänkandet gäller visserligen endast banker och kreditmarknadsföretag. Införandet av ett nytt sanktionssystem för dessa institut bör dock inte ses som en isolerad företeelse utan torde kunna påverka tillsynen på hela den finansiella marknaden.

Samtidigt pågår beredning inom Regeringskansliet av betänkandet *Straffansvar för juridiska personer* (SOU 1997:127), vari föreslås att straffansvar för juridiska personer skall införas och sanktionsavgifter som konkurrerar med straffbestämmelser tas bort.

Mot denna bakgrund bör införandet av nya möjligheter för Finansinspektionen att ingripa mot värdepappersinstitut och sanktionsbestämmelser mot dessa samordnas med beredningen av de ovannämnda betänkandena. Något förslag i den delen läggs därför för närvarande inte fram.

8.7 Utökad ledningsprövning

Regeringens bedömning: Kretsen av de personer som skall ledningsprövas enligt 2 kap. 1 § 4 lagen om värdepappersrörelse bör inte utvidgas.

Promemorian tar inte upp denna fråga.

Skälen för regeringens bedömning: *Finansinspektionen* har i en skrivelse till regeringen i juni 1999 hemställt att kretsen av de personer som skall ledningsprövas enligt 2 kap. 1 § 4 lagen om värdepappersrörelse skall utvidgas till att omfatta även andra personer med ledande ställning i bolaget (Fi1999/2280).

En av förutsättningarna för att meddela tillstånd att driva värdepappersrörelse är enligt 2 kap. 1 § 4 lagen om värdepappersrörelse att de som avses ingå i värdepappersbolagets styrelse och vara verkställande direktör eller dennes ställföreträdare har de insikter och den erfarenhet som måste

krävas av den som deltar i ledningen av ett värdepappersbolag och även i övrigt är lämpliga för en sådan uppgift. Vidare skall enligt 6 kap. 9 § tredje stycket 2 samma lag ett sådant tillstånd återkallas om någon som ingår i bolagets styrelse eller är verkställande direktör eller dennes ställföreträdare inte uppfyller de krav som anges i 2 kap. 1 § 4 samma lag. Den prövning som sker i dessa fall brukar benämnas ledningsprövning.

Motsvarande bestämmelser avseende ledningar finns beträffande banker i bl.a. bankrörelselagen, beträffande kreditmarknadsföretag i lagen (1992:1610) finansieringsverksamhet och beträffande försäkringsföretag i försäkringsrörelselagen (1982:713).

Finansinspektionen har i skrivelsen anfört att kretsen för ledningsprövningen i värdepappersbolag bör utvidgas på så sätt att inspektionen efter samråd med institutet bestämmer vilka anställda som skall omfattas av den utvidgade ledningsprövningen.

Den av Finansinspektionen föreslagna utvidgningen innebär enligt regeringens mening att en relativt stor krets av personer skulle kunna komma att underkastas en inte obetydlig prövning av personliga förhållanden. Förslaget innebär också att utvidgningen omfattar endast anställda i värdepappersbolag. En sådan ändring skulle emellertid enligt regeringen i vart fall för närvarande föra alltför långt, främst med hänsyn till att likartade bestämmelser gäller för de nämnda institut som står under inspektionens tillsyn. Någon utvidgning av den krets av personer som skall ledningsprövas bör därför inte ske.

De nya reglerna bör träda i kraft den 1 januari 2001. Genom ikraftträdandet av insiderstrafflagen upphävs insiderlagen (1990:1342).

Erinran om insiderlagens upphävande i ikraftträdandebestämmelsen till lagen om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

Enligt Lagrådets mening krävs en övergångsbestämmelse som anger att för transaktioner som skett omedelbart före ikraftträdandet gäller den längre anmälningsskyldigheten enligt äldre lag.

Regeringen delar Lagrådets bedömning. En övergångsbestämmelse bör därför införas i enlighet med Lagrådets förslag.

I promemorian har förutskickats att en överflyttning av utredningsansvaret till Ekobrottsmyndigheten och ett utvidgat tillsynsansvar för Finansinspektionen torde få ekonomiska konsekvenser. Som framgår av kapitel 5 föreslås inte någon överflyttning utan endast ett klarläggande vid vilken tidpunkt inspektionen skall anmäla misstanke om brott till åklagare. Detta klarläggande medför inte några ekonomiska effekter.

Förslagen syftar till att underlätta tillämpningen av insiderlagstiftningen. För att uppnå detta syfte föreslås exempelvis en uppdelning i två lagar, en definition av insiderinformation och nya straffbestämmelser. Avsikten med dessa förslag är att Finansinspektionen på ett effektivt och konsekvent sätt skall kunna övervaka efterlevnaden av bestämmelserna i dessa lagar. Något beaktansvärt merarbete för inspektionen synes därvid inte uppkomma. Det bör emellertid anmärkas att ett av förslagen, nämligen skyldigheten för börser och auktoriserade marknadsplatser att föra förteckning över vissa uppdragstagares och anställdas innehav av finansiella instrument, innebär en ny kontrolluppgift för inspektionen. Merarbetet i denna del är begränsat. Sammantaget är det regeringens bedömning att nu aktuellt förslag skall hanteras inom inspektionens ram.

Förslagen syftar, utöver att underlätta tillämpningen av insiderlagstiftningen, även till att lagstiftningen skall bidra till att allmänhetens förtroende för den svenska värdepappersmarknaden ökar.

11.1 Förslaget till insiderstrafflag

Rubriken till lagen har ändrats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

1 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 2 § första stycket insiderlagen (1990:1342).

I *punkten 1* har en definition av begreppet insiderinformation tagits in. En sådan definition finns i artikel 1.1 i insiderdirektivet. Med insiderinformation skall förstås information om en icke offentliggjord eller inte allmänt känd omständighet som är ägnad att väsentligt påverka kursen på finansiella instrument. Definitionen har tagits in för att underlätta utformningen av bl.a. ansvarsbestämmelsen i 2 §. I 4 § insiderlagen talades det om information eller kunskap om en icke offentliggjord omständighet. (Ordet "information" är enligt allmänt språkbruk en samlingsbeteckning för uppgifter, kunskaper och vetande av vilket slag som helst. I begreppet information ryms alltså alla typer av uppgifter oberoende av deras karaktär.) Den vidsträckta innebörden av ordet "information" gör att gränserna för vad som utgör insiderinformation sätts av de övriga kriterierna i definitionen. Ändringen har gjorts för att inte i onödan belasta lagtexten och någon skillnad mot tidigare är därför inte avsedd. Informationen behöver inte vara kopplad till ett speciellt objekt utan kan också avse en allmänt kurspåverkande omständighet, t.ex. det allmänna ränteläget, nya skatteregler, kunskap om en stor aktieägars förväntade affärer eller kunskap bland anställda hos en portföljförvaltare om vad en kund har för avsikt med sina affärer (se prop. 1990/91:42 s. 82). En förutsättning för att någon skall kunna göras ansvarig enligt bestämmelsen är att personen vid tidpunkten för förvärvet eller avyttringen har insiderinformation. Enligt definitionen av insiderinformation i 1 § krävs att informationen inte skall vara offentliggjord eller allmänt känd. Den som har information som är allmänt känd kan således inte anses ha insiderinformation. Inte heller den som har information om en omständighet som har upphört att ha betydelse för kursen på finansiella instrument kan anses ha insiderinformation. Förvärv eller avyttring av finansiella instrument får alltså ske när information av lägst samma kvalitet och kvantitet som utlöste förbudet är offentlig eller allmänt känd. En uppgift ska anses vara offentlig om den är tillgänglig för var och en som vill söka efter den i massmedia, bland uttalanden från bolaget, offentliga föredrag eller liknande (jfr prop. 1990/91:42 s. 83). Bestämmelsen kommenteras närmare i avsnitt 7.1.

Definitionen av handel på värdepappersmarknaden i *punkten 2* motsvarar i sak definitionen i nuvarande insiderlagen. Bestämmelsen har dock förtydligats så att det klart framgår att definitionen omfattar handel såväl *genom* som *med* någon som yrkesmässigt bedriver sådan verksamhet som avses i 1 kap. 3 § första stycket lagen (1991:981) om värdepappersrörelse (jfr Per Samuelsson m.fl., Lärobok i kapitalmarknadsrätt, 2 uppl., s. 278 f). Den föreslagna definitionen kommer även att omfatta bestämmelsen om otillbörlig kurspåverkan i 9 §. I lagen (1991:980) om

handel med finansiella instrument finns i dag ingen motsvarande definition, men i författningskommentaren till bestämmelsen om otillbörlig kurspåverkan (se prop. 1995/96:215 s. 94) görs en hänvisning till definitionen i insiderlagen.

I *punkten 3* definieras finansiellt instrument. Denna definition liksom den i *punkten 4* har hämtats från lagen om handel med finansiella instrument. Se vidare avsnitt 7.5.

I *punkten 4* definieras fondpapper som aktie och obligation samt sådana andra delägarätter eller fordringsrätter som är utgivna för allmän omsättning, andel i värdepappersfond och aktieägares rätt gentemot den som för hans räkning förvarar aktiebrev i ett utländskt bolag (depåbevis). Med aktie avses aktier i såväl svenska som utländska aktiebolag (se prop. 1990/91:42 s. 51 och prop. 1990/91:142 s. 143).

2 § och 3 §

Paragraferna motsvarar i huvudsak 4 § och 20 § första stycket insiderlagen. I de nya bestämmelserna används begreppet insiderinformation som finns definierat i 1 §. De personer som kan fällas till ansvar för insiderbrott är på samma sätt som enligt insiderlagen uppdelade i tre olika personkretsar. Beträffande första och andra personkretsen gäller samma förbud medan det för den tredje kretsen krävs att insiderinformationen ska ha kommit ut obehörigen. För att förenkla förståelsen av vilken omfattning det nuvarande förbudet mot insiderinformation har och undvika missförstånd har förbudet delats upp i två paragrafer. Förbudet i 2 § avser första och andra personkretsen eller de personer som har anställning, uppdrag eller annan befattning, som normalt innebär att han eller hon får kännedom om omständigheter som har betydelse för kursen på finansiella instrument, och som på grund härav fått insiderinformation eller de som får sådan information som rör ett aktiebolag i vilket de äger aktier. Det bör anmärkas att *Lagrådet* har diskuterat om ordet ”normalt” skall utgå ur lagtexten men avstått från att framföra förslag om en sådan ändring.

Förbudet i 3 § avser den tredje personkretsen eller de personer som fått insiderinformation som antingen måste ha röjts av någon i 2 § eller på annat sätt kommit ut obehörigen.

Flera remissinstanser påtalar att det är oklart i vilken utsträckning medverkansbestämmelsen i 23 kap. 4 § brottsbalken är tillämplig. Ansvar för insiderbrott kan inträda även då gärningsmannen tillhör kretsen av medverkande enligt terminologin i 23 kap. 4 § brottsbalken. För att klargöra rättsläget införs ett förbud mot att använda insiderinformation till att med råd eller på annat sådant sätt föranleda någon annan till förvärv eller avyttring även för den tredje personkretsen. Medverkansbestämmelserna i 23 kap. brottsbalken skall dock fortfarande vara tillämpliga.

Enligt *punkten 1* i respektive paragraf, som utformats med beaktande av *Lagrådets* synpunkter, föreligger straffansvar för den som genom handel på värdepappersmarknaden för egen eller annans räkning förvärvar eller avyttrar sådana finansiella instrument som informationen rör. Motsvarande förbudsbestämmelse fanns i 4 § insiderlagen. För att uppnå

en bättre överensstämmelse med terminologin i insiderdirektivet, har begreppen "köpa eller sälja" bytts ut mot "förvärva eller avyttra". *Punkten 2* i paragraferna omfattar den som använder insiderinformation till att med råd eller på annat sätt föranleda någon annan till sådan handel som avses i punkten 1 och motsvarar den bestämmelse som fanns i 4 § första stycket insiderlagen. För ansvar krävs att informationen *används* av rådgivaren. Det betyder att det måste finnas ett samband mellan insiderinformationen och rådet. Ett råd som skulle ha fått samma innehåll även om rådgivaren inte haft tillgång till insiderinformation medför inte ansvar (se prop. 1995/96:215 s. 75 f). Underlåtenhet att lämna råd omfattas inte utan det straffbara området är begränsat till de fall då någon aktivt vidtar en åtgärd på ett sätt som kan jämföras med råd (se prop. 1995/96:215 s. 84). Att lämna uppgift om ett förestående förvärvserbjudande i det enda syftet att sätta uppgiftsmottagaren i stånd att utnyttja informationen till aktieköp eller aktieförsäljning kan vara jämförbart med lämnande av ett otillåtet råd (jfr prop. 1984/85:157 s. 87). För att ett brott skall komma till stånd krävs emellertid att tipsmottagaren föranleds att förvärva eller avyttra finansiella instrument.

För insiderbrott av normalgraden har böter utgått från straffskalan (se avsnitt 7.2). Straffet vid sådana brott är således fängelse i högst två år.

4 §

Bestämmelsen är ny och innebär att ett nytt brott – insiderförseelse – införs. Enligt bestämmelsen, som har kommenterats i avsnitt 7.3, skall dömas till ansvar även vid ringa fall av insiderbrott.

5 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 20 § andra stycket insiderlagen och behandlar i vilka fall ansvar kan ådömas för grovt insiderbrott.

6 §

Paragrafen motsvarar bestämmelserna i 20 § tredje stycket insiderlagen. Det har tidigare framhållits att det för en fungerande insiderlagstiftning är viktigt att överträdelse av förbud mot insiderhandel handläggs så snabbt och effektivt som möjligt. Mot bakgrund härav kan det inte längre anses vara motiverat att – såsom i insiderlagen – ha en förlängd preskriptionstid.

7 §

Paragrafen är ny och innebär att ett nytt brott – obehörigt röjande av insiderinformation – införs. Bestämmelsen, som har kommenterats i avsnitt 7.3, motsvarar artikel 3 a) i insiderdirektivet. För straffansvar krävs att röjandet skett obehörigen. Ansvar skall därför inte ådömas då röjandet sker som ett normalt led i fullgörande av tjänst, verksamhet eller åligganden. Något krav finns inte på att röjandet av informationen skall föranleda någon att förvärva eller avyttra finansiella instrument. Enligt

insiderdirektivet skall, såsom *Lagrådet* påpekat, bestämmelsen även omfatta den som får insiderinformation som rör ett aktiebolag i vilket han eller hon äger aktier. I paragrafens första stycke införs därför en ny andra mening med denna innebörd.

Såsom framhållits i avsnitt 7.3 skall meddelarfriheten och rätten till anonymitet enligt tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen äga företräde.

8 §

Paragrafens *första stycke* motsvarar i huvudsak 7 § insiderlagen och innehåller undantag från bestämmelserna i 2–6 §§. Undantaget i första stycket 4 har utformats i enlighet med *Lagrådets* synpunkter. Begreppen ”köpa eller sälja” har bytts ut mot ”förvärva eller avyttra”. Vidare används i bestämmelsen begreppet insiderinformation som finns definierat i 1 §. Orden ”köp- eller säljorder” har bytts ut mot ”uppdrag som lämnats företaget att förvärva eller avyttra finansiella instrument”.

Andra stycket motsvarar i huvudsak nuvarande 2 § andra stycket insiderlagen. I stycket har uppräknningen av de finansiella instrument som skall jämföras med aktie kompletterats med orden ”aktierelaterade finansiella instrument såsom”. Avsikten är att nya instrument som inte i dag omfattas av uppräknningen skall kunna omfattas av bestämmelsen. Det får dock endast vara fråga om finansiella instrument som har samma anknytning till en aktie som de i stycket uppräknade instrumenten (jfr bl.a. prop. 1984/85:157 s. 80 och prop. 1990/91:42 s. 77). Som exempel på ett sådant instrument kan nämnas kapitalandelslån. Se vidare även avsnitt 7.5.

Av de uppräknade finansiella instrumenten i andra stycket har i förhållande till uppräknningen i 2 § andra stycket insiderlagen begreppet ”emissionsbevis” ersatts av begreppet ”teckningsrätt”. Emissionsbevis omfattas emellertid fortfarande av bestämmelsen då uppräknningen även tar sikte på liknande aktierelaterade finansiella instrument vilket emissionsbevis utgör. Vidare har den i 2 § andra stycket sista meningen angivna bestämmelsen om utfärdande av köp- och säljoptioner tagits bort, eftersom dessa situationer ändå redan omfattas av handelsförbudet.

9 §

Paragrafen motsvarar straffbestämmelsen i 7 kap. 1 § lagen om handel med finansiella instrument.

För brott av normalgraden har böter utgått från straffskalan (se avsnitt 7.2). Straffet vid sådana brott är således fängelse i högst två år.

Även vid ringa fall av otillbörlig kurspåverkan skall det dömas till ansvar (se avsnitt 7.3). Straffet är böter eller fängelse i högst sex månader.

10 §

Paragrafen motsvarar 1 § andra stycket insiderlagen.

Paragrafen motsvarar 27 § insiderlagen. *Lagrådet* har påpekat att bestämmelsen saknar föreskrift om förverkande vid otillbörlig kurspåverkan, men anfört att en sådan skillnad kan vara sakligt motiverad eftersom otillbörlig kurspåverkan kan ha så många olika bakomliggande syften att vinsten av den många gånger kan vara svår att mäta. Lagrådets påpekande har i nu aktuellt lagstiftningsärende inte föranlett någon vidare åtgärd.

12 §

Paragrafens *första stycke* motsvarar 17 § insiderlagen och 6 kap. 1 § lagen om handel med finansiella instrument. Finansinspektionen skall övervaka att bestämmelserna i insiderstrafflagen följs (jfr avsnitt 5).

I *andra stycket* erinras om den frågerätt Finansinspektionen har för sin tillsyn över handeln på värdepappersmarknaden enligt 6 kap. 1 a § lagen om handel med finansiella instrument.

13 §

Paragrafen motsvarar 28 § insiderlagen och 6 kap. 4 § lagen om handel med finansiella instrument.

14 §

Paragrafen är ny och innebär att Finansinspektionen skall göra anmälan till åklagare så snart det finns anledning att anta att brott enligt lagen har begåtts. Finansinspektionen skall inte själv göra någon bedömning av om gärningen kan föranleda fällande dom. Gärningens allvar, om vårdslöshet eller uppsåt förelegat, vem som är ansvarig för överträdelsen i straffrättslig mening och liknande bedömningar skall ske i den efterföljande brottsutredningen. Bestämmelsen kommenteras närmare i avsnitt 5.3.

11.2 Förslaget till lag om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument

Prop. 1999/2000:109

1 §

Definitionerna i *punkterna 1 och 2* har hämtats från lagen om handel med finansiella instrument (jfr avsnitt 7.5) och definitionerna i *punkterna 5 och 6* har hämtats från insiderlagen. Ändringen av definitionen av moder- och dotterföretag har kommenterats i avsnitt 8.5.

Definitioner av värdepappersinstitut, börs och auktoriserad marknadsplats har förts in i *punkterna 3 och 4* (jfr avsnitt 8.6).

2 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 2 § andra och tredje stycket insiderlagen.

I *första stycket* har uppräkningsen av de finansiella instrument som skall jämföras med aktie kompletterats med orden ”aktierelaterade finansiella instrument såsom”. Avsikten är att nya instrument som inte i dag omfattas av uppräkningsen skall kunna omfattas av bestämmelsen. Det får dock endast vara fråga om finansiella instrument som har samma anknytning till en aktie som de i stycket uppräknade instrumenten (jfr bl.a. prop. 1984/85:157 s. 80 och prop. 1990/91:42 s. 77). Som exempel på ett sådant instrument kan nämnas kapitalandelslån. Se vidare avsnitt 7.5.

Av de uppräknade finansiella instrumenten i första stycket har i förhållande till uppräkningsen i 2 § andra stycket insiderlagen begreppet ”emissionsbevis” ersatts av begreppet ”teckningsrätt”. Andra emissionsbevis omfattas emellertid fortfarande av bestämmelsen då uppräkningsen även tar sikte på liknande aktierelaterade finansiella instrument vilket emissionsbevis utgör.

Andra stycket motsvarar 2 § tredje stycket insiderlagen.

3 §

Paragrafen motsvarar 8 § insiderlagen.

4 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 9 § insiderlagen, dock med undantag för 9 § sjätte stycket som återfinns i 10 §.

Aktiemarknadsbolag skall enligt *första stycket* andra meningen anmäla innehav av egna aktier. Denna anmälningsskyldighet trädde i kraft den 10 mars 2000 (se avsnitt 8.1). Enligt 1 kap. 7 § aktiebolagslagen (1975:1385) avses med egen aktie en aktie som innehas av aktiebolaget självt. Av nämnda bestämmelse framgår vidare bl.a. att en sådan aktie inte skall räknas med när det i lag eller bolagsordningen för giltigt beslut eller för utövande av befogenhet föreskrivs samtycke av ägare till en viss andel av aktierna. I aktiebolagslagen finns ytterligare särskilda bestämmelser om egna aktier, t.ex. att ett aktiebolag aldrig får teckna

egna aktier (7 kap. 1 § samma lag). Aktiemarknadsbolags anmälningsskyldighet avseende egna aktier avser endast aktier och således inte sådana aktierelaterade instrument som avses i 2 § första stycket. Undantaget i samma mening infördes samtidigt som nämnda anmälningsskyldighet för aktiemarknadsbolag.

Lagrådet har ansett att den i lagrådsremissen föreslagna delegationsregeln i paragrafens sista stycke torde avse föreskrift av verkställighetskaraktär. Regeringen har enligt *Lagrådet* rätt att besluta sådana föreskrifter med stöd av 8 kap. 13 § första stycket 1 regeringsformen, varför regeln är onödig och därför bör utgå. Delegationsregeln har därför inte tagits med i propositionens lagförslag.

Beträffande anmälningsskyldigheten har *Lagrådet* lämnat följande synpunkter. *Lagrådet* utgår från att anmälningar enligt 4 § kan göras till Finansinspektionen på elektronisk väg, t.ex. med användande av e-post, av vem som helst, ehuru det blir inspektionens uppgift att föra in dem i registret. Möjligheten för enskilda att göra anmälan med hjälp av teknisk överföring synes vara en nära nog nödvändig förutsättning för att den i 6 § föreslagna femdagarsfristen skall fungera i praktiken. Att anmälan enligt 4 § skall göras skriftligen utgör inte hinder för att tillåta anmälningar på elektronisk väg, bestyrkta med anmälarens digitala signatur eller liknande; skriftlighetskravet måste numera anses tillgodosett även om skriven text överförs med tekniska hjälpmedel.

Regeringen vill i detta sammanhang erinra om förslaget till lag om kvalificerade elektroniska signaturer (prop. 1999/2000:117).

5 §

Paragrafen motsvarar 10 § insiderlagen.

6 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 13 § insiderlagen.

I *första stycket* har tidsfristen för anmälningsskyldigheten kortats ned från 14 till fem dagar. Dessutom framgår det uttryckligen av samma stycke att anmälan skall ha kommit in till Finansinspektionen inom den angivna tidsfristen. Bestämmelsen har kommenterats i avsnitt 8.3.

7 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 14 § insiderlagen.

Av paragrafen framgår numera uttryckligen att även ändringar i insynställning skall anmälas till Finansinspektionen. Detta framgick tidigare endast genom uttalanden i förarbetena (se prop. 1990/91:42 s. 100).

Tidsfristen för anmälan i dessa fall skall, som angetts i avsnitt 8.3, även fortsättningsvis vara 14 dagar.

8 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 15 § insiderlagen.

Av paragrafen framgår numera uttryckligen att även ändringar i insynsställning skall anmälas till Finansinspektionen. Detta framgick tidigare endast genom uttalanden i förarbetena (se prop. 1990/91:42 s. 100.).

Tidsfristen för anmälan i dessa fall skall, som angetts i avsnitt 8.3, även fortsättningsvis vara 14 dagar.

9 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 16 § insiderlagen.

I *första stycket* har beteckningen insiderregister ersatts med insynsregister (se avsnitt 8.2).

10 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 9 § sjätte stycket insiderlagen.

11 §

Paragrafen motsvarar 11 § insiderlagen.

I *första stycket* har hänvisningen till handelsförbudet i 4 § insiderlagen tagits bort. Syftet med förteckningen skall dock vara detsamma som tidigare (se avsnitt 8.1). Någon ändring i sak är därför inte avsedd. Sålunda får regeringen besluta om att det vid en myndighet skall föras en förteckning över innehav av finansiella instrument avseende bl.a. ledamöterna i styrelsen, om det med hänsyn till tillgången på kurspåverkande information inom en myndighet är påkallat att en sådan förteckning förs. Det åligger således regeringen att avgöra om sådan kurspåverkande information finns vid en myndighet att det är påkallat att föra en sådan förteckning.

12 §

Paragrafen är ny. Bestämmelsen har kommenterats närmare i avsnitt 8.6.

I *första stycket* införs en skyldighet för den som är anställd eller uppdragstagare vid ett värdepappersinstitut, en börs eller en auktoriserad marknadsplats och som normalt kan antas ha tillgång till icke offentliggjord information om sådant förhållande som kan påverka kursen på finansiella instrument, att till arbetsgivaren skriftligen anmäla egna innehav av finansiella instrument och ändring i innehavet. Definitioner av aktuella institut finns i 1 §.

I *andra stycket* föreskrivs, i likhet med vad som gäller anmälningskyldigheten för de personer som har insynsställning i ett aktiemarknadsbolag, att vissa närståendes innehav skall likställas med den anmälningskyldiges egna. Kretsen av närstående begränsas emellertid vad gäller nu aktuell anmälningskyldighet till att avse endast make, sambo och omyndiga barn som står under den anmälningskyldiges vårdnad.

Paragrafen är ny. Bestämmelsen har kommenterats närmare i avsnitt 8.6.

Enligt *första stycket* åligger det värdepappersinstitut, börs och auktoriserad marknadsplats att föra en förteckning över sådana anmälningar över innehav av finansiella instrument som gjorts med stöd av 12 §.

Om ett värdepappersinstitut underlåter att föra en sådan förteckning som avses i första stycket, får Finansinspektionen enligt *andra stycket* förelägga institutet att göra rättelse. Vidtas inte rättelse kan inspektionen vidta andra sanktioner som står till förfogande, såsom exempelvis att föreskriva vite eller meddela varning.

14 §

Paragrafen är ny och innebär att regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela föreskrifter om vilka som är anmälningsskyldiga enligt 12 §, dvs. vilka personkategorier som omfattas av förteckningen. Vidare får föreskrifter även meddelas om vad en förteckning enligt 13 § skall innehålla.

15 §

Paragrafen motsvarar 7 a § insiderlagen.

Förbudet mot korttidshandel gäller enligt *andra stycket punkten 2* numera även aktiemarknadsbolag som förvärvar egna aktier. Denna ändring trädde i kraft den 10 mars 2000 (se avsnitt 8.1).

Undantaget i *sista stycket* infördes samtidigt som förbudet mot korttidshandel för aktiemarknadsbolagens förvärv av egna aktier infördes i *andra stycket punkten 2*.

De som i huvudsak omfattas av förbudet mot korttidshandel är sådana personer som har insynsställning enligt 3 § första stycket 1–3. Anmälningsskyldigheten för dessa personer omfattar förvärv och avyttringar såväl på värdepappersmarknaden som utanför denna. Förbudet mot korttidshandel avser därför förvärv och avyttringar såväl på som utanför värdepappersmarknaden.

16 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 7 b § insiderlagen.

I *första stycket punkten 1* har ett förtydligande gjorts som innebär att aktier får överlåtas till marknadskurs om den är lägre än anskaffningskursen.

17 §

Paragrafen motsvarar 17 § insiderlagen.

Paragrafen motsvarar i huvudsak 18 § insiderlagen. Vissa redaktionella ändringar har gjorts till följd av att en del av frågerätten enligt 18 § insiderlagen även avser utredningar om insiderbrottslighet och inte nu aktuella överträdelser. Frågerätten enligt denna paragraf får användas endast för att utreda överträdelser enligt denna lag (se avsnitt 5.4).

Lagrådet har påpekat att det av *punkten 4* i lagrådsremissens förslag framgår att Finansinspektionens frågerätt skall gälla i förhållande till ”myndighet”. Med myndighet menas i regeringsformen regeringen, domstol eller förvaltningsmyndighet. *Lagrådet* har ifrågasatt om inspektionen verkligen skall ha en på lag grundad rätt att få ut uppgifter från regeringen eller domstolarna. Om detta inte heller skulle vara avsikten, bör ordet ”myndighet” i punkten 4 enligt *Lagrådet* bytas ut mot ”annan förvaltningsmyndighet”.

Rätten för Finansinspektionen att få de uppgifter som den behöver för sin utredning från myndighet infördes vid tillkomsten av insiderlagen. Av förarbetena framgår inte annat än att avsikten synes ha varit att uppgifter skulle kunna erhållas från bl.a. Sveriges riksbank, Riksgäldskontoret, kommuner och statliga verk (prop. 1990/91:42 s. 101). Punkten 4 har därför utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

19 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 19 § insiderlagen.

I paragrafen har införts en möjlighet för Finansinspektionen att även sätta ut vite om ett institut enligt 13 § andra stycket underlåter att föra förteckning över anmälningsskyldigas innehav.

Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag. Inspektionen bör enligt *Lagrådet* därvid vara oförhindrad att föreskriva vite redan i sitt första föreläggande, vilket den föreslagna formuleringen i lagrådsremissen inte tycks ge stöd för.

20–24 §§

Paragraferna motsvarar i huvudsak 21–25 §§ insiderlagen.

25 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 26 § insiderlagen.

I *första stycket* hänvisas till den allmänna bestämmelsen om överklagande hos allmän förvaltningsdomstol som finns i 22 a § förvaltningslagen (1986:223).

26 §

Paragrafen motsvarar 28 § insiderlagen.

11.3 Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen
(1980:100)

Prop. 1999/2000:109

1 kap. 4 §

Ändringarna i *andra stycket* innebär att hänvisningen till insiderlagen ersätts av en hänvisning till insiderstrafflagen och att ett tillägg görs i anledning av att ett nytt brott – obehörigt röjande av insiderinformation – införs i samma lag.

5 kap. 1 §

Första stycket punkten 5 har ändrats till följd av att bestämmelserna om insiderbrottslighet och otillbörlig kurspåverkan numera finns i insiderstrafflagen.

8 kap. 5 §

Tredje stycket har ändrats till följd av att insiderlagen har ersatts av insiderstrafflagen och lagen om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument.

6 kap. 1 a §

Paragrafen är ny. Bestämmelsen har kommenterats i avsnitt 5.4.

Genom denna frågerätt ges Finansinspektionen rätt att inhämta uppgifter från de flesta aktörerna på värdepappersmarknaden. *Finansinspektionen* anser i sitt yttrande att nuvarande frågerätt i insiderlagen bör begränsas, eftersom frågerätten i dag omfattar den som det finns anledning att anta har gjort en överträdelse av en straffbestämmelse. En modifierad frågerätt bör enligt inspektionen föreskriva att inspektionen har rätt att av den som förvärvat eller avyttrat finansiella instrument få de uppgifter som inspektionen behöver för sin marknadsövervakning och tillsyn.

Frågerätten enligt 18 § insiderlagen vänder sig i punkten 1 mot den som det finns anledning anta har gjort överträdelsen och i punkten 9 mot någon annan som köpt eller sålt finansiella instrument, om det finns anledning anta att köpet eller försäljningen föranletts av otillåtet råd eller annan sådan åtgärd som avses i 4 § (förbudet mot insiderhandel). Sådan frågerätt är enligt regeringens mening av brottsutredande karaktär. Eftersom Finansinspektionens roll i den utredande verksamheten är rent tillsynsinriktad och då den utredande verksamheten inte får syfta till att utreda brott (se avsnitt 5.4), bör det inte råda några oklarheter om denna gränsdragning. En allmän frågerätt mot de som förvärvat eller avyttrat finansiella instrument kan komma att avse en person som har gjort sig skyldig till en överträdelse av straffbestämmelserna. Den frågerätt som inspektionen skall erhålla för sin tillsyn över handeln på värdepappersmarknaden bör därför utformas på det sättet att flertalet av de aktörer på värdepappersmarknaden som kan antas ha viktig informationen för utövandet av inspektionens tillsyn omfattas.

Frågerätten motsvarar i stort den frågerätt som Finansinspektionen enligt 18 § insiderlagen har i dag, dock med undantag för punkterna 1 och 9. En skillnad finns emellertid avseende frågerätten enligt punkten 3. Här omfattas även större ägare till sådant aktiebolag eller sådan annan juridisk person som avses i punkterna 1 och 2. Med större ägare avses i detta sammanhang en ägare som äger 10 procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster i eller på grund av sitt innehav har ett väsentligt inflytande över ledningen av aktiebolaget eller den juridiska personen.

Frågerätten enligt punkten 4 har utformats i enlighet med Lagrådets förslag (se författningsskomentaren till 18 § lagen om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument).

6 kap. 3 §

I en ny *punkt 4* ges Finansinspektionen möjlighet att använda sig av vite i vissa fall då någon inte fullgör skyldighet att lämna uppgifter enligt 1 a § samma kapitel. Se vidare avsnitt 8.6.

Ändringarna innebär att kapitlet skall upphöra att gälla till följd av att bestämmelserna i 1 och 2 §§ flyttas över till insiderstrafflagen.

11.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:981) om värdepappersrörelse

Prop. 1999/2000:109

3 kap. 10 §

Ändringen i *första stycket* innebär att hänvisningen till insiderlagen ersätts av en hänvisning till insiderstrafflagen.

6 kap. 1 §

I ett nytt *andra stycke* erinras om den frågerätt Finansinspektionen har för sin tillsyn över handeln på värdepappersmarknaden enligt 6 kap. 1 a § lagen om handel med finansiella instrument.

7 kap. 1 §

I *första stycket* har ett tillägg gjorts beträffande normbeslut, dvs. föreskrifter som Finansinspektionen meddelat med stöd av bemyndiganden i lagen. I den nya bestämmelsen görs undantag från regeln om att överklagande skall ske hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut i normgivningsärenden är normalt av sådant slag att de inte lämpar sig för domstolsprövning. Sådana beslut skall i stället överklagas till regeringen med stöd av verksförordningen (1995:1322).

11.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet Prop. 1999/2000:109

11 kap. 1 §

I ett nytt *andra stycke* erinras om den frågerätt Finansinspektionen har för sin tillsyn över handeln på värdepappersmarknaden enligt 6 kap. 1 a § lagen om handel med finansiella instrument.

11.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument Prop. 1999/2000:109

8 kap. 3 §

Första stycket har ändrats till följd av att insiderlagstiftningen har delats upp på två lagar samt att bestämmelserna om otillbörlig kurspåverkan har flyttats över från lagen om handel med finansiella instrument till insiderstrafflagen. Finansinspektionen har i paragrafen getts möjlighet att inhämta uppgifter från en central värdepappersförvarare för att kunna övervaka att bestämmelserna i insiderstrafflagen följs. Åklagare har liksom enligt nu gällande bestämmelser rätt att inhämta uppgifter om det finns anledning att anta att brott har begåtts. Inspektionens möjligheter att inhämta uppgifter från central värdepappersförvarare i ärenden rörande lagen om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument är liksom nu gällande bestämmelser knutna till att det finns anledning att anta att en överträdelse av bestämmelserna har skett.

Tredje stycket har ändrats till följd av att bestämmelserna om anmälningsskyldighet m.m. flyttats över från insiderlagen till lagen om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument och att beteckningen på nuvarande insiderregistret ändras till insynsregister (se avsnitt 8.2).

1 Förslag till lag om brott på värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs följande.

Definitioner

1 § I denna lag förstås med

1. *insiderinformation*: information om en icke offentliggjord omständighet som är ägnad att väsentligt påverka kursen på finansiella instrument,

2. *handel på värdepappersmarknaden*: handel på börs eller annan organiserad marknadsplats med eller genom någon som yrkesmässigt bedriver sådan verksamhet som avses i 1 kap. 3 § första stycket 1–5 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,

3. *finansiellt instrument*: fondpapper och derivatinstrument,

4. *fondpapper*: aktie och obligation samt sådan annan delägar rätt eller fordringsrätt som är utgiven för allmän omsättning och andel i värdepappersfond,

5. *derivatinstrument*: annan rättighet eller förpliktelse än fondpapper som är ägnad att omsättas på värdepappersmarknaden.

Med aktie jämställs ett finansiellt instrument som ger eller kan ge rätt eller skyldighet att förvärva eller överlåta aktie, eller att erhålla eller utge ett belopp som bestäms med hänsyn till värdet på aktien. Kapitalandelslån och vinstandelslån som har getts ut av ett aktiebolag skall jämföras med av bolaget utgiven aktie, om lånet är ett finansiellt instrument.

Insiderbrotten

2 § Den som har insiderinformation på grund av anställning, uppdrag eller annan befattning och som

1. för egen eller annans räkning på värdepappersmarknaden förvärvar eller avyttrar sådana finansiella instrument som informationen rör, eller

2. använder informationen till att med råd eller på annat sådant sätt föranleda annan till förvärv eller avyttring som avses i 1, döms för *insiderbrott* till fängelse i högst två år.

Detsamma gäller den som äger aktier i det företag som insiderinformation rör, om han har fått informationen på grund av aktieinnehavet.

För insiderbrott döms också den som i annat fall

1. fått insiderinformation som röjts av någon som avses i första eller andra stycket eller som kommit ut obehörigen, och

2. för egen eller annans räkning på värdepappersmarknaden förvärvar eller avyttrar sådana finansiella instrument som informationen rör.

3 § Är brott som avses i 2 § att anse som ringa, döms för *insiderförseelse* till böter eller fängelse i högst sex månader.

För insiderförseelse döms även den som har insiderinformation på grund av anställning, uppdrag eller annan befattning och som obehörigen röjer informationen.

4 § Är brott som avses i 2 § med hänsyn till affärens omfattning och övriga omständigheter grovt, döms för *grovt insiderbrott* till fängelse lägst sex månader och högst fyra år.

5 § Begår någon av grov oaktsamhet en gärning som anges i 2 §, skall han dömas för *vårdslöst insiderförfarande* till böter eller fängelse i högst ett år.

Utän hinder av 35 kap. 1 § brottsbalken får påföljd dömas ut, om den misstänkte häktats eller erhållit del av åtal för brottet inom fem år från det att gärningen begicks.

6 § Till ansvar enligt 2–5 §§ skall inte dömas

1. vid förvärv eller avyttring av andra finansiella instrument än aktier som görs utan att insiderinformation används,

2. vid förvärv av finansiella instrument, om insiderinformationen är ägnad att sänka kursen på instrumentet,

3. vid avyttring av finansiella instrument, om insiderinformationen är ägnad att höja kursen på instrumentet,

4. vid fullgörande av uppgifter som åligger någon på grund av vad som föreskrivits i lag eller annan författning,

5. när någon tillgodogör sig rättighet eller fullgör förpliktelse på grund av innehav av finansiellt instrument,

6. när en befattningshavare hos företag som driver värdepappersrörelse med stöd av 1 kap. 3, 3 c eller 3 d § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse

– fullgör uppdrag som lämnats företaget att förvärva eller avyttra finansiella instrument, eller

– fullgör verksamhet som följer av avtal om att upprätthålla en marknad i finansiella instrument, utan användande av insiderinformation,

7. vid förvärv av aktier som syftar till att leda till ett offentligt erbjudande till en vidare krets av aktieägare, om insiderinformationen endast utgörs av information om erbjudandet.

Otillbörlig kurspåverkan

7 § Den som, vid handel på värdepappersmarknaden, i avsikt att otillbörligt påverka priset vid allmän omsättning av finansiella instrument

1. sluter avtal eller företar annan rättshandling för skens skull,

2. i hemlighet förenar överlåtelse av finansiella instrument med utfästelse att senare förvärva dessa till visst lägsta pris eller med villkor som begränsar rätten till fortsatt överlåtelse eller annars är avsedda att undandra instrumenten allmän omsättning,

döms för *otillbörlig kurspåverkan* till fängelse i högst två år eller, om brottet är ringa till böter eller fängelse i högst sex månader.

Detsamma gäller, om någon, i annat fall än som avses i första stycket, vid handel på värdepappersmarknaden i avsikt att otillbörligt påverka priset vid allmän omsättning av finansiella instrument ingår köp- eller

säljaval, lämnar anbud om slutande av sådant avtal, vidtar annan Prop. 1999/2000:109
liknande åtgärd eller föranleder någon annan till sådan rättshandling och Bilaga 1
åtgärden är ägnad att vilseleda köpare och säljare av finansiella
instrument.

Är brottet med hänsyn till omfattningen av kurspåverkan eller övriga
omständigheter att anse som grovt, skall dömas till fängelse i lägst sex
månader och högst fyra år.

Gemensamma bestämmelser

8 § Ansvar enligt denna lag skall inte dömas ut, om gärningen är belagd
med strängare straff i brottsbalken.

9 § Ansvar enligt denna lag skall inte dömas ut vid affärer som genom-
förs för Sveriges riksbanks eller Riksgäldskontorets räkning.

Förverkande

10 § Vinning av brott enligt 2–5 §§ skall förklaras förverkad, om det inte
är oskäligt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

Härigenom föreskrivs följande.

Definitioner

1 § I denna lag förstås med

1. *finansiellt instrument*: fondpapper och derivatinstrument,
2. fondpapper: aktie och obligation samt sådan annan delägarrätt eller fordringsrätt som är utgiven för allmän omsättning och andel i värdepappersfond,
3. *derivatinstrument*: annan rättighet eller förpliktelse än fondpapper som är ägnad att omsättas på värdepappersmarknaden,
4. *aktiemarknadsbolag*: svenskt aktiebolag som utgivit aktier vilka är noterade vid en börs eller auktoriserad marknadsplats,
5. *moder- och dotterföretag*: vad som anges i 1 kap. 5 och 6 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) om moderbolag och dotterföretag, varvid vad som sägs om moderbolag skall tillämpas även på andra juridiska personer än aktiebolag. Om två juridiska personer äger så många aktier eller andelar i en annan svensk eller utländsk juridisk person att de har hälften var av rösterna för samtliga aktier eller andelar, är vid tillämpningen av denna lag de förstnämnda juridiska personerna att jämställa med moderföretag och den sistnämnda att jämställa med dotterföretag.

2 § Med aktie jämställs ett finansiellt instrument som ger eller kan ge rätt eller skyldighet att förvärva eller överlåta aktie, eller att erhålla eller utge ett belopp som bestäms med hänsyn till värdet på aktien. Kapitalandelslån och vinstandelslån som har getts ut av ett aktiebolag skall jämföras med av bolaget utgiven aktie, om lånet är ett finansiellt instrument

Om finansiella instrument ägs av två eller flera med samäganderätt, skall en delägare vid tillämpningen av denna lag anses vara ägare till så många av instrumenten som svarar mot hans lott i det samfällda innehavet.

Anmälningsskyldighet

Insynsställning

3 § Följande fysiska personer anses enligt denna lag ha insynsställning i ett aktiemarknadsbolag:

1. ledamot eller suppleant i bolagets eller dess moderföretags styrelse,
2. verkställande direktör eller vice verkställande direktör i bolaget eller dess moderföretag,
3. revisor eller revisorssuppleant i bolaget eller dess moderföretag,
4. bolagsman i ett handelsbolag som är bolagets moderföretag, dock inte kommanditdelägare,
5. innehavare av annan ledande befattning i eller annat kvalificerat uppdrag av stadigvarande natur för bolaget eller dess moderföretag, om befattningen eller uppdraget normalt kan antas medföra tillgång till icke

offentliggjord information om sådant förhållande som kan påverka kursen på aktierna i bolaget,

6. befattningshavare eller uppdragstagare enligt 1–3 eller annan ledande befattningshavare i ett dotterföretag, om denne normalt kan antas få tillgång till icke offentliggjord information om sådant förhållande som kan påverka kursen på aktierna i bolaget,

7. den som äger aktier i bolaget, motsvarande minst tio procent av aktiekapitalet eller av röstetalet för samtliga aktier i bolaget, eller äger aktier i denna omfattning tillsammans med sådan fysisk eller juridisk person som är aktieägaren närstående på det sätt som anges i 5 § första stycket.

Finansinspektionen skall på begäran av aktiemarknadsbolaget eller dess moderföretag pröva frågan, om en befattningshavare eller uppdragstagare har en sådan ledande ställning eller ett sådant kvalificerat uppdrag som avses i första stycket 5 eller 6.

Anmälningsskyldighet för personer med insynsställning

4 § Den som har insynsställning i ett aktiemarknadsbolag skall skriftligen anmäla innehav av aktier i bolaget och ändring i innehavet till Finansinspektionen. Sådan anmälan skall också göras av ett aktiemarknadsbolag som innehar egna aktier.

Vad som sägs i första stycket andra meningen skall inte tillämpas vid innehav av egna aktier med stöd av 4 kap. 5 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

Finansinspektionen kan medge befrielse från anmälningsskyldigheten om motsvarande uppgifter kan erhållas på annat sätt.

Anmälningsskyldigheten gäller dock inte

1. innan den som avses i 3 § första stycket 5 eller 6 tagit emot under rättelse enligt 7 eller 8 §,

2. om innehavet inte uppgår till 200 aktier eller, om innehavet avser värdepapper som enligt 2 § första stycket likställs med aktier, understiger ett marknadsvärde motsvarande 50 000 kronor,

3. om ändring i innehavet efter den senast gjorda anmälingen inte uppgår till 200 aktier eller, om ändringen avser värdepapper som enligt 2 § första stycket likställs med aktier, understiger ett marknadsvärde motsvarande 50 000 kronor,

4. om ökning i innehavet föranletts av fondemission eller av att akties nominella belopp sänkts genom att aktien delats upp,

5. interimisbevis som erhållits i utbyte mot annat värdepapper som avses i 2 § första stycket.

Av 5 § framgår att anmälningsskyldigheten omfattar även vissa närståendes aktieinnehav.

Uppgifter som skall anmälas enligt denna paragraf får efter tillstånd av Finansinspektionen föras över till insynsregistret genom automatisk databehandling. Sådant tillstånd får ges endast till den som är förvaltare enligt 3 kap. 7 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen Prop. 1999/2000:109 får närmare föreskriva vad en anmälan enligt första stycket skall Bilaga 1 innehålla.

5 § Vid tillämpning av 4 § första stycket första meningen skall följande aktier i aktiemarknadsbolaget likställas med den anmälningsskyldiges egna, nämligen sådana som ägs av

1. make eller sambo till den anmälningsskyldige,
2. omyndiga barn som står under den anmälningsskyldiges vårdnad,
3. juridisk person vars verksamhet den anmälningsskyldige har ett väsentligt inflytande över och i vilken den anmälningsskyldige eller någon som avses i 1 eller 2 eller flera av dem tillsammans innehar
  - ägarandel, uppgående till tio procent eller mer av aktiekapitalet eller av andelarna, eller
  - ekonomisk andel, innefattande rätt att uppbära tio procent eller mer av avkastningen, eller
  - röstandel, uppgående till tio procent eller mer av röstetalet för samtliga aktier eller av röstetalet hos det högsta beslutande organet,
4. juridisk person vars verksamhet den anmälningsskyldige har ett väsentligt inflytande över och i vilken den anmälningsskyldige eller någon som avses i 1–3 eller flera av dem tillsammans innehar en sådan ägarandel, ekonomisk andel eller röstandel som avses i 3.

Om flera personer är anmälningsskyldiga för samma aktieinnehav eller för ändring i innehavet, behöver anmälan endast göras av en av dem.

6 § Anmälan enligt 4 § om aktieinnehav eller ändring i innehavet skall göras senast fem dagar efter det att

1. aktie i bolaget noterats vid en börs eller auktoriserad marknadsplats,
2. insynsställning uppkommit enligt 3 § första stycket 1–4 eller 7 eller den som omfattas av 3 § första stycket 5 eller 6 tagit emot underrättelse enligt 7 eller 8 §,
3. den anmälningsskyldige förvärvat eller överlåtit aktier i bolaget eller annan ändring skett i aktieinnehavet, eller
4. den anmälningsskyldige fått vetskap om att närstående, som avses i 5 §, innehar, förvärvat eller överlåtit aktier i bolaget eller att annan ändring skett i den närståendes aktieinnehav.

7 § Ett aktiemarknadsbolag skall anmäla till Finansinspektionen vilka personer som har insynsställning i bolaget eller dess dotterföretag enligt 3 § första stycket 1–3, 5 och 6 senast fem dagar från det att insynsställningen uppkom. Aktiemarknadsbolaget skall samtidigt skriftligen underrätta personer med insynsställning enligt 3 § första stycket 5 eller 6 om anmälan.

8 § Ett aktiemarknadsbolags moderföretag skall anmäla till Finansinspektionen vilka personer i moderföretaget som har insynsställning enligt 3 § första stycket 1–5 senast fem dagar från det att insynsställningen uppkom. Moderföretaget skall samtidigt skriftligen underrätta personer med insynsställning enligt 3 § första stycket 5 om anmälan.

9 § Finansinspektionen skall föra eller låta föra register (*insynsregister*) Prop. 1999/2000:109
över anmälningar som gjorts enligt 4, 7 och 8 §§ eller, i fall som avses i 4 Bilaga 1
§ tredje stycket, över däremot svarande uppgifter som lämnats från annat
register.

Uppgifter som inte längre omfattas av anmälningsskyldighet får avföras ur registret. Uppgifterna skall dock bevaras i minst tio år efter det att de avförts.

Registret skall föras med hjälp av automatisk databehandling. Finansinspektionen är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen (1998:204) för den behandling av personuppgifter som sker i registret. Inspektionen skall på lämpligt sätt underrätta de registrerade om registret.

Registret skall vara offentligt.

Anmälningsskyldighet inom myndigheter och kommuner

10 § Om det med hänsyn till tillgången på kurspåverkande information inom en myndighet är påkallat, får regeringen besluta att det vid myndigheten skall föras en förteckning över innehav av finansiella instrument avseende ledamöterna i styrelsen samt de arbetstagare, uppdragstagare eller andra funktionärer som myndigheten bestämmer med hänsyn till deras särskilda insynsställning.

En kommun har motsvarande befogenhet som avses i första stycket i fråga om ledamöter och ersättare i kommunala organ samt arbetstagare, uppdragstagare och andra funktionärer hos kommunen.

Den som omfattas av en förteckning enligt denna paragraf skall till myndigheten skriftligen anmäla sitt innehav av finansiella instrument och ändringar i innehavet.

Förbud mot korttidshandel

Förbudsbestämmelse

11 § Om den som enligt 3 § första stycket 1–3 har insynsställning i ett aktiemarknadsbolag förvärvar aktier i bolaget, får aktier av samma slag upp till motsvarande antal överlätas mot vederlag tidi-gast tre månader efter förvärvet.

Detsamma gäller för

1. fysiska och juridiska personer som förvärvar aktier i aktiemarknadsbolaget och vilkas aktier enligt 5 § skall likställas med aktier som innehas av personer som avses i första stycket, samt
2. aktiemarknadsbolag som förvärvar egna aktier.

Vad som sägs i andra stycket 2 skall inte tillämpas vid förvärv av egna aktier med stöd av 4 kap. 5 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse eller när en tidigare avyttring föreskrivs i lag.

Undantag från förbudet

12 § Utan hinder av 11 § får

1. aktier överlätas till marknadskurs om den är lägre än anskaffningskursen,

2. aktier överlåtas enligt villkoren i ett offentligt erbjudande om köp av aktier, Prop. 1999/2000:109
Bilaga 1
3. överlåtelse ske av tilldelade emissionsrätter.

Om det finns synnerliga skäl, får Finansinspektionen medge ytterligare undantag från förbudet enligt 11 §.

Tillsyn

13 § Finansinspektionen övervakar efterlevnaden av bestämmelserna i denna lag.

14 § Om det finns anledning anta att en bestämmelse i denna lag har överträtts, har Finansinspektionen rätt att få de uppgifter som den behöver för sin utredning från

1. den som det finns anledning anta har gjort överträdelsen,
2. ett aktiebolag eller en juridisk person i övrigt vars finansiella instrument överträdelsen gäller,
3. moderföretaget till det aktiebolag eller den juridiska person som avses i 2,
4. myndighet,
5. börs, auktoriserad marknadsplats eller clearingorganisation enligt 1 kap. 4 § lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet,
6. borsmedlem eller clearingmedlem enligt 1 kap. 4 § lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet eller kontoförande institut enligt 3 kap. 1 § lagen (1999:1479) om kontoföring av finansiella instrument,
7. någon som driver värdepappersrörelse med stöd av 1 kap. 3, 3 c eller 3 d § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur uppgiftsskyldigheten skall fullgöras.

15 § Om någon inte fullgör sin skyldighet enligt 14 § första stycket 2–3 eller 5–7, får Finansinspektionen förelägga vite.

Avgifter

16 § Finansinspektionen skall besluta att en särskild avgift skall tas ut, om någon

1. underlåter att inom föreskriven tid göra anmälan enligt 4, 7 eller 8 §,
2. lämnar oriktig eller vilseledande uppgift vid fullgörande av anmälningskyldighet enligt någon av nämnda paragrafer eller vid fullgörande av uppgiftsskyldighet som avses i 14 § första stycket 2, 3, 5 och 6,
3. överlåter aktier i strid mot 11 §.

17 § Särskild avgift beräknas enligt följande,

1. vid underlåtenhet att göra anmälan enligt 4 § eller när oriktig eller vilseledande uppgift har lämnats vid fullgörande av anmälningskyldighet enligt samma paragraf: 10 procent av vederlaget för aktierna eller, om vederlag inte har utgått, 15 000 kronor,

2. vid underlåtenhet att göra anmälan eller lämna uppgifter enligt 7 Prop. 1999/2000:109 eller 8 § eller när oriktig eller vilseledande uppgift har lämnats vid fullgörande av anmälningsskyldighet enligt samma paragrafer: 15 000 kronor, Bilaga 1

3. när oriktig eller vilseledande uppgift har lämnats vid fullgörande av uppgiftsskyldighet som avses i 14 § första stycket 2, 3, 5 eller 6: 15 000 kronor,

4. vid överträdelse av 11 §: 90 procent av skillnaden mellan inköps- och försäljningspriset.

Avgift enligt första stycket 1 eller 4 skall uppgå till lägst 15 000 och högst 350 000 kronor.

18 § Särskild avgift tas ut av den som enligt bestämmelse som avses i 16 § 1 och 2 är skyldig att göra anmälan eller lämna uppgift som där åsyftas eller, såvitt avser 16 § 3, inte får överlåta aktier inom viss tid efter förvärvet.

Innan beslut om särskild avgift meddelas skall den berörde ges tillfälle att yttra sig i ärendet hos Finansinspektionen. Beslut om att ta ut avgift får inte meddelas, om den berörde inte senast två år från det att lagöverträdelsen ägde rum har delgetts upplysning om att frågan om särskild avgift har tagits upp av inspektionen.

19 § Om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller det annars finns synnerliga skäl, får särskild avgift efterges helt eller delvis.

20 § Särskild avgift skall betalas till Finansinspektionen och tillfaller staten. Bestämmelser om indrivning av sådan avgift finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar. Vid indrivning får verkställighet ske enligt utsökningsbalken.

Överklagande

21 § Finansinspektionens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Inspektionen får i fråga om annat beslut än sådant som gäller särskild avgift förordna att beslutet skall gälla omedelbart.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Kostnad för tillsyn

22 § För att bekosta Finansinspektionens övervakning enligt denna lag skall de institut som står under inspektionens tillsyn betala årliga avgifter enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar.

Undantag

23 § Vad som sägs i denna lag skall inte tillämpas vid affärer som genomförs för Sveriges riksbanks eller Riksgäldskontorets räkning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

Prop. 1999/2000:109
Bilaga 1

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:980) om handel
med finansiella instrument

Prop. 1999/2000:109
Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:980) om handel med
finansiella instrument

dels att 7 kap. 1 och 2 §§ skall upphöra att gälla,
dels att nuvarande 8 kap. skall betecknas 7 kap.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

Härigenom föreskrivs att i fråga om lagen (1991:981) om värdepappersfonder

dels att 3 kap. 10 § och 7 kap. 1 § skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas tre nya paragrafer, 4 kap. 6–8 §§, samt närmast före 4 kap. 6 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap

10 §¹

Om ett svenskt värdepappersinstitut organiserar handel i finansiella instrument skall institutet övervaka handeln och kursbildningen och se till att handeln inte sker i strid med *insiderlagen* (1990:1342) andra författningar eller god sed på värdepappersmarknaden.

Första stycket gäller inte om övervakning sker enligt 4 kap. 2 § andra stycket eller 7 kap. 2 § första stycket lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om övervakningen av handeln och kursbildningen vid ett värdepappersinstitut.

Om ett svenskt värdepappersinstitut organiserar handel i finansiella instrument skall institutet övervaka handeln och kursbildningen och se till att handeln inte sker i strid med *lagen om brott på värdepappersmarknaden*, andra författningar eller god sed på värdepappersmarknaden.

4 kap.

Anmälningsskyldighet för innehav av finansiella instrument

6 §

Den som är uppdragstagare eller anställd i ett svenskt värdepappersinstitut och som normalt kan antas ha tillgång till icke offentliggjord information om sådant förhållande som kan påverka kursen på finansiella instrument, skall till arbetsgivaren skriftligen anmäla innehav av finansiella instrument och ändring i innehavet.

---

¹ Senaste lydelse 1998:266.

7 §

Ett värdepappersinstitut skall föra en förteckning över sådana anmälningar över innehav av finansiella instrument som gjorts enligt 6 §.

Om ett värdepappersinstitut underlåter att föra en sådan förteckning som avses i första stycket, skall Finansinspektionen förelägga institutet att göra rättelse.

8 §

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela föreskrifter om vilka som är anmälningsskyldiga enligt 6 § och vad en förteckning enligt 7 § skall innehålla.

7 kap.1 §²

Finansinspektionens beslut enligt 6 kap. 6 § och 10 § andra stycket får inte överklagas.

Beslut som Finansinspektionen meddelar med stöd av 1 kap. 3 §, 2 kap. 3 och 7 §§, 3 kap. 4 § och 6 kap. 9 § får överklagas hos kammarrätten.

Andra beslut som inspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas hos länsrätten. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten av länsrättens avgörande.

Andra beslut som inspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas hos länsrätten. *Detta gäller dock inte beslut som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten av länsrättens avgörande.

Inspektionen får bestämma att ett beslut om förbud eller föreläggande enligt 6 kap. 7 eller 8 § eller om återkallelse enligt 9 § skall gälla omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

---

² Senaste lydelse 1995:86.

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 2 § lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.
2 §¹

En börs skall ha ändamålsenliga regler för hur handeln vid börsen skall gå till.

Börsen skall övervaka handeln och kursbildningen vid börsen och se till att handeln sker i överensstämmelse med denna lag och andra författningar samt med god sed på värdepappersmarknaden.

Börsen är skyldig att på begäran av Finansinspektionen ge *inspektionen* terminalåtkomst till sitt system för övervakningen av handeln och kursbildningen.

Börsen är skyldig att på begäran av Finansinspektionen *eller Ekobrottsmyndigheten* ge *myndigheten* terminalåtkomst till sitt system för övervakningen av handeln och kursbildningen.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om övervakningen av handeln och kursbildningen vid en börs.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

---

¹ Senaste lydelse 1998:261.

Förteckning över remissinstanser som lämnat svar på Ds 2000:4 Ny insiderlagstiftning, m.m.

Prop. 1999/2000:109
Bilaga 2

Justitieombudsmannen, Sveriges riksbank, Svea hovrätt, Kammarrätten i Stockholm, Stockholms tingsrätt, Datainspektionen, Ekobrottsmyndigheten, Finansinspektionen, Konkurrensverket, Riksgäldskontoret, Rikspolisstyrelsen, Riksrevisionsverket, Riksskatteverket, Riksåklagaren, Allmänna pensionsfonden; Första-tredje fondstyrelserna, Allmänna pensionsfonden; Sjätte fondstyrelsen, Aktiefrämjandet, Finansbolagens Förening, Fondbolagens Förening, Föreningen Auktoriserade Revisorer FAR, SACO Sveriges Akademikers Centralorganisation, Stockholms Handelskammare, Uppsala universitet; juridiska fakultetsnämnden, Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF), Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen, Sveriges Advokatsamfund, Sveriges Aktiesparares Riksförbund, Sveriges Finansanalytikers Förening, Sveriges Försäkringsförbund, Sveriges Industriförbund, Tjänstemännens Centralorganisation (TCO), VPC AB, OM Stockholmsbörsen AB, AktieTorget Aktiebolag, Alfred Berg Holding AB, Alfred Berg Fondkommission AB, Brottsförebyggande rådet (BRÅ), Finansförbundet, Åklagarmyndigheten i Göteborg, Åklagarmyndigheten i Malmö, Åklagarmyndigheten i Västerås.

Förslag till lag om brott på värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs följande.

Definitioner

1 § I denna lag förstås med

1. *insiderinformation*: information om en icke offentliggjord eller inte allmänt känd omständighet som är ägnad att väsentligt påverka kursen på finansiella instrument,

2. *handel på värdepappersmarknaden*: handel på börs eller någon annan organiserad marknadsplats eller handel med eller genom någon som yrkesmässigt bedriver sådan verksamhet som avses i 1 kap. 3 § första stycket 1–5 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,

3. *finansiellt instrument*: fondpapper och annan rättighet eller förpliktelse avsedd för handel på värdepappersmarknaden,

4. *fondpapper*: aktie och obligation samt sådana andra delägarrätter eller fordringsrätter som är utgivna för allmän omsättning, andel i värdepappersfond och aktieägares rätt gentemot den som för hans räkning förvarar aktiebrev i ett utländskt bolag (depåbevis).

Insiderbrotten

2 § Den som har anställning, uppdrag eller annan befattning, som normalt innebär att han eller hon får kännedom om omständigheter som har betydelse för kursen på finansiella instrument, och som på grund härav fått insiderinformation eller den som får insiderinformation som rör ett aktiebolag i vilket han eller hon äger aktier och

1. för egen eller någon annans räkning på värdepappersmarknaden förvärvar eller avyttrar sådana finansiella instrument som informationen rör, eller

2. använder informationen till att med råd eller på annat sådant sätt föranleda någon annan till förvärv eller avyttring som avses i 1, döms för *insiderbrott* till fängelse i högst två år.

3 § För *insiderbrott* döms också den som i annat fall än som anges i 2 § får insiderinformation som antingen måste ha röjts av någon som avses i 2 § eller på annat sätt kommit ut obehörigen och

1. för egen eller någon annans räkning på värdepappersmarknaden förvärvar eller avyttrar sådana finansiella instrument som informationen rör, eller

2. använder informationen till att med råd eller på annat sådant sätt föranleda någon annan till förvärv eller avyttring som avses i 1.

4 § Är brott som avses i 2–3 §§ att anse som ringa, döms för *insiderförseelse* till böter eller fängelse i högst sex månader.

5 § Är brott som avses i 2–3 §§ med hänsyn till affärens omfattning och övriga omständigheter grovt, döms för *grovt insiderbrott* till fängelse lägst sex månader och högst fyra år. Prop. 1999/2000:109 Bilaga 3

6 § Den som av grov oaktsamhet begår en gärning som anges i 2–3 §§, döms för *vårdslöst insiderförfarande* till böter eller fängelse i högst ett år.

7 § Den som har anställning, uppdrag eller annan befattning, som normalt innebär att han eller hon får kännedom om omständigheter som har betydelse för kursen på finansiella instrument, och som på grund härav fått insiderinformation och som obehörigen röjer sådan information, döms för *obehörigt röjande av insiderinformation* till böter eller fängelse i högst sex månader.

För det fall informationen blir allmänt känd samtidigt med att den röjs döms dock inte till ansvar.

8 § Utan hinder av 2–6 §§ får

1. befattningshavare hos företag som driver värdepappersrörelse med stöd av 1 kap. 3, 3 c eller 3 d § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse fullgöra uppdrag som lämnats företaget att förvärva eller avyttra finansiella instrument samt, utan användande av insiderinformation, fullgöra verksamhet som följer av avtal om att upprätthålla en marknad i ett eller flera finansiella instrument,

2. förvärv ske av annat än option eller termin då insiderinformationen är ägnad att sänka kursen eller avyttring ske av annat än option eller termin då informationen är ägnad att höja kursen,

3. uppgifter fullgöras som åligger någon på grund av vad som föreskrivs i lag eller annan författning,

4. förvärv ske av aktier som syftar till att leda till ett offentligt erbjudande till en vidare krets av aktieägare, om insiderinformationen endast utgörs av information om erbjudandet,

5. innehavare av option när optionens löptid går ut förvärva eller avyttra den underliggande tillgången eller avyttra optionen,

6. utfärdare av option i samband med lösen avyttra eller förvärva den underliggande tillgången som optionen avser,

7. den som förvärvat eller avyttrat termin vid slutdag fullgöra avtalet,

8. förvärv eller avyttring ske av andra finansiella instrument än aktier, om förvärvet eller avyttringen sker utan att insiderinformation används.

Vad som föreskrivs i denna paragraf om aktie skall också tillämpas på aktierelaterade finansiella instrument såsom emissionsbevis, interimisbevis, optionsbevis, konvertibelt skuldebrev, skuldebrev förenat med optionsrätt till nyteckning, vinstandelsbevis, aktieoption och aktietermin.

Otillbörlig kurspåverkan

9 § Den som, vid handel på värdepappersmarknaden, i avsikt att otillbörligt påverka priset vid allmän omsättning av finansiella instrument

1. sluter avtal eller företar annan rättshandling för skens skull,

2. i hemlighet förenar avyttring av finansiella instrument med utfästelse att senare förvärva dessa till visst lägsta pris eller med villkor som begränsar rätten till fortsatt avyttring eller annars är avsedda att undandra instrumenten allmän omsättning, Prop. 1999/2000:109 Bilaga 3

döms för *otillbörlig kurspåverkan* till fängelse i högst två år eller, om brottet är ringa till böter eller fängelse i högst sex månader.

Detsamma gäller, om någon, i annat fall än som avses i första stycket, vid handel på värdepappersmarknaden i avsikt att otillbörligt påverka priset vid allmän omsättning av finansiella instrument ingår köp- eller säljavtal, lämnar anbud om slutande av sådant avtal, vidtar annan liknande åtgärd eller föranleder någon annan till sådan rättshandling och åtgärden är ägnad att vilseleda köpare och säljare av finansiella instrument.

Är brottet med hänsyn till omfattningen av kurspåverkan eller övriga omständigheter att anse som grovt, skall dömas till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år.

Gemensam bestämmelse

10 § Ansvar enligt denna lag skall inte dömas ut vid affärer som genomförs för Sveriges riksbanks eller Riksgäldskontorets räkning.

Förverkande

11 § Vinning av brott enligt 2–6 §§ skall förklaras förverkad, om det inte är oskäligt.

Tillsyn m.m.

12 § Finansinspektionen övervakar att bestämmelserna i denna lag följs.

13 § För att bekosta Finansinspektionens övervakning enligt denna lag skall de institut som står under inspektionens tillsyn betala årliga avgifter enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar.

Anmälan om brott

14 § Finansinspektionen skall göra anmälan till åklagaren så snart det finns anledning att anta att brott enligt denna lag har begåtts.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

Genom denna lag upphävs insiderlagen (1990:1342).

Härigenom föreskrivs följande.

Definitioner

1 § I denna lag förstås med

1. *finansiellt instrument*: fondpapper och annan rättighet eller förpliktelse avsedd för handel på värdepappersmarknaden,

2. *fondpapper*: aktie och obligation samt sådana andra delägarätter eller fordringsrätter som är utgivna för allmän omsättning, andel i värdepappersfond och aktieägares rätt gentemot den som för hans räkning förvarar aktiebrev i ett utländskt företag (depåbevis),

3. *värdepappersinstitut*: vad som anges i 1 kap. 2 § 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,

4. *börs och auktoriserad marknadsplats*: vad som anges i 1 kap. 4 § 1 och 3 lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet,

5. *aktiemarknadsbolag*: svenskt aktiebolag som utgivit aktier vilka är noterade vid en börs eller en auktoriserad marknadsplats,

6. *moder- och dotterföretag*: vad som anges i 1 kap. 5 och 6 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) om moderbolag och dotterföretag, varvid vad som sägs om moderbolag skall tillämpas även på andra juridiska personer än aktiebolag. Om två juridiska personer äger så många aktier eller andelar i en annan svensk eller utländsk juridisk person att de har hälften var av rösterna för samtliga aktier eller andelar, är dock vid tillämpningen av denna lag de förstnämnda juridiska personerna att jämställa med moderföretag och den sistnämnda juridiska personen att jämställa med dotterföretag.

2 § Vad som föreskrivs om aktie skall också tillämpas på aktierelaterade finansiella instrument såsom teckningsrättsbevis, interimsbevis, optionsbevis, konvertibelt skuldebrev, skuldebrev förenat med optionsrätt till nyteckning, vinstandelsbevis, aktieoption och aktietermin. Utfärdande av köpoption skall likställas med avyttring av de aktier optionen avser medan utfärdande av säljoption skall likställas med förvärv av aktierna.

Om finansiella instrument ägs av två eller flera med samäganderätt, skall en delägare vid tillämpningen av denna lag anses vara ägare till så många av instrumenten som svarar mot hans lott i det samfällda innehavet.

Anmälningsskyldighet

Insynsställning

3 § Följande fysiska personer anses enligt denna lag ha insynsställning i ett aktiemarknadsbolag:

1. ledamot eller suppleant i bolagets eller dess moderföretags styrelse,

2. verkställande direktör eller vice verkställande direktör i bolaget eller dess moderföretag,

3. revisor eller revisorssuppleant i bolaget eller dess moderföretag,

4. bolagsman i ett handelsbolag som är bolagets moderföretag, dock inte kommanditdelägare,

5. annan ledande befattningshavare i eller annan kvalificerad uppdragstagare av stadigvarande natur för bolaget eller dess moderföretag, om denne normalt kan antas få tillgång till icke offentliggjord information om sådant förhållande som kan påverka kursen på aktierna i bolaget,

6. befattningshavare eller uppdragstagare enligt 1–3 eller annan ledande befattningshavare i ett dotterföretag, om denne normalt kan antas få tillgång till icke offentliggjord information om sådant förhållande som kan påverka kursen på aktierna i bolaget,

7. den som äger aktier i bolaget, motsvarande minst tio procent av aktiekapitalet eller av röstetalet för samtliga aktier i bolaget, eller äger aktier i denna omfattning tillsammans med sådan fysisk eller juridisk person som är aktieägaren närstående på det sätt som anges i 5 § första stycket.

Finansinspektionen skall på begäran av aktiemarknadsbolaget eller dess moderföretag pröva frågan om en befattningshavare eller uppdragstagare har en sådan ledande ställning eller ett sådant kvalificerat uppdrag som avses i första stycket 5 eller 6.

Anmälningsskyldighet för personer med insynsställning

4 § Den som har insynsställning i ett aktiemarknadsbolag skall skriftligen anmäla innehav av aktier i bolaget och ändring i innehavet till Finansinspektionen. Sådan anmälan skall också göras av ett aktiemarknadsbolag som innehar egna aktier, dock inte då det är fråga om innehav av egna aktier med stöd av 4 kap. 5 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

Anmälningsskyldighet gäller dock inte

1. innan den som avses i 3 § första stycket 5 eller 6 tagit emot under rättelse enligt 7 eller 8 §,

2. om innehavet inte uppgår till 200 aktier eller, om innehavet avser värdepapper som enligt 2 § första stycket likställs med aktier, understiger ett marknadsvärde motsvarande 50 000 kronor,

3. om ändring i innehavet efter den senast gjorda anmälningen inte uppgår till 200 aktier eller, om ändringen avser värdepapper som enligt 2 § första stycket likställs med aktier, understiger ett marknadsvärde motsvarande 50 000 kronor,

4. om ökning i innehavet föranletts av fondemission eller av att akties nominella belopp sänkts genom att aktien delats upp.

Av 5 § framgår att anmälningsskyldigheten omfattar även vissa närståendes aktieinnehav.

Finansinspektionen kan medge befrielse från anmälningsskyldigheten om motsvarande uppgifter kan erhållas på annat sätt.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får närmare föreskriva vad en anmälan enligt första stycket skall innehålla.

5 § Vid tillämpning av 4 § första stycket första meningen skall följande aktier i aktiemarknadsbolaget likställas med den anmälningsskyldiges egna, nämligen sådana som ägs av

1. make eller sambo till den anmälningsskyldige,
2. omyndiga barn som står under den anmälningsskyldiges vårdnad,
3. juridisk person vars verksamhet den anmälningsskyldige har ett väsentligt inflytande över och i vilken den anmälningsskyldige eller någon som avses i 1 eller 2 eller flera av dem tillsammans innehar
  - ägarandel, uppgående till tio procent eller mer av aktiekapitalet eller av andelarna, eller
  - ekonomisk andel, innefattande rätt att uppbära tio procent eller mer av avkastningen, eller
  - röstandel, uppgående till tio procent eller mer av röstetalet för samtliga aktier eller av röstetalet hos det högsta beslutande organet,
4. juridisk person vars verksamhet den anmälningsskyldige har ett väsentligt inflytande över och i vilken den anmälningsskyldige eller någon som avses i 1–3 eller flera av dem tillsammans innehar en sådan ägarandel, ekonomisk andel eller röstandel som avses i 3.

Om flera personer är anmälningsskyldiga för samma aktieinnehav eller för ändring i innehavet, behöver anmälan endast göras av en av dem.

6 § Anmälan enligt 4 § om aktieinnehav eller ändring i innehavet skall ha kommit in till Finansinspektionen senast fem dagar efter det att

1. aktie i bolaget noterats vid en börs eller en auktoriserad marknadsplats,
2. insynsställning uppkommit enligt 3 § första stycket 1–4 eller 7 eller den som omfattas av 3 § första stycket 5 eller 6 tagit emot underrättelse enligt 7 eller 8 §,
3. den anmälningsskyldige förvärvat eller avyttrat aktier i bolaget eller annan ändring skett i aktieinnehavet, eller
4. den anmälningsskyldige fått vetskap om att närstående, som avses i 5 §, innehar, förvärvat eller avyttrat aktier i bolaget eller att annan ändring skett i den närståendes aktieinnehav.

Aktiemarknadsbolagens skyldigheter

7 § Ett aktiemarknadsbolag skall anmäla till Finansinspektionen vilka personer som har insynsställning i bolaget eller dess dotterföretag enligt 3 § första stycket 1–3, 5 och 6 och ändringar i sådan insynsställning senast fjorton dagar från det att insynsställningen uppkom eller förändrades. Aktiemarknadsbolaget skall samtidigt skriftligen underrätta personer med insynsställning enligt 3 § första stycket 5 eller 6 om anmälan.

8 § Ett aktiemarknadsbolags moderföretag skall anmäla till Finansinspektionen vilka personer i moderföretaget som har insynsställning enligt 3 § första stycket 1–5 och ändringar i sådan insynsställning senast fjorton dagar från det att insynsställningen uppkom eller förändrades. Moderföretaget skall samtidigt skriftligen underrätta personer med insynsställning enligt 3 § första stycket 5 om anmälan.

9 § Finansinspektionen skall föra eller låta föra register (*insynsregister*) över anmälningar som gjorts enligt 4, 7 och 8 §§ eller, i fall som avses i 4 § fjärde stycket, över däremot svarande uppgifter som lämnats från annat register.

Uppgifter som inte längre omfattas av anmälningskyldighet får avföras ur registret. Uppgifterna skall dock bevaras i minst tio år efter det att de avförts.

Registret skall föras med hjälp av automatisk databehandling. Finansinspektionen är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen (1998:204) för den behandling av personuppgifter som sker i registret. Inspektionen skall på lämpligt sätt underrätta de registrerade om registret.

Registret skall vara offentligt.

10 § Uppgifter som skall anmälas enligt 4 § får efter tillstånd av Finansinspektionen föras över till insynsregistret genom automatisk databehandling. Sådant tillstånd får ges endast till den som är förvaltare enligt 3 kap. 7 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument.

Anmälningskyldighet inom myndigheter och kommuner

11 § Om det behövs med hänsyn till tillgången på kurspåverkande information inom en myndighet, får regeringen besluta att det vid myndigheten skall föras en förteckning över innehav av finansiella instrument avseende ledamöterna i styrelsen samt de arbetstagare, uppdragstagare eller andra funktionärer som myndigheten bestämmer med hänsyn till deras insynsställning.

En kommun har motsvarande befogenhet som avses i första stycket i fråga om ledamöter och ersättare i kommunala organ samt arbetstagare, uppdragstagare och andra funktionärer hos kommunen.

Den som omfattas av en förteckning som upprättats med stöd av denna paragraf skall till myndigheten skriftligen anmäla sitt innehav av finansiella instrument och ändringar i innehavet.

Anmälningskyldighet för vissa anställda och uppdragstagare

12 § Den som är anställd eller uppdragstagare i ett värdepappersinstitut, en börs eller en auktoriserad marknadsplats och som normalt kan antas ha tillgång till icke offentliggjord information om sådant förhållande som kan påverka kursen på finansiella instrument, skall till arbetsgivaren skriftligen anmäla innehav av finansiella instrument och ändring i innehavet.

Vid tillämpningen av första stycket skall följande finansiella instrument likställas med den anmälningskyldiges egna, nämligen sådana som ägs av

1. make eller sambo till den anmälningskyldige,
2. omyndiga barn som står under den anmälningskyldiges vårdnad.

13 § Värdepappersinstitut, börs och auktoriserad marknadsplats skall föra förteckning över sådana anmälningar över innehav av finansiella instrument som gjorts enligt 12 §. Prop. 1999/2000:109 Bilaga 3

Om ett värdepappersinstitut, en börs eller en auktoriserad marknadsplats underlåter att föra en sådan förteckning som avses i första stycket, skall Finansinspektionen förelägga företaget att göra rättelse.

14 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela föreskrifter om vilka som är anmälningsskyldiga enligt 12 § och vad en förteckning enligt 13 § skall innehålla.

Förbud mot korttidshandel

15 § Om den som enligt 3 § första stycket 1–3 har insynsställning i ett aktiemarknadsbolag förvärvar aktier i bolaget, får aktier av samma slag upp till motsvarande antal inte avyttras mot vederlag tidigare än tre månader efter förvärvet.

Detsamma gäller för

1. fysiska och juridiska personer som förvärvar aktier i aktiemarknadsbolaget och vilkas aktier enligt 5 § skall likställas med aktier som innehas av personer som avses i första stycket, samt

2. aktiemarknadsbolag som förvärvar egna aktier.

Vad som sägs i andra stycket 2 skall inte tillämpas vid förvärv av egna aktier med stöd av 4 kap. 5 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse eller när en tidigare avyttring föreskrivs i lag.

16 § Utan hinder av 15 § får

1. aktier avyttras till marknadskurs om den är lägre än anskaffningskursen,

2. aktier avyttras enligt villkoren i ett offentligt erbjudande om köp av aktier,

3. avyttring ske av tilldelade emissionsrätter.

Om det finns synnerliga skäl, får Finansinspektionen medge ytterligare undantag från förbudet enligt 15 §.

Tillsyn

17 § Finansinspektionen övervakar att bestämmelserna i denna lag följs.

18 § Om det finns anledning att anta att en bestämmelse i denna lag har överträtts, har Finansinspektionen rätt att få de uppgifter som den behöver för sin utredning från

1. den som det finns anledning anta har gjort överträdelsen,

2. ett aktiebolag eller annan juridisk person vars finansiella instrument överträdelsen gäller,

3. moderföretaget till det aktiebolag eller den juridiska person som avses i 2,

4. myndighet,

5. börs, auktoriserad marknadsplats eller clearingorganisation enligt 1 kap. 4 § lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet, Prop. 1999/2000:109 Bilaga 3

6. börsmedlem eller clearingmedlem enligt 1 kap. 4 § lagen om börs- och clearingverksamhet eller kontoförande institut enligt 3 kap. 1 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument,

7. den som driver värdepappersrörelse med stöd av 1 kap. 3, 3 c eller 3 d § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur uppgiftsskyldigheten skall fullgöras.

Vite

19 § Om någon inte fullgör sin skyldighet enligt 13 § andra stycket eller 18 § första stycket 2–3 eller 5–7, får Finansinspektionen förelägga vite.

Avgifter

20 § Finansinspektionen skall besluta att en särskild avgift skall tas ut, om någon

1. underlåter att inom föreskriven tid göra anmälan enligt 4, 7 eller 8 §,
2. lämnar oriktig eller vilseledande uppgift vid fullgörande av anmälningsskyldighet enligt någon av nämnda paragrafer eller vid fullgörande av uppgiftsskyldighet som avses i 18 § första stycket 2–3 och 5–7,
3. avyttrar aktier i strid mot 15 §.

21 § Särskild avgift beräknas enligt följande,

1. vid underlåtenhet att göra anmälan enligt 4 § eller när oriktig eller vilseledande uppgift har lämnats vid fullgörande av anmälningsskyldighet enligt samma paragraf: 10 procent av vederlaget för aktierna eller, om vederlag inte har utgått, 15 000 kronor,

2. vid underlåtenhet att göra anmälan eller lämna uppgifter enligt 7 eller 8 § eller när oriktig eller vilseledande uppgift har lämnats vid fullgörande av anmälningsskyldighet enligt samma paragrafer: 15 000 kronor,

3. när oriktig eller vilseledande uppgift har lämnats vid fullgörande av uppgiftsskyldighet som avses i 18 § första stycket 2–3 eller 5–7: 15 000 kronor,

4. vid överträdelse av 15 §: 90 procent av skillnaden mellan förvärvs- och avyttringspriset.

Avgift enligt första stycket 1 eller 4 skall uppgå till lägst 15 000 och högst 350 000 kronor.

22 § Särskild avgift tas ut av den som enligt bestämmelse som avses i 20 § 1 och 2 är skyldig att göra anmälan eller lämna uppgift som där åsyftas eller, såvitt avser 20 § 3, inte får avyttra aktier inom viss tid efter förvärvet.

Innan beslut om särskild avgift meddelas skall den berörde ges tillfälle att yttra sig i ärendet hos Finansinspektionen. Beslut om att ta ut avgift

får inte meddelas, om den berörde inte senast två år från det att Prop. 1999/2000:109 lagöverträdelsen ägde rum har delgetts upplysning om att frågan om särskild avgift har tagits upp av inspektionen. Bilaga 3

23 § Om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller det annars finns synnerliga skäl, får särskild avgift efterges helt eller delvis.

24 § Särskild avgift skall betalas till Finansinspektionen och tillfaller staten. Bestämmelser om indrivning av sådan avgift finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar. Vid indrivning får verkställighet ske enligt utsökningsbalken.

Överklagande

25 § I 22 a § förvaltningslagen (1986:223) finns bestämmelser om överklagande hos allmän förvaltningsdomstol.

Inspektionen får i fråga om annat beslut än sådant som gäller särskild avgift förordna att beslutet skall gälla omedelbart.

Kostnad för tillsyn

26 § För att bekosta Finansinspektionens övervakning enligt denna lag skall de institut som står under inspektionens tillsyn betala årliga avgifter enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

Genom lagen (2000:000) om brott på värdepappersmarknaden upphävs insiderlagen (1990:1342).

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 1 §, 5 kap. 1 § och 8 kap. 37 § aktiebolagslagen (1975:1385) skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***4 kap.**1 §¹

Aktiekapitalet kan ökas genom att aktier tecknas mot betalning (nyemission) eller genom att aktier ges ut eller aktiernas nominella belopp höjes utan ny betalning (fondemission).

Beslut om emission fattas av bolagsstämman, om ej annat följer av 14 eller 15 §. Sådant beslut får ej fattas förrän bolaget blivit registrerat. Behöver bolagsordningen ändras, skall beslut därom först fattas.

Bestämmelserna i 2 kap. 2 § äger motsvarande tillämpning vid nyemission. Vid fondemission får ej till aktiekapitalet överföras belopp som understiger summan av de nya aktiernas nominella belopp eller den sammanlagda höjningen av aktiernas nominella belopp.

Vid nyemission i bolag vars aktier är noterade vid en börs eller auktoriserad marknadsplats får aktier tecknas mot betalning av lägre belopp än det nominella, under förutsättning att skillnaden mellan vad som skall betalas för de nya aktierna och deras sammanlagda nominella belopp tillförs aktiekapitalet genom överföring från bolagets eget kapital i övrigt eller genom uppskrivning av värdet av anläggningstillgångar. Sådant överföring eller uppskrivning skall ske innan beslutet om nyemission registreras.

I fråga om aktiebolag, som enligt *insiderlagen (1990:1342)* utgör aktiemarknadsbolag, samt dotterbolag till sådana bolag gäller, förutom föreskrifterna i detta kapitel, bestämmelserna i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

I fråga om aktiebolag, som enligt *lagen (2000:000) om anmälningskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument* utgör aktiemarknadsbolag, samt dotterbolag till sådana bolag gäller, förutom föreskrifterna i detta kapitel, bestämmelserna i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

5 kap.1 §²

Aktiebolag kan mot vederlag utge konvertibla skuldebrev eller skuldebrev förenade med optionsrätt till nyteckning. Sådana skuldebrev skall ställas till innehavaren eller till viss man eller order.

Konvertibla skuldebrev skall innehålla utfästelse från bolaget om att borgenär har rätt att helt eller delvis utbyta sin fordran enligt skuldebrevet mot aktier i bolaget. Skuldebrev förenade med optionsrätt till ny-

---

¹ Senaste lydelse 1992:546.

² Senaste lydelse 1998:1487.

teckning skall ge borgenär rätt att teckna aktier i bolaget mot betalning i pengar. Prop. 1999/2000:109
Bilaga 3

Villkoren för utbyte eller nyteckning av aktier skall bestämmas så att utbyte eller nyteckning kan ske utan att bolagsordningen ändras. Vederlaget för konvertibelt skuldebrev får ej understiga det nominella beloppet på aktie som utlämnas vid utbyte, om ej mellanskillnaden täckes genom kontant betalning vid utbytet.

Optionsrätt till nyteckning kan knytas till optionsbevis fogade vid skuldebreven. Borgenär får skilja optionsbevis från skuldebrev och förfoga över beviset särskilt, om ej i skuldebrevet föreskrives att beviset får avskiljas först efter viss tid.

I fråga om aktiebolag, som enligt *insiderlagen* (1990:1342) utgör aktiemarknadsbolag, samt dotterbolag till sådana bolag gäller, förutom föreskrifterna i detta kapitel, bestämmelserna i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

I fråga om aktiebolag, som enligt *lagen* (2000:000) om anmälningskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument utgör aktiemarknadsbolag, samt dotterbolag till sådana bolag gäller, förutom föreskrifterna i detta kapitel, bestämmelserna i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

Av lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument framgår att utfästelser som avses i ovan angivna skuldebrev och optionsbevis kan registreras enligt den lagen och att skuldebrev eller optionsbevis inte får utfärdas om registrering skall ske. I sådana fall gäller bestämmelserna i detta kapitel i tillämpliga delar.

8 kap. 37 §³

En styrelseledamot och en verkställande direktör skall när de tillträder för införing i aktieboken anmäla sitt innehav av aktier i bolaget och i andra bolag inom samma koncern, om det inte har skett dessförinnan. Förändringar i aktieinnehavet skall anmälas inom en månad.

Första stycket gäller inte om anmälningskyldighet föreligger enligt *insiderlagen* (1990:1342).

Första stycket gäller inte om anmälningskyldighet föreligger enligt *lagen* (2000:000) om anmälningskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

---

³ Senaste lydelse 1998:760.

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 3 § lagen (1976:600) om offentlig
anställning skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

3 §¹

Om åläggande för arbetstagare att
anmäla innehav av *fondpapper*
finns det bestämmelser i 11 §
insiderlagen (1990:1342).

Om åläggande för arbetstagare att
anmäla innehav av *finansiella*
instrument finns det bestämmelser
i 10 § *lagen (2000:000) om*
anmälningskyldighet för vissa
innehav av finansiella instrument.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

---

¹ Senaste lydelse 1990:1343.

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 §, 5 kap. 1 § och 8 kap. 5 § sekretesslagen (1980:100) skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***1 kap.**4 §¹

Gäller förbud enligt denna lag mot att röja uppgift, får uppgiften inte heller i övrigt utnyttjas utanför den verksamhet i vilken sekretess gäller för uppgiften.

I *insiderlagen (1990:1342)* finns bestämmelser om förbud att utnyttja vissa uppgifter som är ägnade att väsentligt påverka kursen på finansiella instrument.

I *lagen (2000:000) om brott på värdepappersmarknaden* finns bestämmelser om förbud att utnyttja *eller röja* vissa uppgifter som är ägnade att väsentligt påverka kursen på finansiella instrument.

I *lagen (1991:435)* med vissa bestämmelser om internationellt samarbete på brottmålsområdet finns bestämmelser som begränsar möjligheten att utnyttja vissa uppgifter som en svensk myndighet har fått från en främmande stat.

5 kap.1 §²

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till

1. förundersökning i brottmål,
2. angelägenhet, som avser användning av tvångsmedel i sådant mål eller i annan verksamhet för att förebygga brott,
3. verksamhet som rör utredning i frågor om näringsförbud,
4. åklagarmyndighets, polismyndighets, skattemyndighets, Tullverkets eller Kustbevakningens verksamhet i övrigt för att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott, eller
5. Finansinspektionens verksamhet som rör övervakning enligt *insiderlagen (1990:1342)* eller *efterlevnaden av 7 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument*,

5. Finansinspektionens verksamhet som rör övervakning enligt *lagen (2000:000) om brott på värdepappersmarknaden*,

om det kan antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas om uppgiften röjs.

För uppgift som hänför sig till sådan underrättelseverksamhet som avses i 3 § polisdatalagen (1998:622) eller som i annat fall hänför sig till Säkerhetspolisens verksamhet för att förebygga eller avslöja brott mot rikets säkerhet eller förebygga terrorism gäller sekretess, om det inte står

¹ Senaste lydelse 1996:1017. Se dock föreslagna ändringar i prop. 1999/2000:61 och 64.

² Senaste lydelse 1999:407.

klart att uppgiften kan röjas utan att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas. Detsamma gäller uppgift som hänför sig till sådan underrättelseverksamhet som avses i 2 § lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar.

Sekretess enligt första och andra styckena gäller i annan verksamhet hos myndighet för att biträda åklagarmyndighet, polismyndighet, skattemyndighet, Tullverket eller Kustbevakningen med att uppdaga, utreda eller beivra brott samt hos tillsynsmyndighet i konkurs och inom exekutionsväsendet för uppgift som angår misstanke om att en gäldenär har begått brott som avses i 11 kap. brottsbalken eller annat brott som har samband med gäldenärens näringsverksamhet.

I fråga om uppgift i allmän handling som hänför sig till sådan underrättelseverksamhet som avses i andra stycket gäller sekretessen i högst sjuttio år. I fråga om uppgift i allmän handling i övrigt gäller sekretessen i högst fyrtio år.

8 kap.

5 §³

Sekretess gäller i statlig myndighets verksamhet, som består i tillståndsgivning eller tillsyn med avseende på bank- och kreditväsendet, värdepappersmarknaden eller försäkringsväsendet, för uppgift om

1. affärs- eller driftförhållanden hos den som myndighetens verksamhet avser, om det kan antas att han lider skada om uppgiften röjs,

2. ekonomiska eller personliga förhållanden för annan, som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som myndighetens verksamhet avser.

I ärende hos statlig myndighet om innehav av

1. aktier i bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag, värdepappersbolag eller försäkringsaktiebolag,

2. andelar i medlemsbank eller kreditmarknadsförening, eller

3. aktier eller andelar i börs, auktoriserad marknadsplats eller clearingorganisation

gäller sekretess för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Sekretess gäller inte för beslut av myndigheten och inte heller för uppgift som erhållits från annan myndighet om uppgiften inte är sekretessbelagd där.

Sekretess gäller vidare i statlig myndighets verksamhet, som består i övervakning enligt *insiderlagen* (1990:1342), övervakning enligt lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument eller kontroll enligt valutaväxlingslagen (1996:1006), för sådan uppgift om enskilds ekonomiska

Sekretess gäller vidare i statlig myndighets verksamhet, som består i övervakning enligt *lagen* (2000:000) om brott på värdepappersmarknaden, övervakning enligt lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument eller kontroll enligt valutaväxlingslagen (1996:1006), för sådan uppgift om

³ Senaste lydelse 1998:264. Se dock föreslagen ändring i prop. 1999/2000:94.

eller personliga förhållanden, vilken på begäran har lämnats av någon som är skyldig att lämna uppgifter till myndigheten. Rör uppgiften den uppgiftsskyldige gäller dock sekretess endast om denne kan antas lida skada eller men om uppgiften röjs och sekretess inte motverkar syftet med uppgiftsskyldigheten.

enskilda ekonomiska eller personliga förhållanden, vilken på begäran har lämnats av någon som är skyldig att lämna uppgifter till myndigheten. Rör uppgiften den uppgiftsskyldige gäller dock sekretess endast om denne kan antas lida skada eller men om uppgiften röjs och sekretess inte motverkar syftet med uppgiftsskyldigheten.

Prop. 1999/2000:109
Bilaga 3

Sekretess gäller, i den mån riksdagen har godkänt avtal härom med främmande stat eller mellanfolklig organisation, hos myndighet i verksamhet som avses i första-tredje styckena för sådan uppgift om affärs- eller driftförhållanden och ekonomiska eller personliga förhållanden som myndigheten erhållit enligt avtalet. Samma sekretess gäller hos Finansinspektionen, i den mån regeringen föreskriver det, om inspektionen från motsvarande utländsk myndighet erhållit uppgifter enligt annat avtal. Föreskrifterna i 14 kap. 1-3 §§ får inte i fråga om denna sekretess tillämpas i strid med avtalet.

Regeringen kan för särskilt fall förordna om undantag från sekretessen enligt första stycket 1, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas.

Utan hinder av sekretess får uppgift enligt första stycket lämnas till en börs om uppgiften behövs för att börsen skall kunna fullgöra sina uppgifter enligt lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet eller annan författning.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 1 §, 5 kap. 2 § och 8 kap. 6 § försäkringsrörelselagen (1982:713) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §¹

Aktiekapitalet kan ökas genom att aktier tecknas mot betalning (nyemission) eller genom att aktier ges ut eller aktiernas nominella belopp höjs utan ny betalning (fondemission). En fondemission kan endast ske i skadeförsäkringsbolag och i livförsäkringsbolag som får dela ut vinst.

Beslut om emission fattas av bolagsstämman, om något annat inte följer av 16 eller 17 §. Sådana beslut får inte fattas förrän bolaget har blivit registrerat. Behöver bolagsordningen ändras skall beslut om detta fattas först. Ett beslut om emission får fattas innan ändringen stadfästs om beslutet görs beroende av att stadfästelse meddelas.

Vid nyemission får betalning för aktier inte understiga det nominella beloppet.

Vid fondemission får inte till aktiekapitalet föras över belopp som understiger summan av de nya aktiernas nominella belopp eller den sammanlagda höjningen av aktiernas nominella belopp.

I fråga om försäkringsaktiebolag, som enligt *insiderlagen* (1990:1342) utgör aktiemarknadsbolag, samt dotteraktiebolag till sådana bolag gäller, förutom föreskrifterna i detta kapitel, bestämmelserna i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

I fråga om försäkringsaktiebolag, som enligt *lagen* (2000:000) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument utgör aktiemarknadsbolag, samt dotteraktiebolag till sådana bolag gäller, förutom föreskrifterna i detta kapitel, bestämmelserna i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

5 kap.

2 §²

Skadeförsäkringsaktiebolag och livförsäkringsaktiebolag som får dela ut vinst till aktieägarna kan mot ersättning ge ut konvertibla skuldebrev eller skuldebrev förenade med optionsrätt till nyteckning. Sådana skuldebrev skall ställas till innehavaren eller till viss man eller order.

Konvertibla skuldebrev skall innehålla en utfästelse från bolaget om att borgenären har rätt att helt eller delvis byta ut sin fordran enligt skuldebrevet mot aktier i bolaget. Skuldebrev förenade med optionsrätt till

---

¹ Senaste lydelse 1999:600.

² Senaste lydelse 1999:600.

nyteckning skall ge borgenären rätt att teckna aktier i bolaget mot betalning i pengar.

Villkoren för utbyte eller nyteckning av aktie skall bestämmas så att utbyte eller nyteckning kan ske utan att bolagsordningen ändras. Ersättningen för ett konvertibelt skuldebrev får inte understiga det nominella beloppet på aktie som lämnas ut vid utbyte, om inte mellanskillnaden täcks genom kontant betalning vid utbytet. Skall ett konvertibelt skuldebrev kunna betalas med annan egendom än pengar (apport) gäller bestämmelserna i 2 kap. 2 §.

Optionsrätt till nyteckning kan knytas till optionsbevis som är fogade till skuldebrev. Borgenären får avskilja ett optionsbevis från ett skuldebrev och förfoga över beviset särskilt, om det inte i skuldebrevet föreskrivs att beviset får avskiljas först efter viss tid.

I fråga om försäkringsaktiebolag, som enligt *insiderlagen* (1990:1342) utgör aktiemarknadsbolag, samt dotterbolag till sådana bolag gäller, förutom föreskrifterna i detta kapitel, bestämmelserna i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

I fråga om försäkringsaktiebolag, som enligt *lagen (2000:000) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument* utgör aktiemarknadsbolag, samt dotterbolag till sådana bolag gäller, förutom föreskrifterna i detta kapitel, bestämmelserna i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

Av lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument framgår att utfästelser som avses i de i denna paragraf angivna skuldebrev och optionsbevisen kan registreras enligt den lagen och att skuldebrev eller optionsbevis inte får utfärdas om registrering skall ske. I sådana fall gäller bestämmelserna i detta kapitel i tillämpliga delar.

8 kap.

6 §³

Styrelseledamöterna och verkställande direktören i försäkringsaktiebolag skall senast när de tillträder sin befattning, för införande i aktieboken anmäla sitt innehav av aktier i bolaget och i bolag inom samma koncern. Detsamma gäller motsvarande befattningshavare i ömsesidiga försäkringsbolag i fråga om innehav av aktier i bolag inom koncern där det ömsesidiga bolaget ingår. Förändringar i aktieinnehaven skall anmälas inom en månad.

Första stycket gäller inte i den mån anmälningsskyldighet föreligger enligt *insiderlagen* (1990:1342).

Första stycket gäller inte i den mån anmälningsskyldighet föreligger enligt *lagen (2000:000) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

---

³ Senaste lydelse 1990:1350.

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag gäller då aktiebolag, som enligt *insiderlagen* (1990:1342) utgör aktiemarknadsbolag, eller dotterbolag till sådana bolag fattar beslut om

1. nyemission av aktier eller emission av konvertibla skuldebrev eller skuldebrev förenade med optionsrätt till nyteckning, eller

2. överlåtelse av aktier eller skuldebrev av detta slag som har utfärdats av ett bolag inom samma koncern.

1 §¹

Denna lag gäller då aktiebolag, som enligt *lagen (2000:000) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument* utgör aktiemarknadsbolag, eller dotterbolag till sådana bolag fattar beslut om

1. nyemission av aktier eller emission av konvertibla skuldebrev eller skuldebrev förenade med optionsrätt till nyteckning, eller

2. överlåtelse av aktier eller skuldebrev av detta slag som har utfärdats av ett bolag inom samma koncern.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

---

¹ Senaste lydelse 1991:995.

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 5 § sparbankslagen (1987:619) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.
5 §¹

Styrelseledamot skall, när han tillträder sitt uppdrag, för införelse i aktiebok anmäla sitt innehav av aktier i aktieföretag inom samma koncern som sparbanken, om det inte har skett dessförinnan. Förändringar i aktieinnehavet skall anmälas inom en månad.

Första stycket gäller inte, om anmälningsskyldighet föreligger enligt *insiderlagen (1990:1342)*.

Första stycket gäller inte, om anmälningsskyldighet föreligger enligt *lagen (2000:000) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

---

¹ Senaste lydelse 1990:1352.

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 5 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

5 §¹

Styrelseledamöterna och verkställande direktören skall när de tillträder sina uppdrag för införelse i aktiebok anmäla sitt innehav av aktier i aktieföretag inom samma koncern som föreningen, om det inte har skett dessförinnan. Förändringar i aktieinnehavet skall anmälas inom en månad.

Första stycket gäller inte, om anmälningsskyldighet föreligger enligt *insiderlagen (1990:1342)*.

Första stycket gäller inte, om anmälningsskyldighet föreligger enligt *lagen (2000:000) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

---

¹ Senaste lydelse 1990:1354.

Härigenom föreskrivs att punkten 11 lagen (1987:813) om homo-
sexuella sambor¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Om två personer bor tillsammans i ett homosexuellt förhållande, skall
vad som gäller i fråga om sambor enligt följande lagar och bestämmelser
tillämpas även på de homosexuella samborna:

1. lagen (1987:232) om sambors gemensamma hem,
2. ärvdabalken,
3. jordabalken,
4. 10 kap. 9 § rättegångsbalken,
5. 4 kap. 19 § första stycket utsökningsbalken,
6. inkomstskattelagen (1999:1229),
7. lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
8. bostadsrättslagen (1991:614),
9. lagen (1981:131) om kallelse på okända borgenärer,
10. 5 kap. 18 § tredje stycket fastighetsbildningslagen
(1970:988),
11. 10 § *insiderlagen* (1990:1342),
11. 5 § lagen (2000:000) om
*anmälningsskyldighet för vissa
innehav av finansiella instrument,*
12. 14 kap. 3 §, 4 § tredje stycket och 8 § tredje stycket vallagen
(1997:157),
13. 36 § första stycket lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigeval,
m.m.,
14. 4 § lagen (1997:159) om brevröstning i vissa fall,
15. 10 kap. 18 §, 11 kap. 2, 15 och 16 §§, 12 kap. 7 och 8 §§ samt 16
kap. 7 och 9 §§ föräldrabalken,
16. säkerhetsskyddslagen (1996:627),
17. lagen (1996:1231) om skattereduktion för fastighetsskatt i vissa fall
vid 1997-2001 års taxeringar,
18. lagen (1993:737) om bostadsbidrag,
19. 35 § andra stycket socialtjänstlagen (1980:620),
20. 26 § tredje stycket hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), samt
21. 2 kap. 4 § utlänningslagen (1989:529).

Förutsätter dessa lagar eller bestämmelser att samborna skall vara
ogifta, gäller det också de homosexuella samborna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

---

¹ Lydelse enligt prop. 1999/2000:43.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:980) om handel med
finansiella instrument

dels att 7 kap. 1 och 2 §§ skall upphöra att gälla,

dels att nuvarande 8 kap. skall betecknas 7 kap.,

dels att 6 kap. 3 § skall ha följande lydelse,

*dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 6 kap. 1 a §, av följande
lydelse.*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

1 a §

*För övervakningen av efter-
levnaden av bestämmelserna i
denna lag, lagen (1991:981) om
värdepappersrörelse, lagen
(1992:543) om börs- och clea-
ringverksamhet och lagen
(2000:000) om brott på värde-
pappersmarknaden, har
Finansinspektionen rätt att få de
uppgifter som den behöver för sin
tillsyn från*

*1. ett aktiebolag eller annan
juridisk person vars finansiella
instrument tillsynen gäller,*

*2. en juridisk person som lämnat
offentligt erbjudande om
aktieförvärv,*

*3. moderföretag eller annan
större ägare till det aktiebolag
eller den juridiska person som
avses i 1 och 2,*

4. myndighet,

*5. börs, auktoriserad mark-
nadsplats eller clearingorgani-
sation enligt 1 kap. 4 § lagen om
börs- och clearingverksamhet,*

*6. börsmedlem eller clearing-
medlem enligt 1 kap. 4 § lagen om
börs- och clearingverksamhet eller
kontoförande institut enligt 3 kap.
1 § lagen (1998:1479) om
kontoföring av finansiella
instrument,*

*7. den som driver värdepap-
persrörelse med stöd av 1 kap. 3, 3*

c, eller 3 d § lagen om värdepappersrörelse.

Prop. 1999/2000:109

Bilaga 3

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur uppgiftsskyldigheten skall fullgöras.

6 kap.

3 §¹

Finansinspektionen får vid vite förelägga någon att göra rättelse om han inte fullgör skyldigheten att

1. upprätta och till Finansinspektionen lämna in prospekt enligt bestämmelserna i 2 kap.,

2. göra anmälan till aktiebolag och till börs eller auktoriserad marknadsplats enligt 4 kap. 1 §,

3. offentliggöra uppgifterna i en anmälan enligt 4 kap. 4 §.

3. offentliggöra uppgifterna i en anmälan enligt 4 kap. 4 §,

4. lämna uppgifter enligt 6 kap. 1 a §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

---

¹ Senaste lydelse 1992:558.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:981) om värdepappersrörelse

dels att i 2 kap. 5 § ordet ”ecu” skall bytas mot ”euro”,
dels att 3 kap. 10 § och 7 kap. 1 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap

10 §¹

Om ett svenskt värdepappersinstitut organiserar handel i finansiella instrument skall institutet övervaka handeln och kursbildningen och se till att handeln inte sker i strid med *insiderlagen* (1990:1342), andra författningar eller god sed på värdepappersmarknaden.

Om ett svenskt värdepappersinstitut organiserar handel i finansiella instrument skall institutet övervaka handeln och kursbildningen och se till att handeln inte sker i strid med *lagen* (2000:000) om brott på värdepappersmarknaden, andra författningar eller god sed på värdepappersmarknaden.

Första stycket gäller inte om övervakning sker enligt 4 kap. 2 § andra stycket eller 7 kap. 2 § första stycket lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om övervakningen av handeln och kursbildningen vid ett värdepappersinstitut.

7 kap.

1 §²

Finansinspektionens beslut enligt 6 kap. 6 § och 10 § andra stycket får inte överklagas.

Beslut som Finansinspektionen meddelar med stöd av 1 kap. 3 §, 2 kap. 3 och 7 §§, 3 kap. 4 § och 6 kap. 9 § får överklagas hos kammarrätten.

Andra beslut som inspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas hos länsrätten. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten av länsrättens avgörande.

Andra beslut som inspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas hos länsrätten. *Detta gäller dock inte beslut som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen* (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten av länsrättens avgörande.

---

¹ Senaste lydelse 1998:266.

² Senaste lydelse 1995:86.

Inspektionen får bestämma att ett beslut om förbud eller föreläggande Prop. 1999/2000:109 enligt 6 kap. 7 eller 8 § eller om återkallelse enligt 9 § skall gälla ome- Bilaga 3 delbart.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 5 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

5 §

När en styrelseledamot tillträder sitt uppdrag, skall han för införelse i aktiebok anmäla sitt innehav av aktier i aktiebolag inom samma koncern som medlemsbanken, om det inte har skett dessförinnan. Förändringar i aktieinnehavet skall anmälas inom en månad.

Första stycket gäller inte, om anmälningsskyldighet föreligger enligt *insiderlagen (1990:1342)*.

Första stycket gäller inte, om anmälningsskyldighet föreligger enligt *lagen (2000:000) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 3 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

3 §

Om Finansinspektionen eller åklagare finner anledning att anta att brott enligt 7 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument har begåtts eller att en bestämmelse i *insiderlagen* (1990:1342) har överträtts, skall den centrala värdepappersförvararen på begäran lämna inspektionen eller åklagaren besked om ett avstämningsregisters innehåll i den omfattning det har anknytning till överträdelsen. Beskedet skall lämnas utan avgift. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur skyldigheten att lämna sådana besked till inspektionen skall fullgöras.

Om Finansinspektionen *behöver uppgifter för övervakningen av att bestämmelserna i lagen (2000:000) om brott på värdepappersmarknaden följs* eller åklagare finner anledning att anta att brott enligt *samma lag* har begåtts eller om *Finansinspektionen finner anledning att anta att en bestämmelse i lagen (2000:000) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument* har överträtts, skall den centrala värdepappersförvararen på begäran lämna inspektionen eller åklagaren besked om ett avstämningsregisters innehåll i den omfattning det har anknytning till *tillsynen eller överträdelsen*. Beskedet skall lämnas utan avgift. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur skyldigheten att lämna sådana besked till inspektionen skall fullgöras.

Regeringen får föreskriva att Finansinspektionen skall ha terminalåtkomst till avstämningsregistren för inhämtande av uppgifter som avses i första stycket och som har anknytning till ett ärende hos inspektionen.

Uppgifter som skall anmälas enligt 9 § *insiderlagen* får genom automatisk databehandling lämnas ut till det *insiderregister* som förs enligt 16 § samma lag.

Uppgifter som skall anmälas enligt 4 § *lagen (2000:000) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument* får genom automatisk databehandling lämnas ut till det *insynsregister* som förs enligt 9 § samma lag.

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 23 § sekretesslagen (1980:100) i paragrafens lydelse enligt lagen (2000:201) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.
23 §¹

Sekretess gäller för sådan uppgift hos myndighet om innehav av finansiella instrument som har lämnats till myndigheten till följd av särskilt beslut enligt 11 § *insiderlagen* (1990:1342) eller till följd av 9 kap. 5 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank, 7 kap. 2 § lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) eller 5 kap. 2 § lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör lider skada eller men.

Sekretess gäller för sådan uppgift hos myndighet om innehav av finansiella instrument som har lämnats till myndigheten till följd av särskilt beslut enligt 10 § *lagen* (2000:000) om *anmälningskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument* eller till följd av 9 kap. 5 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank, 7 kap. 2 § lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) eller 5 kap. 2 § lagen (2000:193) om Sjätte AP-fonden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör lider skada eller men.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för uppgift om innehav av finansiella instrument som lämnats före ikraftträdandet.

---

¹ Senaste lydelse 2000:201.

Lagrådets yttrande över lagrådsremissen om ny insiderlagstiftning, m.m.

Prop. 1999/2000:109
Bilaga 4

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2000-05-29

Närvarande: f.d. justitierådet Staffan Vängby, justitierådet Leif Thorsson, regeringsrådet Rune Lavin.

Enligt en lagrådsremiss den 18 maj 2000 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om brott på värdepappersmarknaden,
2. lag om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument,
3. lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385),
4. lag om ändring i lagen (1976:600) om offentlig anställning,
5. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
6. lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713),
7. lag om ändring i lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.,
8. lag om ändring i sparbankslagen (1987:619),
9. lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,
10. lag om ändring i lagen (1987:813) om homosexuella sambor,
11. lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,
12. lag om ändring i lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,
13. lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker,
14. lag om ändring i lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument,
15. lag om ändring i lagen (2000:201) om ändring i sekretesslagen (1980:100).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av departementssekreteraren Jan Bengtsson och hovrättsassessorn Katarina Back.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om brott på värdepappersmarknaden

Lagens rubrik

Lagen behandlar enligt sin rubrik brott på värdepappersmarknaden. I brottsbalken finns en bestämmelse om svindleri, som också utgör ett brott på bl.a. värdepappersmarknaden, och den föreslagna lagen innehåller alltså inte en fullständig reglering, vilket bör markeras genom att ordet ”vissa” förs in före ”brott”.

Det kan göra ett säreget intryck att lagen anges handla om brott snarare än om straff, som är lagstiftarens markering av att en gärning utgör brott (1 kap. 1 § brottsbalken). En lämpligare rubrik vore därför ”Lag om straff

för vissa brott på värdepappersmarknaden”. Förebilder utgör t.ex. lagen om straff för vissa trafikbrott och lagen om straff för varusmuggling. Emellertid framgår det av 8 kap. 3 § regeringsformen att ”föreskrifter om brott” skall ges i lag, och den valda terminologin är sålunda, ehuru mindre lyckad, i överensstämmelse med regeringsformens.

Prop. 1999/2000:109

Bilaga 4

Uppdelningen av den nuvarande insiderlagen i två lagar har motiverats bl.a. med behovet att undvika missförståndet att termen insider skulle ha samma innebörd i fråga om insiderbrott som i fråga om anmälningsskyldigheten till det av Finansinspektionen förda insiderregistret. Registret föreslås framdeles bli benämnt insynsregister, och termen insider begagnas inte längre i de föreslagna lagarna. Termen är emellertid vedertagen och har alltså blivit ledig. En lagrubrik bör vara så kort som möjligt. Lagrådet förordar att lagen ges rubriken ”Insiderstrafflag” även om det medför att rubriken inte blir heltäckande.

2 §

Bestämmelsen innehåller, liksom motsvarande regel i 4 § insiderlagen, rekvisitet att anställningen, uppdraget eller befattningen ”normalt innebär” att vederbörande får insiderinformation. Avsikten med det valda uttrycket är att från den berörda personkretsen utesluta t.ex. en taxiförare eller en hantverkare som av en händelse i samband med sitt arbete råkar få kännedom om någon icke offentliggjord kurspåverkande omständighet. Lagtexten ger intrycket av att anställningar, uppdrag och befattningar typiskt sett skall medföra tillgång till informationen, men av förarbetena till den nu gällande bestämmelsen synes framgå att avsikten är att även varje enstaka tillfälle av – legitim – tillgång i anställning, uppdrag eller befattning till sådan information skall omfattas (prop. 1990/91:42 s. 81). Detta synes också stämma bättre överens med EG-direktivet om insiderhandel, som inte innehåller någon inskränkning (artikel 2: ”var och en som [...] genom att han i sin anställning, i sin verksamhet eller under sina åligganden har tillgång till sådan information, förfogar över insiderinformation”, ”personnes qui [...] parce qu’elles ont accès à cette information en raison de l’exercice de leur travail, de leur profession ou de leurs fonctions, disposent d’une information privilégiée”).

Eftersom det rör sig om en straffrättslig lagstiftning kan den tillämpning som enligt förarbetena avses ske framstå som en otillåten utvidgning av det straffbara området. Det är å andra sidan tillåtet att med stöd av förarbetsuttalanden inskränka det straffbara området (jfr NJA 1995 s. 505 på s. 547). Det skulle följaktligen vara lämpligare att låta ordet ”normalt” utgå ur lagtexten och i motiven klargöra den avsedda inskränkningen. Frågan har emellertid inte behandlats närmare under lagstiftningsärendets beredning och Lagrådet avstår därför från att nu framföra förslag om en sådan ändring, särskilt som några olägenheter av den rådande ordningen inte såvitt känt har uppkommit. Enligt vad som upplysts vid föredragningen inför Lagrådet har också den gällande lydelsen godtagits av Europeiska kommissionen.

2 och 3 §§

Den straffbelagda gärningen enligt punkten 1 i vardera paragrafen består i att någon för egen eller någon annans räkning ”på värdepappersmarknaden förvärvar eller avyttrar” sådana finansiella instrument som informationen rör. Definitionen av ”handel på värdepappersmarknaden” i 1 § innehåller vissa bestämmelser som bör vara tillämpliga också i fråga om förevarande ansvarsbestämmelser, främst när det gäller handel med eller genom någon som bedriver yrkesmässig verksamhet. I båda bestämmelserna bör därför framför orden ”på värdepappersmarknaden” sättas in orden ”genom handel”.

7 §

Paragrafen är ny och innebär att ett nytt förbud införs. Bestämmelsen motsvarar artikel 3 a) i insiderdirektivet. Denna hänvisar såvitt avser den personkrets som omfattas av förbudet till artikel 2. I förevarande paragraf anges emellertid personkretsen utan hjälp av hänvisning.

Paragrafen saknar bestämmelse om de aktieägare som anges i slutet av inledningen till 2 § (jfr artikel 2.1 andra dels-satsen i direktivet). De bör tas med även i 7 §. I första stycket bör därför införas en ny andra mening av följande lydelse: ”Detsamma gäller den som fått insiderinformation beträffande ett aktiebolag i vilket han eller hon äger aktier och som obehörigen röjer sådan information.”

8 §

Undantaget i första stycket 4 motsvarar det undantag som i gällande insiderlag återfinns i 7 § 4 jämförd med 5 § 1. Innebörden av det nuvarande undantaget synes emellertid inte ha blivit korrekt återgiven i förslaget. Lagrådet förordar att punkten ges följande lydelse: ”4. förvärv ske för en juridisk persons räkning av aktier i ett aktiebolag, om insiderinformationen endast utgörs av information om en åtgärd som syftar till och är ägnad att leda till ett offentligt erbjudande av den juridiska personen till en vidare krets om förvärv av aktier i aktiebolaget.”

11 §

Det kan falla i ögonen att paragrafen innehåller föreskrifter om förverkande vid överträdelse av handelsförbudet medan sådan föreskrift saknas i fråga om otillbörlig kurspåverkan. Även frånsatt att i avsaknad av erforderlig beredning intet nu kan göras åt saken, förefaller det troligt att skillnaden är sakligt motiverad; otillbörlig kurspåverkan kan ha så många olika bakomliggande syften att vinsten av den många gånger kan vara svår att mäta.

4 §

Den delegationsregel som föreslås i sista stycket torde avse föreskrifter av verkställighetskaraktär. Regeringen har rätt att besluta sådana föreskrifter direkt med stöd av 8 kap. 13 § första stycket 1 regeringsformen. Regeln i sista stycket är således onödig och bör därför utgå.

10 §

Insynsregistret behandlas i 9 och 10 §§. Registret skall enligt 9 § föras med hjälp av automatisk databehandling. Enligt första meningen i 10 § får uppgifter som skall anmälas efter tillstånd av Finansinspektionen föras över till insynsregistret med hjälp av automatisk databehandling. Enligt andra meningen får sådant tillstånd endast ges till den som är förvaltare enligt kontoföringslagen.

Bestämmelserna torde endast syfta på sådan införing som sker direkt i insynsregistret av någon utomstående. Lagrådet utgår från att anmälningar enligt 4 § kan göras till Finansinspektionen på elektronisk väg, t.ex. med användande av e-post, av vem som helst, ehuru det blir inspektionens uppgift att föra in dem i registret. Möjligheten för enskilda att göra anmälan med hjälp av teknisk överföring synes vara en nära nog nödvändig förutsättning för att den i 6 § föreslagna femdagarsfristen skall fungera i praktiken. Att anmälan enligt 4 § skall göras skriftligen utgör inte hinder för att tillåta anmälningar på elektronisk väg, bestyrkta med anmälarens digitala signatur eller liknande; skriftlighetskravet måste numera anses tillgodosett även om skriven text överförs med tekniska hjälpmedel.

18 §

Av punkten 4 framgår att Finansinspektionens frågerätt skall gälla i förhållande till ”myndighet”. Med myndighet menas i regeringsformen regeringen, domstol eller förvaltningsmyndighet. Lagrådet ifrågasätter om inspektionen verkligen skall ha en på lag grundad rätt att utfå uppgifter från regeringen eller domstolarna. Om detta inte heller skulle vara avsikten, bör ordet ”myndighet” i punkten 4 bytas ut mot ”annan förvaltningsmyndighet”.

19 §

Enligt förslaget skulle Finansinspektionen få förelägga vite om någon inte fullgör sin skyldighet enligt 13 § andra stycket eller 18 § första stycket 2, 3 eller 5-7. Av dessa bestämmelser följer vissa befogenheter (rättigheter) för inspektionen, vilka denna kan utnyttja för att ålägga ett rättssubjekt en viss skyldighet. Avsikten med paragrafen torde vara att ge inspektionen rätt att sätta ut vite i sådana förelägganden som meddelas

med stöd av de angivna bestämmelserna. Inspektionen bör därvid vara oförhindrad att föreskriva vite redan i sitt första föreläggande, vilket den föreslagna formuleringen inte tycks ge stöd för. Prop. 1999/2000:109 Bilaga 4

Paragrafen kan förslagsvis ges följande lydelse: ”Vite får sättas ut i förelägganden enligt 13 § andra stycket eller beslut som meddelats med stöd av 18 § första stycket 2, 3 eller 5-7.”

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

I ikraftträdandebestämmelsen anges även följande: ”Genom lagen (2000:000) om brott på värdepappersmarknaden upphävs insiderlagen (1990:1342).” En sådan bestämmelse är visserligen ovanlig men kan godtas som en erinran om den nya lagens förhistoria. Däremot kan inte godtas att den utformats som en sedvanlig föreskrift om upphävande av äldre lag; som sådan skulle den utgöra en dubblyr till ikraftträdandebestämmelsen i den nya lagen om brott på värdepappersmarknaden. Bestämmelsen bör utformas som en erinran och ges förslagsvis följande lydelse: ”Av ikraftträdandebestämmelsen till lagen (2000:000) om brott på värdepappersmarknaden framgår att insiderlagen (1990:1342) upphävs.”

Enligt Lagrådets mening krävs en övergångsbestämmelse som anger att för transaktioner som skett omedelbart före ikraftträdandet gäller den längre anmälningstiden enligt äldre lag. Den bör placeras som en ny punkt 2 — varvid de i remissen föreslagna bestämmelserna ges beteckningen 1 — av förslagsvis följande lydelse: ”Anmälan enligt 4 § om aktieinnehav eller ändring i innehavet som avser förhållanden före ikraftträdandet får göras inom den tid som föreskrivs i 13 § insiderlagen (1990:1342).”

Förslaget till lag om ändring i lagen om handel med finansiella instrument

6 kap. 1 a §

I denna nya paragraf föreslås en samlingsbestämmelse om Finansinspektionens frågerätt vid tillsyn enligt flera olika lagar. En erinran om bestämmelsen bör tas in i var och en av de lagar som är berörda.

Av skäl som ovan anförts under 18 § Förslaget till lag om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument bör ordet ”myndighet” i punkten 4 bytas ut mot ”annan förvaltningsmyndighet”.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 8 juni 2000

Närvarande: justitieministern Freivalds, ordförande, och statsråden Thalén, Ulvskog, Lindh, von Sydow, Pagrotsky, Messing, Engqvist, Rosengren, Larsson, Lejon, Lövdén, Ringholm

Föredragande: statsrådet Ringholm

Regeringen beslutar proposition 1999/2000:109 Ny insiderlagstiftning, m.m.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
Insiderlag (1990:1342)	18 §	389L0592
Lag (1991:980) om handel med finansiella instrument	6 kap. 1 a §	
Insiderstrafflag (2000:000)		389L0592
Lag (2000:000) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument	14 och 18 §§	
